

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Sharakank' Hay. S. Ekeghets'woy

Eruand Tēr
Andrēasean

ՇԱՐԱԿԱՆ Ք ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Բ.

548

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐԻ ՎԵՐԱԾԵՑ

ԵՐՈՒՄՆԴ Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

معارف نظارت جليله سنك في ٢٤ حزيران ١٩٢١
رخصتنامه سيله طبع و نشر اولمش

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏԻՍՏՐՈՒԹԻՒՆ Մ. ՍԱՐԸՆԱՆ

Պապր-Ալի հասէսի քիւ. 38

1904

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

2240

2240

808

Bukhar

V. 2

QKAR
REV
808
OCT 10 1911
V. 2

ՇԱՐԱԿԱՆՔ

ՀԱՅ. Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԿԱՆՈՆ ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻՆ

ԱՆ Բ.սնն որ ընդ հօր յեղբեանն եւ համագոյ
Ե՛ սուրբ հոգւոյն, զպատկերն իւրական խառնեալ
Ի՛ ընդ հողանիւք բնութեանս, զոր զարդարեալ
փառօք եդ ի դրախտին փափկութեան :

Յորում ցնծայր զուարնացեալ անխորական խնդու-
թեամբ, Բանգի զԱստուած տեսանէր միտ խոնարհեալ
ի դրախտին, յորմէ զլուսոյն նառագայք տպաւորէր
ի յինքեան :

Վասն որոյ աղաչեա մայր Աստուծոյ Մարիամ զմի-
ածին քո զորդին, զի յօնորհեսցէ ըստ աւագակին ժա-
ռանգել վերսին մեզ զդրախտին վայելչութիւն :

Այսօր յօրինակ նախաստեղծին Ազամայ, որ ի դր-
ախտին փափկութեան ուրախանայր ընդ հրեշտակս,
ցնծասցուք եւ մեք ի յօրհնութիւնս հոգեւորս :

Այսօր ի խորհուրդ աստուածաստեղծ նախահօրն, որ
ի պէզոյն Ազիկայ նաեակելով զուարնանայր, նաեա-
կեսցուք եւ մեք զպատուիրանս Աստուծոյ :

Այսօր ի տիպ պատմունանին առաջնոյ, որով պն-
եալ զարդարիւր ի փսոս մարդն առաջին, զարդարի-
ցուք եւ մեք աստուածային օրհնօք :

Յնծա Մարիամ արեգականն արդարութեան արեւելք եւ աղաչեա զառ ի քէն զծնեալն Աստուած վասն մեր, զի դարձուցէ վերսին զմեզ ի դրախտին ժառանգութիւն :

2 Ուրախացիր եկեղեցի Քրիստոսի փրկական
3 Տնօրինութեամբ մարմնացելոյն ի կուսէն վասն
 քո Աստուծոյ հարցն մերոց :

Այսօր ցնծան որդիք Աղամայ քանզի որ ի սկզբանն օրինադիր պահոցն ի դրախտին վասն մեր պահել մարմնով յանձն առնու, Աստուած հարցն :

Այսօր երկրորդ Աղամ վասն առաջնոյն աննաեակ լինելով զնաեակաց պտղոյն քաւեալ զպատրիս, Աս :

4 Զսէր օրհնեցեք բարձր արարեք զնա յաւիտեան :
 Որ ըստ պահոց քառասնօրեայ փրկողին պահելով
 հարսնացեալ եկեղեցի զի մեցէ ի յառազաս ընդ փեսային յարուցելոյ, բարձր :

Եկայք հաւատացեալք Քրիստոսի ցնծութեամբ պահեսցուք ընդ անմահին մահու մեռանելով մեղաց, զի յարութեամբ նորա կենդանացուք արդարութեամբ, բարձր :

5 Որ ընտրեցար ի սկզբանէ անապական կոյս Մարիամ լինել Տանար սրբութեան աննառ լուսոյն որ ի հօրէ, առ. նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել զմեզ :

Որ առ ի քէն երկրորդ Աղամ վասն առաջնոյն յանցանաց բնութեամբ մերով պահելով զմահաբեր պտղոյն լուծեալ զպատրիս, առ. նա :

Արդ աղաչեա մայր Աստուծոյ զծնեալն ի քէն վասն մեր զի ընդ նմին պահելով սուրբ յարութեամբ նորա նորոգիցուք, առ. նա :

ո Ողորմեա ինձ Աստուած :

Որ զառաջինն ոչ պահելով զպատուիրանն մեռաք ,
 շնորհեցեք քեզ օրինակ մեզ պատուիրան կենաց զի պա-
 հելով կենդանացուք , ողորմեա :

Որ ի խորհուրդ քո կամաւոր մահուան եկեղեցի քո
 Քրիստոս մեռանելով օրինաց մեղաց զի յարուցեալ ընդ
 քեզ նորոգեցի ի փառս , ողորմ :

ս Փառք յարութեան քո քեր :

Որ Տրամական չարչարանաց խաչի քո Քրիստոս ե-
 կեղեցի հեթանոսաց չարչարակից գոլով քեզ սրբու-
 թեամբ պահօք , փառք յարու :

Տուր մեզ քեր մահու քո նմանիլ մեռելութեամբ մե-
 ղաց , զի եւ կենաց քոց հաղորդիլ արժանացուք կեն-
 զանաւար արիւնյութեանդ , փառք յարու :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բանն Աստուած որ հայր Աստուծոյ էակից և սուրբ
 Հոգիին գոյակից է , իր սեփական պատկերը միացուց
 մեր հոգեղէն բնութեան (Աղամին) հետ , զոր փառքով
 զարդարելով դրաւ եղեմական (փափուկ) դրախտին
 մէջ :

Ուր նա (Աղամ) կը խայտար և կը զուարճանար
 անտրտում ուրախութեամբ , որովհետեւ կը տեսնէր միշտ
 զԱստուած գրախտին մէջ իջած , և անոր սեփական
 լոյսին ճառագայթը կը դրոշմէր իրեն վրայ :

Ուրեմն , ո՛վ Մարիամ , Աստուծոյ մայրը , ազաչէ՛

քու միածին որդւոյդ որպէսզի շնորհ ընէ մեզ դարձեալ ժառանգել՝ դրախտին վայելչութիւնը , ինչպէս շնորհ ըրաւ աւաղակին :

Այսօր նախաստեղծ Ադամին պէս որ եղեմական դրախտին մէջ հրեշտակներուն հետ կ'ուրախանար , մենք ալ հրճուինք հոգեւոր օրհնութիւններով :

Այսօր աստուածաստեղծ նախահօր (Ադամին) օրինակին համեմատ , որ Եղեմի պտուղէն ճաշակելով կը խայտար , մենք ալ ճաշակենք Աստուծոյ պատուիրանները :

Այսօր առաջին պատմութեանին նմանութեամբ որով առաջին մարդը կը պճնուէր և փառքով կը զարդարուէր , մենք ալ զարդարուինք աստուածային օրէնքներով :

Հրճուէ՛ , ո՛վ Մարիամ , որ արեւելք եղար արդարութեան արեւին (Բրիստոսի) , և աղաչէ՛ մեզի համար քեզմէ ծնած Աստուծոյն որպէսզի շնորհն դարձնէ զմեզ դրախտին ժառանգութեան :

Ուրախ եղիւ , ո՛վ Բրիստոսի եկեղեցի , այն փրկական կարգադրութեան վրայ , զոր ըրաւ քեզի համար կոյսէն մարմին առնող մեր հայրերուն Աստուածը :

Այսօր կը հրճուին Ադամին զաւակները , որովհետեւ մեր հայրերուն Աստուածը , որ նախապէս պահքը իբրեւ օրէնք դրաւ դրախտին մէջ , մեզի համար յանձն կ'առնէ պահք պահել մարմնիս (իբրեւ մարդ) :

Այսօր մեր հայրերուն Աստուածը՝ երկրորդ Ադամը (Բրիստոս) առաջին Ադամին համար ծոմ պահելով քաւեց պտուղը ուտելուն մեղքը :

Օրհնեցէք տէրը և ի պառս փառաւորեցէք զայն :

Փրկչին քառասնօրեայ պահեցողութեան նման պահք կը պահէ անոր հարս եղած եկեղեցին, որպէսզի յարութիւն առնող փեսային հետ առաջաստին մէջ մտնէ, ի սպառ :

Ո՛վ Քրիստոսի հաւատացեալներ եկէք պահք պահենք սրտի ուրախութեամբ անմահ Քրիստոսին հետ՝ մեր մեղքերուն համար մեռնելով, որպէսզի արդարացած կենդանանանք անոր յարութեամբ, ի սպառ :

Մ Ո՛վ անսրբատ կոյս Մարիամ, որ կանուխէն ընտրուեցար սուրբ տաճար ըլլալու հօրմէն ծագող անպատմելի լոյսին, միշտ բարեխօսէ անոր որ կեանք տայ մեզ :

Քեզմէ ծնած երկրորդ Ագաւոր առաջին Ագամին յանցանքին համար մեր բնութիւնն առնելով պահք պահեց, մահառիթ պտուղին յուստիսարութիւնը ի դերեւ հանելով, միշտ բա :

Ուրեմն, ո՛վ աստուածամայր, ազաչէ՛ մեզի համար քեզմէ ծնածին որպէսզի իրեն հետ պահք պահելով նորոգուինք իր սուրբ յարութեամբ, միշտ բա :

Ո Ողորմէ ինծի, ո՛վ Աստուած :

Առաջին անգամ պատուիրանը չպահելով մեռանք. քու օրինակովդ շնորհեցիր կենսատու պատուիրան մը որպէսզի զայն պահելով կեանք առնենք, ողորմ :

Ո՛վ Քրիստոս, քու եկեղեցիդ քու կամաւոր մահուանդ օրինակին համեմատ կը մեռնի մեղք պատճառող օրէնքին համար, որպէսզի քեզի հետ յարութիւն առնելով փութով նորոգուի, ողորմ :

Տ Ո՛վ-տէր, փառաւորեալ ըլլա՛յ յարութիւնդ :

Ո՛վ Քրիստոս , հեթանոսներէն կազմուած եկեղեցին սուրբ պահեցողութեամբ մասնակից կ'ըլլայ քու խաչիդ տրամառիթ չարչարանքներուն , ո՛վ տէր , փառա :

Ո՛վ տէր , շնորհէ մեզ որ քու մահուանդ նմանինք՝ մեզքի համար մեռնելով , որպէսզի արժանի ըլլանք նաեւ մասնակից ըլլալու քու կեանքիդ , այսինքն քու կենդանարար յարութեանդ , ո՛վ տէր , փառա :

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՒՐԱԿԷԻ

ԱՂՈՒՀԱՑԻՑՆ

ԱՇ Որ զօրէնս սրբութեան պահոց նախ ի դրախ-
՝Յ տին աւանդեցեր, զոր ոչ պահելով նախա-
ԷԲ սեղծիցն նաեակմամբ պսղոյն նաեակեցին ըզ-
 դառնութիւն մեղաց եւ մահու, վասն որոյ շնորհեա
 մեզ սէր նաեակել զհաղցրութիւն քոց պատուիրանաց:

Որ զանազան վիժոք մեղաց հարաւ յոգիս ի բեւամ-
 ւոյն եւ ի բազմապատիկ հիւանդութիւնս կարօտացաւ
 մարդասիրիդ բառնալոյ զցաւս մեր, վասն որոյ բժօկեա
 զմեզ Քրիստոս որպէս մարդասէր:

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին
 Մարիամու, եւ կենդանարար քո յարութեամբդ հրա-
 լիրեցեր զմահացեալսն ի յարութիւն անմահութեան,
 վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ փրկիչ:

Որ գերագոյն փառօք բարձրացուցեր զմանկունս եւ
 կեղեցւոյ քո Քրիստոս խոնարհութեան քո նանապարհաւ
 առաջնորդելով ի յերկնային վարս հրեշտակաց, աղա-
 չեմք առաջնորդեա մեզ սէր ի յարդարութիւն:

Որ զդառնութեան պսղոյն նաեակն որով մեռաւ
 արդարութեան՝ պահելով քո քառասնօրեայ փոխեցեր ի
 հաղցրագոյն օրինաց քոց նաեակումն, աղաչեմք արքո
 մեզ սէր զուրախարար սիրոյ քո զբաժակն:

Որ անապական ծննդեամբդ քո լուծեր զերկունս
 նախամօրն, Մարիամ մայր Ասուծոյ, բարեխօսեա առ

միաձին որդին լուծանել զկապանս մեղաց մերոց եւ աղաչեա փրկել զանձինս մեր ի փորձութենէ :

Հ Որ յառաջ քան զյաւիտեանս անժամանակ

-ի ծնեալ ի հօրէ անճառելի բանդ Աստուած, որով եղեն երկինք եւ երկիր, օրհնեմք զեկ Աստուած հարցն մերոց:

Որ ի պատկեր աստուածութեանդ քո զարդարեցեր զմարդն առաջին, եւ զպատկերանն ոչ պահելով դարձաւ ի հող ընդ մահու անկեալ բազաւորութեան, օրհ :

Որ զգթութիւն արարչական սիրոյ քո ոչ դարձուցեր յորդուց ազամայ, այլ շնորհեցեր զյոյս անդրէն դառնալոյ ի կեանս, որով զեմով յանմահութիւն վերափոխեցեր, օրհ :

Գ Զտէր օրհնեցեք բարձր արարեք զնա յաւիտեան:

Ընդ նախահօրն սրտութեան որ վասն ելիցն ի դրախտէն կենաց, ընկալցուք եւ մեք զսրտութիւն ապառաքութեան, զի յարութեամբն Քրիստոսի արժանացուք մեք դրախտին եկեղեցւոյ, բարձր :

Ընդ Ննովսայ նահապետին որ յուսացաւ կոչել զանուն Տեառն Աստուծոյ, յուսացուք եւ մեք յարութեամբն Քրիստոսի յառնել նովաւ ի կեանսն յաւիտենից, բարձր:

Մ Որ զկեանքն անմահաբար մահկանացու բնութեանս ի քեզ կրեցեր սուրբ կոյս Մարիամ, որով մեռեալքս որք յԱդամայ կենդանացաք յուսով յարութեան առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց :

Որ զբանն անեղական զեակն էից գոյացութեանց աննառաբար ծնար մարմին եղեալ ի փրկութիւն եղականացս, առ նա :

Որ զպտուղն ի քեզ կենաց ընծայեցեր մեռեալն Ադամայ, զորոյ պահօք քառասնօրեայ քաւեաց զպտոյն

նաեակումն եւ յանվախնան զնոյն վերածեաց ի կեանս , առ նա :

Որ առաքեցար ի հայրական ծոցոյ ծածկեալ խորհուրդ ընդ հօր յաւիտեան , եւ առեր մարմին զմեղուցելոյ նախաստեղծին յանապական կուսէն աննառմիութեամբ , վասն մերոյ փրկութեան ողորմեա :

Որ փոխանակ նաեակացն դառնութեան մահաբեր պտղոյն աննաեակ լինելով քո հառասնօրեայ , հաղցրացուցեր յուսով զլուծ նոր քո օրինաց , վասն :

Որ յաջակողմ աւազակին բացեր զգլուռն դրախտին կենաց , բաց եւ մեզ մեղաւորացս ողորմութեամբ որք ընդ նմին զեզ դաւանիմք տէր եւ քաղաւոր , աղաչեմք զեզ , ողորմեա : •

Տր անմարմնոց հոգեղինաց դասակցեցեր Քրիստոս սուրբ զեկեղեցի , որք ընդ նոսին համաձայնեալ փառաւորեմք սուրբ զերրորդութիւնդ սրօքական սրբասացութեամբ երգելով զփառս ի բարձունս :

Որ յաղթեցեր մերով բնութեամբս ի փորձութեան կամակոր օծին , որով ետուր իշխանութիւն որդւոց Ադամայ կոխել զգլուխ չար վիշապին , եւ ընդ երկնայնոցն երգել զփառս ի բարձունս :

Որ գալստեամբ քո վերածեր զմեզ յաշխարհական մեղաց ծովես , տպաւորեալ լիմամբ ուռկանի վիմին հաւատոյ զոր ի ծովուն հրաւազործեցեր , երգեմք քեզ զփա :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Պահեցողութեան սուրբ օրէնքը նախ և առաջ դժ-
րախտին մէջ հաստատեցիր, բայց նախաստեղծները
(Ադամ և Եւա) չպահեցին զայն, և (արգիլուած)
պտուղը ուտելով՝ մեղքին և մահուան դառնութիւնը
կերան. ուստի, ո՛վ տէր, շնորհ ըրէ մեզ որ ճաշա-
կենք քու պատուիրաններուդ քաղցրութիւնը:

Թշնամին (սատանան) զանազան մեղքերու վէր-
քերով մեր հոգիները զարկաւ վիրաւորեց, և բազում
հիւանդութիւններու մէջ կարօտ եղանք քեզ՝ մարդա-
սէր տիրոջդ, որպէսզի փարատես մեր ցաւերը. ուստի
բժշկէ զմեզ, ո՛վ Բրիստոս, որ մարդասէր ես:

Կոյս Մարիամէն ծնելով մարդիկը փրկելու եկար,
և քու կենդանարար յարութեամբդ մեռածները հրաւի-
րեցիր անմահ յարութեան. ուստի կեանք տո՛ւր մեզ,
ո՛վ փրկիչ, քու մօրդ աղաչանքով:

Ո՛վ Բրիստոս, վսեմ փառքով պատուեցիր քու
եկեղեցիիդ զաւակները, քու խոնարհութեանդ օրինա-
նակով առաջնորդեցիր զանոնք հրեշտակներու երկնա-
յին վարմունքին. կ'աղաչենք, ո՛վ տէր, առաջնորդ
եղիր, տա՛ր մեզ դէպ ի արդարութիւն:

Դառն պտուղը ուտելով արդարութեան համար մե-
ռանք. բայց դուն քառասուն օր պահեցողութիւն ընե-
լով նոյն դառն համը փոխեցիր քու օրէնքիդ աւելի
քաղցր համին. կ'աղաչենք, ո՛վ տէր, խմցո՛ւր մեզ
քու սիրոյդ ուրախացուցիչ բաժակը:

Ո՛վ Մարիամ, Աստուծոյ մայրը, քու անարատ ծը-

նուկուղով չնախամօր Եւային ցաւերը փարատեցիր , բարեխօսէ միաժին որդւոյն որ քակէ մեր մեղքերուն կապերը , և աղաչէ՝ որ մեր անձերը փրկէ փորձութիւններէ :

Է Ո՛վ անպատմելի բանդ Աստուած , որմէ ըստեղծուեցան երկինքն ու երկիրը , բոլոր դարերէն առաջ առանց ժամանակի ծնար Աստուծմէ . կ'օրհնենք զքեզ ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Քու աստուածութեանդ պատկերով զարդարեցիր առաջին մարդը , որ պատուիրանը չպահելով հող դարձաւ և մահուան իշխանութեան տակ ինկաւ , կ'օրհ :

Իբրեւ արարիչ քու սէրդ և գութդ չվերցուցիր Ադամին զաւակներուն վրայէն , այլ շնորհեցիր դարձեալ կենդանանալու յոյսը , որով անմահութեան վերածեցիր Ենովքը , կ'օրհ :

Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւորեցէք զայն :

Կեանքի դրախտէն դուրս ելնելուն համար նախահայր Ադամին տրտմութեան փոխարէն՝ մենք ալ ապաշխարութեան տրտմութիւնը ընդունինք , որպէսզի Քրիստոսի յարութեամբ արժանի ըլլանք եկեղեցիին դրախտը մտնելու , ի սպառ :

Ենովք նահապետին հետ որ մասնաւոր յուսով տէր Աստուծոյ անունը կանչեց , մենք ալ յուսանք թէ Քրիստոսի յարութեամբ անոր հետ յաւիտեանական կեանքին մէջ սիւտի արթննանք , իսպառ :

Մ Ո՛վ սուրբ Կոյս Մարիամ , քու մէջդ կրեցիր մեր մահկանացու բնութիւնը անմահացնող կեանքը , որով Ադամի սերունդէն եղողներս՝ որ մեռած էինք , կեանք առինք յարութեան յուսով . միշտ բարեխօսէ անոր մեր անձերուն համար :

Անպատմելի կերպով ծնար բոլոր արարածներուն արարիչը , բանն Աստուածը , որ ո՛չ մէկէն ժտեղծուած է , և որ մարմին առաւ փրկելու համար զմեզ՝ արարածներս , միշտ բար :

Մեռած Աղամին նուիրեցիր քեզմէ ծնած կենդանու պտուղը , որ քառասնօրեայ պահեցողութեամբ քաւեց անոր յանցանքը՝ արգիլուած պտուղը ուտելուն հետեւանօք , և զայն վերածեց անվախճան կեանքին , միշտ բար :

Ո Հայրական ծոցէն ղրկուեցար , ո՛վ ծածկուած խորհուրդ որ հայր Աստուծոյ հետ ես յաւիտեան , և անպական կոյսէն ժեզանչող Աղամին մարմինը առիր անպատմելի միաւորութեամբ (աստուածութեանդ հետ) . մեր փրկութեան համար գութ ունեցիր :

Դառնահամ մահառիթ պտուղին փոխարէն քառասուն օր բերանդ բան չդնելով քու նոր օրէնքիդ լուծը (ծանրութիւնը) թեթեւցուցիր , (նոր կեանքի մը) յոյսը տալով մեզ , գութ ունե :

Աջակողմեան աւաղակին առջև բացիր կեանքի դրախտին դուռը . գթալով բա՛ց նաեւ մեր՝ մեղաւորներուս առջև , որ անոր հետ կը խոստովանինք զքեզ տէր և թագաւոր . կ'աղաչենք գութ ունեցիր մեր վրայ :

Տ Ո՛վ Քրիստոս , անմարմին հոգեղէն հրեշտակներուն զասակից ըրիր սուրբ եկեղեցին (քու հաւատացեալներդ , զմեզ) , որ անոնց հետ միաբերան կը փառաւորէ սուրբ երրորդութիւնդ , սերօքներուն հետ սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ կը գոչէ , և կ'երգէ քու փառքըդ երկնքին մէջ :

Մեր բնութեամբ յաղթող եղար յամառ օձին (սատանային) փորձութեան պահուն , և հետեւաբար Ադամի գաւականերուն արտօնութիւն տուիր չար վիշապին գլուխը ճղմելու և երկնաքնականերուն հետ երգելու քու փառքդ երկնքին մէջ :

Քու գալուստիդ շնորհիւ զմեզ վեր առիր մեղքի այս աշխարհային ծովէն , իբրեւ օրինակ ցոյց տալով հաւատոյ վէմին (Պետրոսի) ուռկանը զոր հրաշքով լեցուցիր ծովուն մէջ . կ'երգենք քու փառքդ երկնքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՐԱԿԷՆ

Ա. Օրհնեմք զեղ անսկիզբն հայր որդւոյդ միած-
Է. նի զոր առաքեցեր ի դարձումն մոլորեալ ոչ-
Ը. խարին , դարձն եւ զմեզ ի մեղաց որդւոյ քո
 չարչարանօք :

Գովեմք զեղ բան եւ լոյս որ զսիրական քո պաւ-
 կեր լուսով նրազի քո գտեալ վերականգնեցեր, կանգեա
 զանկեալս մեղօք քոյին սուրբ չարչարանօք :

Բարեբանեմք զփառակիցդ հօր զհոգին նամարիս որ
 նորոգեցեր զննացեալս մեղօք հնոյն Ադամայ, նորոգեա
 եւ զմեզ ի մեղաց նորոգութեամբ քո շնորհաց :

Ուրախացիր բարձրելոյն հովանացեալ զօրօրեամբ
 եւ բնակարան սուրբ հոգւոյն , որով ծնար զբանն Աս-
 ուած , բարեխօսեա վասն մեր աստուածածին Մարիամ :

Լոյս ի լուսոյ ծնունդ եւ ծագումն որ եկիր ի խըն-
 դիր մոլորեալ ոչխարի բնութեանս , զոր ընդ խաչին
 բարձեր ի վերայ ուսոյդ, մաքեա զմեզ ի մեղաց մերոց :

Սուրբդ սրբոց էից մաքուրսն , որ ածեր Տան քո
 աւել ի մեղաց զաշխարհս մաքեալով , ի նմա գտեալ
 զպատկեր քո նորոգեցեր , նորոգեա զմեզ ի հնութենէ
 մեղաց :

Ընդ անառակին որդւոյ գոչեմք առ հայրդ գթած
 մեղաք յերկինս եւ առաջի քո քաւիչ յանցանաց, եւ ընդ
 առաջ սիրով գրկեա համբուրիւ , մաքեա զմեզ :

Աղբիւր կենաց բխեալ յեղեմայ սուրբ աստուածա-
 ծին , որով արբեցաւ երկիր ծառաւուտ հոգւոյն իմաս-
 տիւք , Տալ մեզ մաղթեա աղբիւրս արժաստաց, մաքեալ :

2 Որ զգիրականդ կերպարան զգեցուցեր ծառա-
բէ յին՝ եւ զարդարեալ փառօք եղիր ի դրախտին,
օրհնեալ ես քեր Աստուած հարցն մերոց :

Որ նաւակմամբ պտղոյն մահու անմահիդ կենաց
մեռաք, իսկ գալսեամբ ք վերսին փակեալ դրախ-
տին դուռն բացաւ, օրհ :

Որ փոխանակ մահաբերին, որով անեծքն տրամա-
գին, մեզ փայտ կենաց ետուր զխաչ ք, լուծեր նովաւ
զկապ մահու, օրհ :

4 Զքեր օրհնեցեք եւ բարձր արարեք զնա յա-
ւիտեան :

Որ ապրեցոյց զՆոյ տապանան պահելով հայր աւ-
խարհի, եւ զհեղեղ մեղաց մարդկան հեղեղաւ ջուրց
դադարեցոյց, եւ բարձր :

Որ ի ծով այս աւխարհի շինեաց տապան զեկեղե-
ցի, եւ ի սմա զօժանդակեալ հոգիս փրկեաց ի ջուրց
մեղաց, եւ բարձր :

5 Ուրախ լեր մայր լուսոյ Մարիամ երկիր բա-
նաւոր արեգականն օթարան, լեր բարեխօս վասն ան-
ձանց մերոց :

Խնդա տանար բանին Աստուծոյ, բարձող տրամու-
քեան նախամօրն Նւայի, լեր :

Յնձա իմանալի արեւելք, քանզի քեւ ծագեաց մեզ
լոյս երեսաց Քրիստոս, լեր :

6 Որ խոնարհեցար ի բարձանց հովիւդ քաջ բող-
եալ յերկինս զհօտ ք անմոլար, վասն մոլորեալ ոչխա-
րին ողորմեա մեզ Աստուած :

Որ լուսով տառուածութեան ք լուցեր զնրազ մարմ-
նոյդ, քձեր աւել տան ք աւխարհի, վասն պատկերի
ք զոր նորոգեցեր, ողոր :

Որ դարձմամբ անառակի մարդկութեանս եզնդ պարտաւի հօր հանութեամբ զենար պատարագ, վասն հաւատութեան երկնաւորաց եւ երկրաւորացս, ողոր:

Տ Ընդ լուսափայլ գուարթնոցն զյարուցեալն օրհնեսցուի եւ մաղթելով խնդրեսցուի մաքել զմեզ իմեղաց:

Ընդ խնկաբեր սուրբ կանանցն անմահ բուրմանն անուօից, խունկս ալօթից մատուցուի, մաք:

Ընդ իւղաբերիցն արատուս զմարդկան բարձողն արատուաց, պաղատեսցուի արատուօք, մաք:

Ընդ Քրիստոսի պահելով յաղթող լիցուի փորձողին, եւ ընդ հրեւսակս երգեսցուի փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ'օրհնենք զքեզ, ո'վ անսկիզբ հայր Աստուած, որ քու միածին որդիդ զրկեցիր դարձի բերելու համար մոլորած ոչխարը. քու որդւոյդ չարչարանքներուն շնորհիւ զմեզ ալ մեղքերէն դարձի բեր:

Կը գովենք զքեզ, ո'վ բանդ Աստուած եւ ո'վ լոյս, որ քու ճրագիդ լուսով երեւան հանելով քու իսկական պատկերդ շնորհն բարձրացուցիր զայն. քու սուրբ չարանքներուդ շնորհիւ կանգնէ', վեր ա'ռ զմեզ որ մեղքերով վար ինկած ենք:

Կը դրուատենք զքեզ, ո'վ ճշմարիտ Հոգի, հայր Աստուծոյ փառակից, որ վերանորոգեցիր հին Ադամին

մեղքով հինցածներս. զմեզ ալ մեղքերէն վերանորոգէ՝ քու նորագոյն շնորհներովդ :

Ուրախ եղիր , ո՛վ աստուածածին Մարիամ , որուն հովանի է բարձրեալ Աստուծոյ զօրութիւնը և սուրբ հոգիին բնակարանն ես , որով ծնար բանն Աստուածը . բարեխօսէ՝ մեղի համար :

Ո՛վ լոյս (Քրիստոս) , լոյսէն (հայր Աստուծմէ) ծնար և ծագեցար և եկար փնտռելու մոլորած ոչխարը , այսինքն մեր բնութիւնը , զոր խաչափայտին հետ կրեցիր ուսիդ վրայ . մաքրէ զմեզ մեր մեղքերէն :

Ո՛վ սուրբերուն սուրբը և արարածներուն մաքրիչը , որ աւլեցիր քու տունդ՝ այս աշխարհը մեղքերէն մաքրելով , հոն դանելով քու պատկերդ , նորոգեցիր զայն . զմեզ ալ նորոգէ՝ հին մեղքերէն :

Անառակ որդիին հետ կ'աղաղակենք գթած հօրդ , մեղք գործեցինք երկնքի և քու առջեւդ որ յանցանքները կը քաւես . դիմաւորէ՝ սիրով , գիրկդ ա՛ռ համբուրէ՝ , մաքրէ՝ զմեզ մեր մեղքերէն :

Ո՛վ սուրբ Աստուածածին , Եդեմէն բխող կեանքին աղբիւրն ես դուն , որով անջրդի երկիրը ոռոգեցաւ հոգիին իմաստութեամբ , աղաչէ՝ որ տայ մեզ արցունքի աղբիւրներ , որպէսզի մաքրէ զմեզ մեր մեղքերէն :

Հ Աստուածային կերպարանքդ հագցուցիր ծառային (մարդուն) , և փառքով զարդարելով դրախտին մէջ դրիր . օրհնեալ ես ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Մահառիթ պտուղը ճաշակելով մեռանք անմահ տէրօղդ կեանքին համար (կորսնցուցինք այդ կեանքը) , իսկ քու գալուստիդ շնորհիւ դարձեալ բացուեցաւ գոցուած դրախտին դուռը , օրհ :

Մահառիթ ծառին տեղ , որով այն ցաւալի անէծքը
առաջ եկաւ , քու խաչդ տուիր մեղ իբրեւ կեանքի ծառ ,
և անով քակեցիր մահուան կապը , օրհ :

Օրհնեցէ՛ք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէ՛ք զայն :

Տապանով ազատեց Նոյը պահելով զայն իբրեւ աշ-
խարհի հայր , և մարդոց մեղքերուն հեղեղը ջրհեղեղով
դադրեցուց , և ի սպառ :

Այս աշխարհի ծովին մէջ եկեղեցին շինեց իբրեւ
տապան , և ասոր մէջ ապաստանած հոգիները փրկեց
մեղքի ջուրերէն , և ի սպառ :

Մ Ուրախացիր ո՛վ Մարիամ , լոյսին մայրը , ո՛վ
բանական երկիր , արեւուն ընակարանը , բարեխօս ե-
ղիւր մեր անձերուն համար :

Հրճուէ՛ , ո՛վ բանն Աստուծոյ տաճար , որ նախա-
մայր Եւային տրամութիւնը վերցուցիր , բարեխօս :

Խայտա՛ , հրճուէ՛ , ո՛վ հոգեւոր արեւելք , որով-
հետեւ քու միջոցաւ ծագեցաւ Քրիստոս որ մեր երե-
սը լուսաւորեց , բարեխօս :

Ո Ո՛վ քաջ հովիւ , երկնքի մէջ թողլով քու
անմոլար հօտդ (հրեշտակները) , բարձունքէն վար ի-
ջար մոլորած ոչխարին համար . ողորմէ՛ մեզ ո՛վ Աստ-
ուած :

Քու աստուածութեանդ լուսով վառեցիր մարմի-
նիդ ճրագը , աւլեցիր քու տունդ՝ աշխարհը քու պատ-
կերիդ համար զոր գտնելով նորոգեցիր , ողորմ :

Ո՛վ պարարակ եղ , անառակ մարդկութեան դարձի
գալուն վրայ իբրեւ զոհ մորթուեցար հայր Աստուծոյ
հաւանութեամբ , երկնաւորները և երկրաւորները հաշ-
տեցնելու համար , ողորմ :

Տ Լուսափայլ հրեշտակին հետ օրհնենք զայն որ յարութիւն առաւ, և մաղթենք ու խնդրենք որ զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Անոյ խունկ բերող սուրբ կիներուն անսպառ բուրումներուն հետ մենք ալ աղօթքի խունկեր մատուցանենք որպէսզի զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Իւզ բերող կիներուն արցունքներուն հետ մենք ալ արցունքներով պաղատինք աղաչենք մարդոց արցունքները վերցնողին, որպէսզի զմեզ մաքրէ մեղքերէն :

Քրիստոսի հետ սպհք պահելով յաղթե՛նք փորձողին (սատանային), և հրեշտակներուն հետ երգենք, փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուած որ երկինքը կը բռնակի :

ԿԱՆՈՆ ԶՈՐՐՈՐԴՈՒՄ ԿԻՐԱԿԷՒ

ՔԱՌԱՍՆՈՐԴԱՅՆ ՊԱՀՈՑ

ԱՀ Որ արարեւ զօրութեամբ զիմանալեացն առ-
ԷՅ խարհ վերինն, եւ ի նմա հաստատեցեալ սնեսա
ԵՐ զպէսս հրեղինացն, օրհնեմք զանհասանելի զօ-
 րութիւնդ :

Որ տիրապէս մեծասունդ ստեղծեւ երկրորդ աշխարհ
 զգալի, եւ ի դրախտն որ յադենի սնեսա եղեալ զմարդն
 առաջին, օրհ :

Որ շինեցեւ բարձրագոյն զեկեղեցի քո խորհրդեամբ,
 եւ ի սմա կարգեալ սնեսա զհարոզս բանին ճեմարտու-
 քեան, օրհ :

Անճանելոյն տաղաւար՝ բարձող էիցս բարձողին,
 որ ծնար զԱստուած մարմնով զանմարմնաբար ծնունդն
 հօր, բարեխօսեալ վասն մեր աստուածածին Մարիամ :

Որ տիրականս առ ի քնն կարգեալ սնեսա բնութեան
 մերոյ, իմաստութեամբ զպարտիս երող քոյոց պարտա-
 պանաց, քո՛ղ եւ զմեր զյանցանս ողորմութեամբդ
 քո Քրիստոս :

Որ զպատմութեանն առաջին զոր զգեցուցեւ օծմամբ
 հոգւոյն մերկացաւ մեղօք ըստ նախահօրն պատրանաց,
 զգեցո զնոյն վերսին ողորմու :

Յաստուածային կայծակունսն ի սօքէիցն անհպե-
 լին, անմահապէս մերձեցաւ գոլ պարտապան քու
 խորհրդոյ, շնորհեալ զնոյն մահութեամբ ի բողոքիւն
 մեղաց մերոց :

Որ վառեցար ի յարփույն եւ ոչ կիզար ըստ մորենւոյն , այլ ետուր զհացն կենաց կերակուր բանաւորաց , բարեխօսեա առ Քրիստոս ջնջել զգիր մեղաց մերոց :

2 Արարչակիցդ հօր համազոյ հոգւոյդ որդի եւ Գ ԲԱՆ , որ զխորհուրդ սնօրհնութեանդ քն ծանուցեր տեսանողացն , զեզ օրհնեմք Ասուած հարցն մերոյ :

Որ զփրկական քն օր զանարատ պատարագիդ զեւնումն ցանկացաւ տեսանել Աբրահամ , ետես Սահակաւ եւ ցնծացաւ , զեզ :

Որ զկենարար խաչ քն զուսկեր սանդուղքն Յակոբայ , որով հրեօտակք ի յերկիր իջեալ եւ մարդիկք յերկինս ելին , զեզ :

4 Զտէր օրհնեցեք բարձր արարեք զնա յաւիտեան : Նախանձաւորք նզնութեան՝ մեծ նահատակին Յոբայ արդարոյ հոյլք նզնաւորաց՝ բարձր արարեք զհայրն երկնաւոր :

Ընդ ողջախոհին Յովսէփայ որ յաղթեաց մեղաց ցանկութեան , մանկունք Սիօնի բարձր արարեք զՔրիստոս քազաւորն :

Ընդ օրինակին Քրիստոսի՝ Մելքիսեդեկի քահանայապետին , դասք քահանայից բարձր արարեք զհոգին նշմարիք :

5 Ասուածատունք խնկաբեր ծառ յանուշահոտ բուրասանեն , ի զնացս հոգւոյն վտակաց տնկեցար եւ զանմահութեան պտուղն ի ծամու ետուր մեզ , վասն որոյ ամենեքեան զեզ միտս մեծացուցանեմք :

Զանապական բողբոջն յասուածային դրախտէն յորովայն քն տնկեալ , բղխեցեր յարմատոյն յետեայ ծաղիկ վայելուչ կուսական ծննդեամբ , վասն :

Յարփառյն լուսոյ ծագումն ի քեզ վառեաց զնրազ մարմնոյն լոյս աշխարհի, որով զտալ զպատկերն իւրական, զոր վերսին նորոգեաց յառաջին կերպարանն, վասն որոյ բարեխօսեա նորոգել զմեզ ի հնութենէ մեղաց:

ո Շնորհեա մեզ տէր ընդ աղփասաց օրինակին Ղազարու ժուժկալութիւն, զի կամաւոր աղփասութեամբ արեայութեանդ երկնից ընդ նմին լիցուի արժանի, լուր մեզ եւ ողորմեա Քրիստոս Աստուած:

Որ փոխանակ հացին կարօտութեան զհացն անմահութեան նմա շնորհեցեր, եւ ընդ մեծասանն անգրութեան ի գոգն Աբրահամու զնա ընկալար, լո՛ւր:

Լուսաւորեա զաչս արտից ստանալ մեզ ողորմութեամբ ի քեզ տէր զողորմութիւն, զի մի՛ ընդ մեծասանն հայցեսցուի ի բոց հնոցին ծագիւ մասին ջուր ի զովացումն, լո՛ւր:

ս Որ զլոյս աստուածային փայլի ծագեցեր յաշխարհամած խաւարն անգիտութեան, լուսաւորեա եւ զմեզ հօր իմաստութիւն:

Որ զհամօրէն դասասանին օրինակ նշանակեցեր առ մեծասունն եւ Ղազարոս, ներհակաբար տալով զոր աստ ընկալան:

Վասն որոյ աղաչեսցուի զքեզ տէր փրկել զմեզ ի նոյ մեղաց եւ տանջանաց, հանգչիլ ի գոգ նահապետին արդարոյ:

Որով եւ մեզ ընդ հրեշտակացն դասուց անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ համաձայնեալ երգեմք զփառս ի բարձունս:

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Զօրութեամբ, կարողութեամբ ստեղծեցիր իմանալի էակներուն (հրեշտակներուն) վերին աշխարհը, և անոր մէջ իբրեւ տնտես հաստատեցիր հրեղէն հրեշտակներուն գլխաւորները. կ'օրհնենք քու անըմբռնելի զօրութիւնդ:

Իսկապէս, ճշմարտապէս մեծատուն ըլլալով դուն ստեղծեցիր երկրորդ զգալի, այսինքն նիւթական աշխարհ մը, և Եդեմի մէջ հաստատուած դրախտին մէջ իբրեւ տնտես դրիր առաջին մարդը. կ'օրհնէ:

Աւելի բարձր խորհուրդով շինեցիր քու եկեղեցիդ, և ասոր մէջ տնտես կարգեցիր ճշմարիտ վարդապետութեան քարոզիչները, կ'օրհնէ:

Ո՛վ աստուածածին Մարիամ, բարեխօսէ՛ մեզի համար դուն որ անբովանդակելի էակին (Քրիստոսի) խորան եղար, և կրեցիր զայն որ կը կրէ զմեզ՝ արարածներս, և մարմինով ծնար հայր Աստուծոյ անմարմին ծնունդն եղող Աստուածը:

Մեր ներսիդին քու կողմէն դրուած տիրական տընտեսը, այսինքն մեր բանականութիւնը, քեզի պարտական կամ մեղապարտ եղողներուն յանցանքները ներեց. դաւն ևս, ո՛վ Քրիստոս, քու ողորմութեամբդ մեր յանցանքները ներէ:

Նախահայր Ադամին խաբուելուն հետեւանքն եղող մեղքով հանեցինք այն առաջին պատմուճանը՝ զոր հոգիով օծելով հազցուցիր. ո՛վ Քրիստոս քու ողորմութեամբդ վերստին հազցուր նոյն պատմուճանը:

Առանց մաքրուելու մօտեցանք այն առտուածային կայծերուն, որոնց սերօքէներն իսկ չեն կրնար դպչիլ, և քու խորհուրդիդ դէմ յանցաւոր եղանք. չնոր՝ ըրէ՛ մաքրութեամբ նոյն խորհուրդին մօտենալ մեր մեղքերուն թողութիւնն ոտանալու համար :

Ո՛վ Մարիամ, որ արեւէն բռնկեցար և չայրեցար մորենիին պէս, այլ կենսատու հացը իբրեւ կերակուր տուիր բանական արարածներուն. բարեխօսէ՛ Գրիստոսի որ ջնջէ մեր մեղքերուն մուրհակը :

Հ Որդի և բանդ Աստուած, որ հայր Աստուծոյ հետ ոտեղծագործութեան մասնակցեցար, և հոգի Աստուծոյ էակից ես, քու աստուածային կարգադրութեանդ՝ այսինքն մարդեղութեանդ խորհուրդը իմացուցիր մարգարէներուն. կ'օրհնենք զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Աբրահամ փափաքեցաւ տեսնել քու փրկական օրդ, այսինքն քու մորթուիլդ իբրեւ անարատ զոհ մը. իր Խահակ որդիին օրինակով տեսաւ և հրճուեցաւ, կ'օրհնէ :

Քու կենսատու խաչիդ նշանն էր Յակոբին սանդուխը, որով հրեշտակները երկիր իջան և մարդիկ երկինք ելան, կ'օրհնէ :

Գ Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Ո՛վ ճգնաւորներու խումբեր, որ մեծ համբերողին՝ արգար Յորին քաջածներուն վրայ բախի նախանձ ունիք, փառաւորեցէք երկնաւոր հայրը :

Ո՛վ քրիստոնէական Նկեղեցւոյ (Սիօնի) զաւակներ, փառաւորեցէք Գրիստոս թագաւորը՝ իր բարոյականը մաքուր պահող Յովսէփին հետ, որ ցանկական մեղքին յաղթեց :

Ո՛վ քահանաներու խումբեր , փառաւորեցէ՛ք ճշմարիտ հոգին Մելքիսեդեկ քահանայապետին հետ , որ Քրիստոսի օրինակն էր :

Մ Ամենքս կը դրուատենք , կը գովաբանենք զքեզ , ո՛վ Մարիամ , որ անուշահոտ պարտէզէն բերուած քաղցրարոյր ծառ մ'ես , զոր Աստուած տնկեց հոգիին գետակներուն ընթացքին վրայ , և ճիշդ իր ժամանակին մեզի տուիր անմահ պտուղը , Քրիստոս :

Աստուածային դրախտէն մաքուր , անարատ բողբոջը որովայնիդ մէջ տնկելով , Յեսսէի արմատէն (Դաւիթի սերունդէն) վայելուչ ծաղիկ մը բուսցուցիր իբրեւ կոյս ծնելով . ուստի ամենքս կը դրուատ :

Արեւին լոյսէն (հայր Աստուծմէ) ծագողը քու մէջդ վառեց իր մարմինին ճրագը իբրեւ աշխարհի լոյս , որով իր սեփական պատկերը գտնելով դարձեալ նորոգեց , իր առաջին կերպարանքը տուաւ անոր . ուստի բարեխօսէ՛ որ զմեզ նորոգէ հին մեղքերէն :

Ո Ո՛վ տէր , աղքատներուն տիպար եղող Ղազարոսին համբերութիւնը շնորհէ՛ մեզի , որպէսզի կամաւոր աղքատութեամբ անոր հետ արժանի ըլլանք երկնային արքայութեանդ . մտիկ ըրէ՛ գութ ունեցիր մեր վրայ , ո՛վ Քրիստոս Աստուած :

Որ անմահ հացը անոր շնորհեցիր փոխանակ անօթեցնող հացին , և անգութ մեծատունին ըրածին փոխարէն Աբրահամու գրկին մէջ ընդունեցիր զայն . մտիկ :

Ո՛վ տէր , լուսաւորէ՛ մեր սրտերուն աչքերը որպէսզի (կարօտեալներուն) ողորմելով ողորմութիւն ստանանք քեզմէ , և հնոցին բոցին (դժոխքին) մէջ մեծատունին հետ մատի ծայրով ջուր չը խնդրենք զովանալու համար . մտիկ :

Տ Լուսաւարէ՛ զմեզ , ո՛վ հայր Աստուծոյ իմաստութիւնն եղող բանդ Աստուած , որ քու աստուածացին վարդապետութեանդ լոյսը ծագեցիր աշխարհը ծածկող տգիտութեան խաւարին մէջ :

Վերջին ընդհանուր դատաստանին օրինակը ցոյց տուիր մեծատունին և Ղաղարոսին վրայ , այս աշխարհին մէջ իրենց ընդունածներուն հակառակը տալով :

Ուստի կ'աղաչենք քեզի , ո՛վ տէր , փրկէ զմեզ մեղքերու և տանջանքներու կրակէն , և հանգչեցուր զմեզ (Աբրահամ) արդար նահապետին զրկին մէջ :

Որպէսզի մենք ալ հրեշտակներուն խումբերուն հետ միաբերան՝ անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յիառքը երգենք բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՇԻՆԳԵՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷՒՆ

Ա. Որ պատուիրան համարժեքան աւանդեցեր
Բ. եկեղեցւոյ քո Քրիստոս, անսահման ժամանա-
Ը. կաւ աղօթել միշտ առ Աստուած հոգւով եւ
մտով :

Որ զբան քո օրինաց հաստատեցեր գործով մեզ օրի-
նակ , հանելով զգիշերն ի գլուխ յաղօթսն Աստուծոյ
բնութեամբ մերով սնօրինաբար, որում կրկնի ծունր ա-
մենայն :

Վասն որոյ եւ մեք պաղատեցուք առ քեզ Քրիս-
տոս , շնորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիման
մահուր աղօթիւք ըստ անմարմնոցն որ յերկինս :

Աղաչանօք աստուածածնին անապական քում ծնո-
ղին զիմանալի աչս արտից մերոց բացցես ողորմութեամբ
հայիլ ի յոյս քո Քրիստոս :

Փասաւոր արդարութեան հաստատեցեր ի մեզ զմիշտ
մեր դատել զհոգի եւ զմարմին՝ արդարապէս դատմամբ
ըստ օրինաց քոց Քրիստոս :

Իսկ անիրաւ դատաւորին որ ի քաղաք բնութեան
մերոյ ոչ ունելով զերկիւղ քո սուրբ , եւ անպատկառ
ի մարդկանէ ոչ առնելով դատ զրկելոյն :

Այլ անմահ սուրբ փեսայիդ այրի հոգի իմ պաղա-
տի, ուսո՛ր զիրաւունս քո իմում դատաւորիս առնել ինձ
դատաստան արդար ընդ ոսոխի մարմնոյ իմոյ :

Մարիամ կոյս անարատ զանապական փեսայդ ա-
ղաչեա զի հաշտեցի ընդ այրի եղեալ հոգիս եւ միա-
ւորեցի դարձեալ սիրով ընդ հեռացեալսն ի մեռնէ :

Հ Որ ի սկիզբն փրկութեան մերոյ օրինակի երե-
Յ ւեցար մարգարէին Մովսիսի ասուածային
 վառեալ բոցով զմորենին անկիզելի ի նմանութիւն
 կուսական ծննդեանն, օրհնեալ սէր Ասուած հարցն
 մերոց :

Որ յօրինակ քո գալստեանդ յաշարհս առաքեցեր
 զմօսես ի յեգիպտոս, ազատելով զհինն իսրայէլ արեամբ
 գառինն խորհրդոյ, որպէս եւ դու գառն Ասուծոյ քո
 կենարար արեամբդ զնորս իսրայէլ, օրհ :

Որ ի նմանութիւն կարմիր ծովուն բաժանեցեր խա-
 չիւն զծով աշխարհական, խորհակելով զիմանալի բզ-
 գուիս վիշապին ի վերայ ջուրց, եւ առաջնորդեցեր ամ-
 րով հոգւոյն ժողովրդեանն քո ի յերկինս, օրհ :

Գ Ամենայն գործք տառն զսէր օրհնեցէի :

Այսօր մաքրեցուք պահօք քառասնօրեայ քս Մօսէսի,
 զի ելցուք ի լեառն իմանալի առ Ասուած, ամեն :

Այսօր ընդ մեծին Եղիայի սրբեալ պահօք, զի տա-
 լեան ասուածային լուսոյն արժանացուք հոգւով, ամեն :

Այսօր պահօք հեմարտութեան ելցուք ի լեառն փո-
 ճութեան ընդ Քրիստոսի պատերազմեալ ընդ բռնամուկն
 զի յաղթեցուք նովաւ, ամեն :

Ս Ասուածածին գերագոյն քերթից բանին
 բարձող որ զամենայն կրէ զօրութեամբ, բարեխօսեա
 առ սէր վասն մերոյ փրկութեան :

Մայր սրբութեան բարձրագոյն սերթից զանճեսն
 յինքեանց ի քեզ կրելով ծագեցեր զյոյս աշխարհի, բար :

Ծառ կենաց որ զանմահութեան պտուղն ի քեզ ե-
 ռուր նախնոյ մօրն Եւայի՝ ի մահաբեր երկանցն ազա-
 տելով, բար :

ո Դասաւոր արդար որ հաստեցեր ի մեզ դասող բնութեան զմիսս մեր, շնորհեա սմա դասել զանձինս իրաւամբ եւ արդարութեամբ, խնայեա ի մեզ զէր ողորմութեամբ :

Փեսայ երկնաւոր հարսին քո եկեղեցւոյ, զայրի եղեալ ի քեզ զհոգիս մեղօք մաքրեա գթութեամբ եւ յօղեա ի քեզ միութեամբ, խնա :

Որ մանուամբ մարմնոյ քո մեղուցեր զմեղս, եւ յարութեամբ քո յարուցեր ի մեզ զարդարութիւն, զոր գօրութիւն հոգւոյս կամաց հնազանդել զկամս մարմնոյս, խնա :

ս Որ փառաբանիս ի հրեշտակաց ընդ հօր եւ հոգւոյն Քրիստոս որդի Աստուծոյ, խոնարհեցար ի հողեղէն բնութիւնս համբերելով խաչի վասն մեր, վասն որոյ գթա ի մեզ մարդասէր փրկիչ :

Որ զինն մարդն մեր մեղաց ի խաչին սպաներ, նորոգելով զնոր մարդն արդարութեամբ, յուսով կենացն անվախճանից ի նորոգումն նոր Ադամայ, վասն :

Կենդանաբար քո յարութեամբդ անմահ քաջաւոր կենդանացո զմեռեալս մեղօք կենդանական գործովք բարեաց ըս յուսաւոր քոց պատուիրանաց, վասն :

Շնորհեա մեզ զէր զգաստութեամբ արթուն լինել ըս դոնապսին, զի ի բաղխել սուրբ փեսայիդ բացուք զսիրս քոց մէջ ընդ քեզ եւ հօր քո եւ հոգւոյդ լինել օրէվան, եւ երգեսցուք երրորդութեանդ զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ Բրիստոս , ճշմարիտ պատուիրան մը աւանդեցիր քու եկեղեցիդ , այսինքն՝ հոգիով եւ մտքով միշտ անվերջանալի կերպով ազօթել Աստուծոյ :

Բու այս օրէնքիդ խօսքը գործով ալ իբրեւ օրինակ հաստատեցիր մեզի , ամբողջ գիշերը ազօթելով Աստուծոյ , երկնաւոր կարգադրութեամբ մեր բնութիւնն առնելով դուն՝ որու առջեւ բոլոր արարածները ի ծունր կը խոնարհին :

Ուստի մենք ալ քեզի կը պազատինք , ո՛վ Բրիստոս , շնորհ ըրէ՛ մեզի որ ամէն ժամ քու դիմացդ ելնենք մաքուր ազօթքով երկնային անմարմին հրեշտակներուն նման :

Ո՛վ Բրիստոս , գութ ունեցի՛ր եւ բա՛ց մեր սիրտեւրուն հոգեւոր աչքերը քու անարատ ծնողիդ՝ աստուածածնին ազաչանքով , որպէսզի քու լոյսիդ նայինք :

Ո՛վ Բրիստոս , մեր միտքը մեր մէջ իբրեւ արդար դատաւոր մը հաստատեցիր , որպէսզի արդար դատատանով դատէ մեր հոգին ու մարմինը :

Իսկ մեր բնութեան ներքին մասին մէջ գտնուած այդ անիրաւ դատաւորը , քու սուրբ երկիւղդ չունենալով եւ մարդոցմէ ալ չամչնալով , զրկուածին դատատանը չի տեսներ :

Բայց իմ այրիացած հոգիս կը պազատի կ'աղաչէ քեզի՝ անմահ սուրբ փեսայիդ , իրաւունքը ունեցող իմ դատաւորիս՝ մտքիս , որպէսզի իմ հակառակորդիս (մարմինիս) հետ ունեցած դատաւ արդար կերպով տեսնէ :

Ո՛վ անարատ կոյս Մարիամ, աղաչէ՛ քու մաքուր
փեսայիդ՝ Բրիտոսի, որպէսզի հաշտուի այրիացած հո-
գիներուն հետ, և դարձեալ սիրով միանայ իրմէ հեռա-
ցածներուն հետ :

2 Հրէից եգիպտական գերութենէն ազատուե-
լուն ժամանակ, որ մեր փրկութեան (Բրիտոսի միջո-
ցաւ) օրինակն էր, Մովսէս մարգարէին երեւցար,
աստուածային բոցով լուսկցնելով մորենին որ չէր այրեր
իբրեւ նշան կոյսէն ծնելուն. օրհնեալ ըլլայ մեր հայրե-
րուն տէր Աստուածը :

Իբրեւ օրինակ այս աշխարհս գալուդ Մովսէսը Ե-
գիպտոս ղրկեցիր, հին Խորայէլացիները փրկելով խոր-
հրդաւոր գառան արիւնով, ինչպէս որ դուն, որ Աս-
տուծոյ գառնուկն ես, նոր Խորայէլացիները՝ այսինքն
քեզի հաւատացողները փրկեցիր քու կենսատու արիւ-
նովդ. օրհնեալ :

Յաջով ճեղքեցիր այս աշխարհիս ծովը Կարմիր ծո-
վուն նմանութեամբ, ջուրերուն վրայ խորտակեցիր
բանական վիշապին (սատանային) գլուխը, և հոգեւոր
ամպով մը առաջնորդ եղար քու ժողովուրդիդ դէպ
ի երկինք. օրհնեալ :

4 Ո՛վ տիրոջ բոլոր արարածները, օրհնեցէք
տէրը :

Այսօր Մովսէսին նման քառասուն օր պահեցողու-
թիւն ընելով սրբուինք, որպէսզի հոգեւոր լեռը ելնենք
Աստուծոյ քով (ինչպէս Մովսէս ելաւ Սինա լեռան
վրայ), ո՛վ տիրոջ :

Այսօր Եղիա մեծ մարգարէին հետ պահեցողութիւն
ընելով մաքրուինք, որպէսզի արժանի ըլլանք հոգիով

տեսնել աստուածային լոյսը , (ինչպէս Եղիա Քորէքի վրայ) , ո՛վ :

Այսօր ճշմարիտ պահեցողութիւն ընելով Քրիստոսի հետ փորձութեան լեռը՝ ելնենք թշնամիին դէմ պատերազմելու , որպէսզի անով յաղթենք , ո՛վ :

Մ Ո՛վ աստուածածին , սերօքներէն բարձր ես , և կրեցիր բանն Աստուածը՝ որ իրեն վրայ կը կրէ ամէն արարածները կարողութեամբ . բարեխօսէ՛ տիրոջը մեր փրկութեան համար :

Ո՛վ սուրբ մայր , սերօքներէն վեր ես , անոնց անսեռանելի եղողը քու մէջդ կրելով իբրեւ աշխարհի լոյս ծագեցիր . բար :

Ո՛վ կենսատու ծառ , անմահ պտուղը քեզմէ տըւիր նախամայր Եւային , ազատելով զայն մահառիթ ցաւերէն . բար :

Ո Ո՛վ արդար դատաւոր , որ մեր միտքը մեր մէջ հաստատեցիր որպէսզի դատէ մեր բնութիւնը . չընորհ ըրէ՛ ասոր որ իրաւունքով և արդարութեամբ դատէ մեր անձերը . ո՛վ տէր , ողորմէ և խնայէ՛ մեզի :

Դուն երկնաւոր ամուսինն ես քու հարսիդ՝ եկեղեցիին . զթալով մաքրէ՛ և քեզի միացուր , կապէ մեր հոգիները , որ մեղքերով այրիացած են քեզմէ . ո՛վ տէր :

Քու մարմինիդ մահով մեղքերը մեռցուցիր , և քու յարութեամբդ մեր մէջ արթնցուցիր արդարութիւնը , ոյժ տո՛ւր իմ հոգիիս կամքին որպէսզի հնազանդեցնէ իմ մարմինիս կամքը . ո՛վ :

Տ Ո՛վ Քրիստոս , Աստուծոյ որդին , որ հրեշտակներէն կը փառաւորուիս հայր Աստուծոյ և հոգի

Աստուծոյ հետ , մեր հողային բնութիւնը առնելու զիջում ըրիր , մեզի համար համբերելով , համակերպելով խաչին . ուստի գութ ունեցի՛ր մեր վրայ , ո՛վ մարդասէր փրկիչ :

Մեզ քերով թաթախուած մեր հին մարդը մեռցուցիր խաչին վրայ , և նոր Ադամը (քրիստոնեայ մարդկութիւնը) նորոգելով նոր մարդը արդարութեամբ նորոգեցիր , անլախճան կեանքին յոյսը տալով անոր . ուստի :

Ո՛վ անմահ թագաւոր , քու կենսատու յարութեամբդ ողջացո՛ւր մեզ քերով մեռածները՝ կենդանի բարեգործութիւններով՝ քու լուսաւոր պատուիրաններուդ համեմատ . ուստի :

Ո՛վ տէր , չնոր՝ ըրէ՛ մեզի որ դռնապանին պէս արթուն մնանք և զգաստ ըլլանք , որպէսզի երբ դուն՝ սուրբ փեսադ՝ դուռը զարնես , բանանք մեր սիրտերը բնակարան ըլլալու քեզի , հայր Աստուծոյ և հոգի Աստուծոյ , և երրորդութեանդ երգենք փառք բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԿԻՒՐԱԿԷԻ

Ա. Որ զխորհուրդ քալսեանդ յառաջագոյն
Բ. գուժակեցեք մարգարէիւն խաւայի զորս ըն-
Է. րեցեք յեւ Մովսիսի, որք խօսեցան հոգւով
 սրբով բազմապատիկ օրինակօք, զոր մեզ փրկիչ ողոր-
 մութիւն, եւ զմեղաց զթողութիւն :

Ի մերձեցալ ամաց վերջին զոր տեսանողն ծանու-
 ցին զհասանիլ մեր փրկողիդ ոռ ի վախճան ծամանա-
 կին, երեւեցար ի մեզ մարդկան զգեցեալ զկերպ ծա-
 ռայական, տօ՛ւր :

Ի վեցերորդ աւուր զԱդամ սեղծեք ի տալ քո տի-
 րական, որ ոչ պահեալ զպատիւրանն մերկացաւ զպառ-
 մունանն, իսկ նոր Ադամդ ի վեց դարուն այց արարեք
 կորուսելոյն, տօ՛ւր :

Տանար լուսոյ անսուերին եւ առագաստ ան-
 հառ բանին, լոր զնախնոյ մօրն Նալի բարձեք զա-
 նեծսն տեսալի, հայցեալ յորդոյ քո միածնի հօր հառ-
 տութեանն միջնորդի, բառնալ ի մեզ զխառվութիւն եւ
 տալ զոգուց զխաղաղութիւն :

Հետ աւետեաց մարգարէին որ առ փրկեալս ար-
 եամբ գառինդ, ցնծամբ եւ մեք ծառք անհառի ընդ
 գալուստ տեառնդ կրկնակի, տնորհեա մեզ տեք ընդ ար-
 դարոցն ընդ առ ի քեզ տնկեալ ծառոցն, այժմ լուսով
 զուարճանալ եւ յերկրորդին ընդ քեզ ցնծալ :

Սմին նման տալ աւետիս Զաբարիաս նոր Սիոնի, ե-
 ք ուրախ լեր ահա գայ առ քեզ խոնարհ եւ հեզ ար-
 քայ նստեալ ի յեւ եւ յաւանակ կրկին ազանց զոլ օրի-

ճակ, նստալոյ յարող քերթից նիս գրութեամբ ի մեր հոգիս :

Զահեղ փառաց քոց երեւումն որ յինելոց է յերկրորդումն, եսես Դաւիթ յառաջագոյն ծանոյց կանխաւ ազդմամբ հոգւոյն քե յայննապէս Աստուած գայցէ հուր առաջի իւր բորբոքէ, յայնժամ Յիսուս ի մեզ խնայեա գրա Քրիստոս եւ ողորմեա :

Աստուածածին անհարսնացեալ յերկրէ յերկինս հարս ընծայեալ, յորժամ բազմիս լուսոյ նման քո միածնիդ յաջակողման, յայնժամ մաղթեա ընդ մեր զնոյն փրկել զմեզ յահեղ բոցոյն, համադասիլ ընդ արդարոցն երգել զփառս ընդ երկնայնոցն :

2 Որ յանառելի ծոց հօր ծածկեալ անհնձին ծնունդ եւ բան, եւ ի հրեցեակաց երկրպագեալ փառաբանէիր, զեզ բարեբանեմք Աստուած հարցն մերոց :

Որ խոնարհութեամբ իջեալ յաշխարհ շիջուցեր ըզբոց մեղաց որպէս երբեմն ի Բաբելոն ի մեզ հնոցին, զեզ :

Որ ըս նախաձայն մարգարէիցն եկիր ի լուսն խորհրդոյ զոր սնօրինաբար կասարեցեր վասն մերոյ փրկութեան, զեզ :

4 Զսեռ օրհնեցեք եւ բարձր արարեք զնա յաւիտեան :

Որ յայննեաց հոգին տեսեամբ Դանիէլի մարգարէին զփիւսանգամ գալստեանն Քրիստոսի զխորհուրդ, բարձր :

Որ զչորրորդ գազանն ահեղ զապստամբեալն յԱստուծոյ ծանոյց բարձեալ զօրութեամբ աստուածորդւոյն, բարձր :

Որ զհինաւուրցն Աստուած եսես նստեալ յարող

ֆերօքեական , եւ զորդի ընդ ամպս երկնից եկեալ , բարձր :

Բ Աստուածածին պայծառ Բան զերկինս , որ ի մեզ ծագեցեր զոյսն մեծ եւ գերազանց , որով խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ , սօրեական ձայնիւ զֆեզ բարեբանեմք եւ հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք :

Ամպ բեքել եւ լուսաւոր որ զանձրեւն կենաց ի ֆեզ հեղեալ ի յերկնային ծովէն զոր հոսեցեր ի յերկիր ծարաւուս , սո :

Պարեկ փակեալ աստուածասունկ Եղեմ , որ եւ ծառն կենաց ի մեջ դրախտի ֆո ի հոգւոյն սնկեալ անմահական պսղովն ելից զսիեղես , սո :

Դ Որ ողորմութեամբ զգեցար մարմին եւ նորոգեցեր զհնացեալս , նորոգեա եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս եւ ողորմեա :

Որ ի խաչին մեռար մարմնով եւ զմեռեալս դարձուցեր ի կեանս , կեցո եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս , եւ ողոր :

Որ յարեարդ ի մեռելոց եւ յարուցեր զբնութիւնս մեր յուսով , յարո եւ զմեզ հոգւով Քրիստոս եւ ողոր :

Որ զսիրելին ֆո զՂազարոս կոչեցեր ի գերեզմանէն . կոչեա եւ զմեզ հոգւով ի կեանս եւ ողորմ :

Տ Նորահաւտ տեսեալսմբ յարութեան ֆո տէր անեղակերպ փայլմամբ զարհուրեցան դժոխք , եւ մեռեալք ընդ կենդանւոյ յարեան ի հաւաստ համօրէն յարութեան :

Յորժամ փառօք հայրենի Քրիստոս ծագիս ի յերկնից եւ յարուցանես զմեռեալսն , յայնժամ դասեա ընդ աշմէ Բուսմէ եւ կոչեա զմեզ ի փառս ֆո :

Յորժամ հեծանոցաւ դասողութեան ֆո տէր սրբեա

զկալ աշխարհի յեսեմարանս արեայուրեանդ, ժողովեալ զմեզ ընդ արդարոցն :

Յորժամ եկեղեցի հարսնացեալ միանայ ընդ փեսայիդ ընդ իմաստուն կուսանացն , արժանացո առագաստին զմեզ ընդ նոսին երգել զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Աշխարհ գալուդ (մարդեղութեանդ) խորհուրդը առաջուրնէ գուշակեցիր հրէական մարգարէներով զորս Մովսէսէն վերջ ընտրեցիր , որք զանազան օրինակներով խօսեցան հոգևոյ լիցուած . ո՛վ փրկիչ , ողորմէ՛ մեզի և ներէ՛ մեր մեղքերը :

Երբ մօտեցան մարգարէներուն գուշակած վերջին տարիները , երբ մեր փրկիչը պիտի հասնէր ժամանակը լրացած ըլլալով , ծառայի կերպարանք հագած՝ մարդոց մէջ երեւցար . ո՛վ :

Վեցերորդ օրը Ադամը ստեղծեցիր քու տիրական , սեփական կերպարանքով , բայց պատուիրանը չպահելով պատմուճանը հանեց , իսկ դու՝ որ նոր Ադամն ես , վեցերորդ դարուն մէջ կորսուածք փնտռելու ելար , ո՛վ :

Ո՛վ Մարիամ , անխաւար լոյսին տաճար և անպատմելի բանն Աստուծոյ առագաստ կամ ներքին սննեակ , որ նախամայր Եւային ցաւալի անէծքը վերցուցիր . խնդրէ՛ քու միածին որդիէդ որ հայր Աստուծոյ ճետ մեր հաշտուելուն միջնորդն է , նեղութիւնները վերցնէ մեզմէ և հոգիներու խաղաղութիւն տայ :

Աստուծոյ գառնուկիդ արիւնով մեզ՝ փրկուածնե-
րուս մարգարէին տուած բարի լուրին համեմատ, մենք՝
անտառի ծառերս կը հրճուինք, կը խայտանք տիրոջ
երկրորդ գալուստին վրայ. շնորհ ըրէ՛ մեզի, ո՛վ տէր,
որպէսզի քեզմէ տնկուած ծառերուն՝ այսինքն արդար-
ներուն հետ հիմա, այս աշխարհիս մէջ յուսով մը ու-
րախանանք, և երկրորդ գալուստիդ (վերջին դատաս-
տանին) ժամանակ ալ քեզի հետ հրճուինք, խայտանք:

Զաքարիա մարգարէն ասոր նման բարի լուր մը
կուտայ նոր Սիօնի (քրիստոնեաներուն), թէ ուրախ
եղիր, ահա խոնարհ և հեզ թագաւորը քեզի կուգայ
իշու և աւանակի վրայ նստած, իբրեւ օրինակ երկու
ցեղերուն (հրէից և հեթանոսաց) . դուն որ քերթէնքէ
ձեւացած աթոռի վրայ նստած ես, գութ ունեցի՛ր և
նստէ՛ մեր հոգիներուն վրայ:

Դաւիթ առաջուրնէ տեսաւ և սուրբ հոգիին աղ-
դեցութեամբ գուշակեց քու ահաւոր, անպատմելի
փառքդ, որ պիտի երեւի երկրորդ գալուդ (վերջին
դատաստանին), թէ Աստուած պիտի գայ ամէնուն աչ-
քին առջեւ, իր առջեւէն կրակ ցայտեցնելով. ո՛վ
Յիսուս, այն միջոցին խնայէ՛ մեզի, ո՛վ Քրիստոս, գութ
ունեցիր և ողորմէ՛:

Ո՛վ աստուածածին որ ամուսին չճանչցար, և այս
աշխարհէն երկնքի նուիրուեցար իբրեւ հարս, երբ լոյսի
պէս նստիս քու միածին որդիիդ աջ կողմը, այն մի-
ջոցին մեր տեղը խնդրէ՛ որ փրկէ զմեզ ահաւի թոցէն,
դասակից ընէ արդարներուն, և երկնաքնակներուն հետ
Աստուծոյ փառքը երգենք:

Հ Հրեշտակները երկրպագութիւն ընելով կը

փառաւորէին զքեզ որ անքննելի ծնունդ ե բանն Աստուածն ես, հայր Աստուծոյ անպատմելի ծոցին մէջ ծածկուած. կը գովաբանենք զքեզ ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը:

Խոնարհութեամբ աշխարհ իջնելով մարեցիւր մեղքերուն բոցը, ինչպէս երբեմն Բաբելոնի հնոցին մէջ, կը գովարաւ:

Նախագուշակ մարգարէներուն ըսածին համեմատեկար կատարելու (մարդեղութեան) խորհուրդը, աստուածային կարգադրութեամբ մեր փրկութեանը համար, կը գովարաւ:

Գ Օրհնեցէք տէրը ե ի սպառ փառաւորեցէք զայն:

Սուրբ հոգին տեսիլքով Դանիէլ մարգարէին յայտնեց Բրիստոսի երկրորդ գալուստին խորհուրդը, ե ի սպառ փառաւ:

Դանիէլ իմացուց նաե թէ աստուածորդին իր զօրութեամբ ջնջեց Աստուծմէ ապստամբող չորրորդ ահաւոր գազանը, ե ի սպառ:

Եւ հինաւուրց Աստուածը տեսաւ նստած քերօքէտեկան աթոռի վրայ, ե որդին՝ որ պիտի գայ երկնքի ամպերուն վրայ, ե:

Մ Ո՛վ աստուածածին, երկինքէն աւելի պայծառ, մեր վրայ ծագեցիր մեծ ե հրաշալի լոյսը, որով ցրուեցաւ տգիտութեան խաւարը. սերօքէներու յատուկ ձայնով կը գովաբանենք զքեզ ե հոգեւոր երգով կը փառաւորենք:

Թեթեւ ե լուսափայլ ամպ, որ անջրդի երկրին վրայ թափեցիր կենսատու անձրեւը երկնային ծովէն, տերօքէ:

Եղեմական պարտեզ , չորս կողմէն գոցուած և Աստուծոյ կողմէն տնկուած , քու դրախտիդ մէջ սուրբ հոգիին տնկած կեանքին ծառը իր անմահ պտուղով լեցուց , կշտացուց տիեզերքը , սերօքէա :

Ո Գթալով մեզի մարմին հագար , և նորոգեցիր հինցածները , ո՛վ Քրիստոս , նորոգէ՛ մեզ հոգիով , և ողորմէ՛ :

Խաչին վրայ մեռար մարմինով և զմեզ մեռածներս կենդանացուցիր , ո՛վ Քրիստոս , զմեզ ալ ապրեցո՛ւր հոգիով և ողորմ :

Մեռելներէն յարութիւն առիր և մեր բնութիւնը արթնցուցիր յարութեան յուսով , ո՛վ Քրիստոս , զմեզ ալ հոգիով արթնցուր և ողորմ :

Քու սիրելի Ղազարոսդ գերեզմանէն դուրս կանչեցիր , զմեզ ալ հոգիով դէպ ի քու կեանքդ կանչէ և ողորմէ :

Տ Ո՛վ տէր , դժոխքը սոսկաց քու յարութեանդ հրաշալի տեսիլքէն և սարսափելի փայլումէն , և մեռելները ընդհանուր յարութեան հաւատքով արթնցանք զի հետ , որ ողջ ես յաւէտ :

Ո՛վ Քրիստոս , երբ հայրական փառքովդ երկնքէն ծագիս և մեռելները արթնցնես , այն միջոցին քու աջ կողմդ գիր և զմեզ կանչէ քու փառքիդ մէջ :

Երբ քու դատաւորութեանդ երկմատնիով այս տաճարհիս կալը քու արքայութեանդ շտեմարաններուն մէջ հաւաքես , ո՛վ տէր , արդարներուն հետ ժողովէ՛ զմեզ :

Երբ հարս եղած եկեղեցին իմաստուն սուրբ կոյսերուն հետ քեզի՝ փեսայիդ հետ միանայ , արժանի ըրէ՛ որ մենք ալ անոնց հետ ներքին սենեակը մտնենք և երգենք քու փառքդ բարձունքին մէջ :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻՆ

Ա Անեղն ի հօրե ծնեալ որդի յանեից գոյացուցե-

Բ զեղեալս՝ զերկնային եւ զերկրաւորս եռօրին,
արարածք ամենայն տուք փառս արարչին յաւիտեանից :

Պատկեր աներեւոյք փառացն հօր ի պատկեր բարե-
բարութեան իւրոյ արար զճարդկային բնութիւնս, արա-
րածք :

Լոյսն ի հօրե լուսոյ ծագեալ լուսափայլ զարդա-
րաց զԱդամ , ի դրախտին եղեալ անմահ սնկոցն երկ-
րագործ , արա :

Եկալք որդիք մարդկան այսօր ողբասցուք զհօրն
զվսանգ , որ մերկացաւ մեղօք զփառս արարչին , եւ
զգեցաւ զբզեկւոյն ծածկոյք փոխանակ աննառ լուսոյն :

Գովեցիք զորդին Աստուծոյ այսօր ցնծութեամբ որ-
դիք Ադամայ , որ եկն ի խնդիր եղծեալ պատկերին , եւ
զսեալ նորոգեաց ի փառս առաջին պատմութեանին :

Նոր նորոգող բնութեան մերոյ Յիսուս , որ ի խոր-
հուրդ հնութեան մարդոյն զանպսուղն այսօր չորացու-
ցեք զբզեկին , եւ զմեզ ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի
կեանս անմահ :

Զ Որ արարիչդ ես յաւիտեանից , եւ ստեղծեք զա-
րարածս ամենայն յոյնչե, զքեզ օրհնեմք Աստուած հարցն
մերոց :

Որ քազաւորդ ես քազաւորաց , եւ շնորհես բա-
նաւոր կենդանի մարդ ի հողոյ , զքեզ :

Որ ապաւենդ ես մոլորելոց , եւ խնամես գլուսա-
ցեալսն ի քեզ քո տեսչութեամբ , զքեզ :

Գ Զօք օրհնեցիք եւ բարձր արարեք զնա յսփեան :

Օրհնեցիք զքաղաւորն եւ զԱսուածն , որ նմա միայնոյ վայելի օրհնութիւն , եւ բարձր :

Զի ծանոյց մեզ զսփանչելի խորհուրդ սուրբ երրորդութեանն եւ զմի ասուածութեանն Քրիստոս եւ բարձր :

Ո Առ ամենեսեան զքած Քրիստոս քաղաւոր խաղաղութեան , զեւզ աղաչեմք միայն մարդասէր :

Որում այսօր փափաքեալ ցանկայր հոգւով եւ մարմնով մայր որդւով իւրով խնդրէր զբարձրագոյն զփառս յերկրին կենդանեաց :

Տուողդ զկեանս անմահ առ քեզ աղաղակեմք եւ միաբան հայեմք , շնորհեալ եւ մեզ տէր կալ ի յաջմէ քուսմէ :

Տ Զքեզ օրհնեմք որ բաշխողդ ես բարութեանց եւ հայեմք որպէս ի մարդասիրէ ընդ մօր՝ քո ընտելոցն զիմանալի աշխարհն :

Զի դու ես տէր յորմէ հայցէր մայրն հաւատով հանդերձ որդւով սրբեցելովք ընդ աջմէ քո զփառս եւ յահեկէ , ընդ որս եւ մեք աղաչեմք զի դասեսցես ընդ սուրբս քո :

Այլ դու բարձրեալ փրկիչ որ վասն մեր խոնարհեցար արժանի արա զմեզ ըմպել զբաժակ պատուիրանի կենաց քոց տէր , որով կացցուք յաջմէ քուսմէ ի հանդերձեալ քում գալսեանն :

ՄԳ Ալիլուիա , ալիլուիա , ալիլուիա :

Այսօր ընդ զօրս երկնից համաձայնեալ , միաբանական ձայնիւ երգեմք ասելով , ալիլ :

Երկրաւորք ընդ երկնայինսն , հողեղէնքս ընդ հրեղէնսն միաբա :

ՄԲ Որ յանկից գոյացուցեր զին զարարածս ի ըսկըզբանէ, ի պատկեր աստուածութեանդ քո ասեղծեր զմարդ ի հողոյ, ժառանգել նմա զանպատում կեանսն :

Իսկ պատրաստեալ քանսարկուին ի դրախտէն արտաբանկեալ, ի յաւիտէ կենդանութեանն մանառիք պաշտով մեռեալ մերկացաւ զփառս անասուեր լուսոյն :

Այլ դու փրկիչ բարերար որ մարմնացար ի սուրբ կուսէն, եւ հեղմամբ արեանդ քո բարձր զյանցանս նախաստեղծին, փրկելով զմեզ յանիծից նորա :

Որ ըստ պատրաստեաց նախահօրն յանձն առին յօժարութեամբ ըմպել զբաժակ չարչարանաց ընդ քեզ որդիքն Զբեքեայ, շնորհեա մեզ քեզ զբաժակ քո փրկութեան :

Ի միւսանգամ քո գալստեանն յօժամ գաս դասել կերկիր, ընդ նոսին դասաւորեա զմեզ ի փառս յաջակողմանն, որով հանցումք քեզ զօրհնութիւն յանպաւնալիստեցին :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայր Աստուծոյ ծնած և մէկէ մը չստեղծուած որդին չեղածէն ստեղծեց բոլոր երկնային ու երկրաւոր արարածները, յաւիտենական արարիչին փառք տուէք, ո՛վ բոլոր արարածներ :

Հայր Աստուծոյ փառքին անտեսանելի պատկերը (Քրիստոս) իր բարերարութեան կամ բարերար պատկերով ստեղծեց մեր մարդկային բնութիւնը, կամ բոլոր մարդկային արարածները. յաւիտեան արարչին փառք :

Լոյս Քրիստոս լոյս հայր Աստուծոյ ծագելով լուսափայլ կերպով զարդարեց Ադամը , և դրախտին մէջ դրաւ զայն իբրեւ երկրագործ անմահ տունկերուն , յաւիտենական արար :

Ո՛վ մարդիկ , եկէք այսօր լանք մեր հօրը (Ադամին) վտանգին վրայ , որ Աստուծոյ փառքը կորսնցուց մեղքով , և անպատմելի լոյսին տեղ թզենիին ծածկոյթը հագաւ :

Ո՛վ Ադամի զաւակներ , այսօր բերկրութեամբ գովեցէք Աստուծոյ որդին , որ եկաւ փնտռելու իր աւրըւած պատկերը , և գտնելով նորոգեց առաջին պատմուճանին փառքով :

Ո՛վ Յիսուս , որ մեր բնութիւնը նորոգեցիր և մարդուն հնութիւնը նշանակող անպտուղ թզենին այսօր չորցուցիր , զմեզ ալ հինցած մեղքերէն նորոգէ՛ անմահ կեանքով :

2 Թաւառներուն արարիչն ես դուն և բոլոր աշխարհները ոչինչէն ստեղծեցիր , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Թագաւորներուն թագաւորն ես դուն , և հողէն շնորհեցիր մարդը իբրեւ բանական կենդանի , կ'օրհնենք :

Մոլորածներուն ապաստանարանն ես դուն , և քու նախախնամութեամբդ կը խնամես քեզի յուսացողները , կ'օրհնենք :

4 Օրհնեցէք Տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Թագաւորը և Աստուածը , որուն միայն կը վայելէ օրհնութիւնը :

Որովհետեւ Քրիստոս իմացուց մեզի սուրբ Նրորո-

դուրսեան և մէկ աստուածութեան զարմանալի խորհուրդը :

Ո Խաղաղութեան թագաւոր Քրիստոս , որ ամէնուն վրայ դուրս ունիս , քեզի կ'աղաչենք , որովհետեւ միակ մարդասէրը դուն ես :

Որուն այսօր հոգիով ու մարմինով կը փափաքէր և կը ցանկար մայրը իր որդիներով մէկտեղ , և կենդանիներուն երկրին (արքայութեան) մէջ ամենէն բարձր փառքը կը խնդրէր :

Քեզի կ'աղաղակենք և միաբերան կը խնդրենք շնորհ ըրէ՛ մեզի ալ քու աջ կողմդ կենալ , ո՛վ տէր , որ անմահ կեանք կուտաս :

Տ Կ'օրհնենք զքեզ որ բարիք կը բաշխես , և քու ընտրեալներուդ (Զբեղեայ որդիներուն) մօրը հետ հոգեւոր աշխարհը կը խնդրենք քեզմէ որ մարդասէր ես :

Որովհետեւ իր սրբուած զաւակներուն հետ մէկտեղ մայրը հաւատքով կը խնդրէր աջ կողմդ և ձախ կողմդ կենալու փառքը , որոնց հետ մենք ալ կ'աղաչենք որ քու սուրբերուդ դասին մէջ դնես զմեզ :

Ո՛վ բարձրեալ փրկիչ , որ մեզի համար խոնարհեցար , արժանի ըրէ՛ զմեզ , տէր , քու կենսատու պատուիրանիդ բաժակը խմելու , որպէս զի քու ապագայ գալուստիդ ժամանակ քու աջ կողմդ կենանք :

ՄԳ Օրհնութիւն , օրհնութիւն , օրհնութիւն քեզ տիրող :

Այսօր երկնային զօրքերուն հետ միաբերան կ'երգենք ու կ'ըսենք , օրհնութիւն , օրհն :

Մենք՝ երկրաւորներս երկնայիններուն հետ , մենք

հողեղէններս հրեղէններուն հետ միաբերան կ'երգենք ու կ'ըսենք :

ՀՐ Ի սկզբան ոչնչէն առաջ բերիր քու արարածներդ , և մարդը հողէն ստեղծեցիր քու աստուածութեանդ պատկերով , որպէս զի անպատմելի կեանքը ժառանգէ :

Իսկ քսուին (սատանային) խաբէութեամբ դրախտէն մերժուեցաւ , մահառիթ պտուղով մեռաւ իր մըտընջենաւոր կենդանութեան մէջ , և անխաւար լոյսին փառքը կորսնցուց :

Բայց դուն , ո'վ բարեբար փրկիչ , սուրբ կոյսէն մարմին առիր և քու արիւնդ թափելով նախաստեղծ մարդուն յանցանքը վերցուցիր , անոր տրուած անէծքէն ազատելով զմեզ :

Նախահայր Ադամին յանցանքին համեմատ Զեքեթեայ որդիները (Յովհաննէս և Յակոբոս առաքեալները) յանձն առին չարչարանքի բաժակը ձեզի հետ խմել . ո'վ տէր , քու փրկութեանդ բաժակը մեզի շնորհէ' :

Երբ երկրորդ գալուդ երկիրը դատեա , անոնց հետ զմեզ աջակողմդ փառքին մէջ տեղաւորէ' , որպէս զի յաւիտեանս յաւիտենից օրհնենք զքեզ :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԵՐԵՔՇԱԲԱՅԻՆ

Ա Իմաստուն կուսանին պատրաստեալ իւր լապ-
Բ սեռաց, ելին ընդ առաջ երկնաւոր փեսային
Ե վառեալ լապսեօք :

Իսկ յիմարաց կուսիցն ունայնացեալք ի յիւրոյն ան-
պատրաստ գտան զալսեան փեսային շիջեալ լապսեօք :

Վասն որոյ եւ մեք պատրասեացուք իւր հագելոր ,
զի մեցուք ի յառազաստ անմահ փեսային վառեալ լապ-
սեօք :

Յորժամ յերկնից փառօք գաա Քրիստոս նստի յա-
թոռ դասողական , եւ բաժանես զազգս ամենայն ,
յաջակողմանն փում դասեա զմեզ ընդ օղեացն :

Յորժամ զսաղանդ պատուիրանին պահանջեացես
ի ծառայիցն ընդ կրկնաթան քանքարացն , արժանացո
զմեզ Քրիստոս ուրախութեան քո յերկինս :

Յորժամ կոչես զհրաւիրեալսն ի սկզբանե աշխարհի
ծառանգել զպատրաստեալն , շնորհեա մեզ ընդ նոսին
զարբայութիւն քո Քրիստոս :

Զ Որ սփանչելիդ ես ի բարձունս քեռ եւ անաւոր

Է ի մեջ երկրի անունն քո սուրբ , օրհնեալ ես
Աստուած հարցն մերոց :

Որ զհաւատացեալսն ի քեզ պահեալ եւ զչարսն պա-
ծեալ , գործակցօք ջրով սուզմամբ յանդունդս , օրհ :

Ը Որ հաստատեցիր ազգի մարդկան հրով փորձիլ ի
յերկրորդունն , պահեա անարատ զքո փրկեալքս , օրհ :

Թ Զքեռ օրհնեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յա-
ւիտեան :

Զքազաւորն յաւիտենից Քրիստոս ուր եկն եւ փրկեաց զամենայն արարածս , եւ բարձր :

Ուր արար գալսեամբն իւրով զփրկութիւն ուղղաց մարդկան , եւ բարձր :

Նոր արարածք պատուեալք ի հրեշտակաց զերծեալք ի խաւարե առ լոյսն , եւ բարձր :

Ո Քազաւոր փառաց քեզ սպասեցունք պատասեալք արթնութեամբ , ընդառաջել ուր գաս ի դասել զերկիր :

Անաղօս վառեալ յապետք հաւատոյ ընդ դասս իմաստուն կուսանացն , մեանել ի յառազպատ ընդ երկնաւոր փեսային :

Փաւրացունք կանխեալ յառաջ քան զձայն աստուածային բարբառոյն , զի մի' մնացունք արձախ ըստ ժիւման հինգ կուսանացն :

Տ Ուր մտիս ի քոքես Աստուած բանդ , այսօր վասն մեր խոնարհութեամբ մտար ի լերինն ձիթենեաց , օրհնեմք զքեզ անդադար երգով :

Ուր համագոյդ ես խորհրդոցդ հայրենի , առակերաց քոց ծանուցեր զխորհուրդ քո գալսեանդ , օրհ :

Ուր ամենայնց ես արարիչ եւ ստեղծիչ կենդանութեան , այսօր զծածկեալ խորհուրդ երրորդութեանդ յայնչեցեր եկեղեցւոյ սրբոյ քոյ , օրհ :

ՄԿ Ահաւոր ես քազաւոր քոքեական ձայնիւ օրհ-

ԷԶ նեալ , ի յերկինս ի յերկրի եւ յամենայն ժամանակի :

Ահաւոր ես քազաւոր ուր նորոգես զնո գարարածս , հաստատես ի հաւատս ի գիտութիւն նմարտութեան :

Լուսաւորեա զմեզ Քրիստոս ի միւսանգամ քո գա-

լքսեանդ , յորժամ ծագիս ի յերկնից եւ նորոգես զո
գաւաւրսնս :

ՀԲ Շնորհեա մեզ սէր արքնութիւն ընդ իմաստուն

ԲԳ կուսանացն , եւ զհոգւոց մերոց լապսես
պայծառացո :

Երկնչիմք ի քեզ սէր զարհուրեալք ի պատասխանոյն,
զամենն ասելով երբ ոչ գիտեմ զմեզ :

Յորժամ գաս փառոք հօր դասել զգիւղսս ամե-
նայն , զնորհեա եւ մեզ սէր կալ ի յաջմէ փոմմէ :

Բացցի մեզ քուռն ոգորմութեան երկնաւոր փեսա-
յին , եւ մեցուք ի յառազաս ընդ իմաստուն կուսանսն :

ժամանեացուք ընդ առաջ փեսային եւ մեցուք ի
յառազաս նորա , զի մի՛ մնացուք արտաքս որպէս
զյիմար կուսանսն :

Պայծառացին լապսերք հոգւոց մերոց , եւ բազ-
մեցուցես զմեզ ընդ հրաւիրեալսն ի կոչումն արեայու-
թեան երկնից :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Իմաստուն կոյսերը իրենց լապտերներուն իւղ
պատրաստելով , երկնաւոր փեսան զիմաւորեցին վառ-
աւած լապտերներով :

Իսկ յիմար կոյսերը իւղի պակասութենէն նեղուե-
ցով , փեսային դաւու միջոցին անպատրաստ զանուե-
ցան մարած լապտերներով :

Ուստի մենք ալ հոգեւոր իւզ պատրաստենք, որ պէսզի անմահ փեսային ներքին սենեակը մտնենք վառուած լապտերներով :

Ո՛վ Բրիստոս, երբ երկինքէն փառքով գտաւ եղատաւորական աթոռին վրայ նստիս, և բոլոր ցեղերը բաժնեա, զմեզ քու աջ կողմդ տեղաւորէ ոչխարներուն (արդարներուն) հետ :

Երբ ծառաներէն (մարդոցմէ) պահանջես քու հրամաններուդ տաղանդը (դրամը), կրկինը շահուած քանքարներուն փոխարէն արժանի ըրէ զմեզ երկինքին մէջ քու ուրախութեանդ, ո՛վ Բրիստոս :

Երբ աշխարհի սկսելէն ի վեր հրաւիրուածները կանչես պատրաստուածը ժառանգելու համար, ո՛վ Բրիստոս, քու արքայութիւնդ շնորհէ՛ մեզի անոնց հետ :

2 Ո՛վ տէր, սքանչելի ես երկնքին մէջ, և երկրի վրայ ալ ահաւոր է քու սուրբ անունդ, օրհնեալ ես, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Քեզի հաւատացողները պահեցիր (ջրհեղեղին ժամանակ), չարերը պատժեցիր և իրենց գործակիցներով ծովուն ջուրերուն տակ ընկղմեցիր, օրհն :

Եւ որոշեցիր կրակով փորձի ենթարկել մարդկային ազգը քու երկրորդ գալուդ. անշնաս պահէ՛ զմեզ որ քեզմով փրկուած ենք, օրհն :

4 Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Բրիստոս յաւիտենական Թաղաւորը որ եկաւ և բոլոր արարածները փրկեց, և ի սպառ :

Որ իր գալովը փրկեց մարդիկը, և ի սպառ :

Նոր արարածներ, որ հրեշտակներէն պատուուեցաք և խաւարէն ազատուելով դէպ ի լոյս գացիք, ի սպառ :

Ո Փառաւոր թագաւոր, արթուն և պատրաստ քեզի պիտի սպասենք, զքեզ դիմաւորելու համար որ երկիրը դատել կուգաս:

Իմաստուն կոյսերուն խումբին հետ հաւատքին լապտերները պայծառօրէն վառած ենք՝ երկնաւոր փեսային հետ ներքին սենեակը մտնելու համար:

Աստուածային ձայնէն առաջ կանխենք և փութանք որպէս զի դուրսը չմնանք հինգ ձօյսերուն պէս, որոց լապտերները մարեցան:

Տ Ո՛վ բանդ Աստուած, որ քերօքէներուն վրայ կը նստիս, այսօր մեզի համար խոնարհութիւն ըրիր, և ձիթենեաց լերան վրայ նստար, կ'օրհնենք զքեզ անդադար երգով:

Դու աշակերտներուդ իմացուցիր (երկրորդ) գալուստիդ գաղտնիքը, դուն որ գիտես բոլոր հայրենի խորհուրդները, հօր Աստուծոյ էակից ըլլալով, կ'օրհնէ:

Դուն որ զամենքը ստեղծեցիր և բոլոր կենդանի արարածները առաջ բերիր, այսօր քու սուրբ եկեղեցիիդ յայտնեցիր երրորդութեան թաքուն խորհուրդը, կ'օրհնէ:

ԾԿ Ահաւոր թագաւոր ես դուն որ քերօքէներուն ձայնով կ'օրհնուիս երկնքի և երկրի մէջ և ամեն ժամանակի մէջ:

Ահաւոր թագաւոր ես դուն որ քու արարածներդ կը նորոգես և կը հաստատես հաւատքին մէջ, ճշմարտութեան գիտութեան մէջ:

Ո՛վ Բրիստոս, լուսաւորէ զմեզ քու երկրորդ գալուստդ, երբ երկինքէն ծագիս և քու արարածներդ նորոգես:

ԸՖ Ո՛վ տէր , շնորհ ըրէ՛ որ մենք ալ տրժուեն
ըղանք իմաստուն կոյսերուն հետ , և մեր հոգիներուն
լապտերները պայծառ պահէ՛ :

Ո՛վ տէր , կը վախճանք քեզմէ , կը զարհուրինք
ախ պատասխանէն թէ իրա՛ւ իրա՛ւ կ'ըսեմ որ զձեզ
չեմ ճանչնար :

Սրբ հօր Աստուծոյ փառքով գառ ամբողջ աշխարհ
հը դատելու , շնորհ ըրէ՛ , ո՛վ տէր , որ մենք ալ քու
աջ կողմդ կենանք :

Թո՛ղ բացուի մեր առջև երկնաւոր փեսային ողորմ
մութեան դուռը , և իմաստուն կոյսերուն հետ ներքին
սենեակը մտնենք :

Հասնինք փեսային առջև , և անոր ներքին սենե
եակը մտնենք , որպէս զի յիմար կոյսերուն պէս դուրս
ալ չմնանք :

Թո՛ղ պայծառանան մեր հոգիներուն լապտերները ,
և բազմեցո՛ւր զմեզ անոնց հետ որք երկնային արքա-
յութեան հրաւիրուած են :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ԶՈՐԵՔՇԱԲԱՅԻՆ

ԱԶ Որ յաբոռ փառաց բազմեալ ընդ հօր անըս-
ԷԶ կզբնալից բանդ , այսօր բազմիլ ընդ հողե-
ԷԷ ղեմսն յանձն առեր, օրհնեմք զեկեեալդ ի փրկու-
 քիւն աշխարհի :

Որ անհառ աստուածութեամբդ օծեալ զո՞ն ծառա-
 յական կերպ , այսօր հանեցար օծանիլ իւղով ի մեղա-
 ւորաց , օրհ :

Որ կենարար քաղման ֆո գուշակ զիւղոյն ծանու-
 ցեր զօծումն , այսօր Յուդային յայնեցաւ խորհուրդ
 արծաթախրութեանն , օրհ :

Որ խորհրդեամբ ընդ հօր եւ հոգւոյն , արար ի
 պատկեր իւր զմարդն առաջին , այսօր որդիք մարդկան
 ժողովեալ խորհին մասնել ի մահ զորդին Աստուծոյ :

Յուդայ սիրոյն աշակերտ փոխանակեաց զատելու-
 քիւն առ վարդապետին , մասնելով քանակայիցն ընդ
 երեսուն արծաթոյ :

Որ զամենայն սնօրինաբար կամաւ յանձն առեր
 փրկիչ ընդ մեղաւորացս , վասն անհառ խոնարհու-
 քեանդ ֆո եւ մեզ ողորմեաց :

2 Որ խորհրդոց ես տէր Աստուած անմահ , ըզ-
 ծածկեալ խորհուրդ չարին ապականեալ վանեա' , զեզ
 օրհնեմք Աստուած հարցն մերոց :

Որ զնախնոյն Աբրահամու զհանդես խորագոյնս
 ծանուցեր աւետեօք որդւոյն պատուեալ , զեզ :

Որ ճնորհես ծածկելոց յայնի գոլ , յուղաս արծա-
 քոյ զանհասանելիդ մասնէր , զեզ :

Գ Զեք օրհնեցե՛ք եւ բարձր արարե՛ք զնա յաւի-
տեան :

Զբնակեալն ի վերին զօրսն ծածկապէս խորհուրդ ,
հաճանայքն հոլոնեալ վաճառէին զԱսուած, եւ բարձր:

Որ վասն մեր համբերեաց բանասարկուին , կամաւ
վաճառի Ասուած բանն , եւ բարձր :

Ո Զքէն խորհեցան ի չարութիւն Ասուած յաւի-
տենից , որ բանիւ զարարածս խորհրդով հիմնեցուցեր :

Զքեզ որ արարիչդ ես մեծութեան արծաթոյ վա-
ճառէին , յանձն առեր զամենայն համբերելով վասն
մեր :

Զքեզ որ քաղաւորդ քաղաւորաց ի ծառայէ դա-
տապարտեալ , զի զմեզ փրկեցես ի յանիծիցն Ադամայ:

Տ Այսօր եկեալ կամաւ փրկիչն առ ի մասնիւ
յանօրէն ժողովրդէն , վասն փրկութեան հեթանոսաց :

Այսօր բանն մասնի ի բանաւոր հօտե եւ յառաջնոց
դատապարտի յանօրինաց ժողովրդէն , վասն :

Այսօր հողն զքերն դատապարտե , եւ արծաթոյ վա-
ճառի արարիչն արարածոց , վասն փր :

ՄԿ Նոր սեանչելիք այսօր տեսանեմք յաշխարհի ի
ԿԲ մեզ հողեղինաց , արարածք արարչին սպա-
նութեան խորհին զխորհուրդ : §

Որ բանիւն իւրով զերկինս եւ զերկիրս հաստատեաց
յոչնչէ գոյացուցեալ , վաճառի այսօր դիւրագին ընդ
երեսուն արծաթոյ :

Ո՛վ յուրաս արատուելի , երկնաւոր վարդապե-
տին սպանութեան խորհիս զխորհուրդ , մասնելով անօ-
րինաց զի խաչեցի ի մեզ երկրի :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ բանդ Աստուած, որ սկիզբ չունենալով հայր Աստուծոյ հետ փառքի աթոռին վրայ կը նստիս, այսօր յանձն առիր հողային մարդոց հետ նստիլ, կ'օրհնենք զքեզ որ աշխարհը փրկելու եկար :

Բու անպատմելի աստուածութեամբ օծուած մարդկային կերպարանքդ մեղաւորներէն իւղով օծել հաւանեցար այսօր, կ'օրհն :

Իւղին օծումը իբրեւ քու թաղմանդ նշան ցոյց տուիր. այսօր յայտնուեցաւ նաեւ Յուդային արծաթախրութեան զաղտնիքը, կ'օրհն :

Այսօր մարդիկ ժողով գումարելով կը խորհին մահուան մատնել Աստուծոյ որդին, որ հայր Աստուծոյ եւ հօգի Աստուծոյ հետ խորհրդակցելով՝ իր պատկերին համեմատ ստեղծեց առաջին մարդը :

Սիրելի աշակերտ Յուդան սիրոյ տեղ ատելութիւն փոխարինեց իր վարդապետին, երեսուն արծաթին փոխարէն քահանաներուն մատնելով :

Ո՛վ փրկիչ, որ ամէն բան կամքովդ յանձն առիր աստուածային կարգադրութեամբ, մեղաւորներու տեղ, մեզի ալ գթա՛ քու անպատմելի խնարհութեանդ համար :

2 Ո՛վ անմահ Աստուած, դուն որ բոլոր խորհուրդներուն, գաղտնիքներուն տէրն ես, չար սատանային թագուն խորհուրդը ի դերե հանէ՛ եւ հալածէ՛, կ'օրհնենք զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Արրահամ նահապետին հաւատքին փորձը աւելի խոր

կերպով յաջանեցիր, զայն պատուելով զաւակ մը ունենալու բարի լուրով, կ'օրհնէ:

Յուդա ստակ առնելով կը մատնէր զքեզ որ անըմբռնելի ես, և երեւան կը հանես բոլոր քաղաքները, կ'օրհնէ:

Գ Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւորեցէք զայն: Բահանաները ժողով գումարելով կը ծախէին Աստուածը, որ երկնային զօրքերուն մէջ կը բնակի և թագուն խորհուրդ մ'է անոնց մէջ:

Բանն Աստուած իր կամքովը կը ծախուի, նա որ ստտանային փորձութեան համբերեց:

Ո Ո՛վ յաւիտենական Աստուած, չարիք խորհեցան քու վրադ, որ խօսքովդ և խորհրդով հիմնեցիր արարածները:

Ստակով կը ծախէին զքեզ որ հարստութիւնը ստեղծեցիր, ամէն բանի յանձնառու եղար և համբերեցիր մեզի համար:

Ծառայէն (մարդոցմէ) դատապարտուեցար դուն, որ թագաւորներուն թագաւորն ես, որպէսզի զմեզ ազատես Ադամին տրուած անէծքէն:

Տ Այսօր փրկիչը իր կամքով եկաւ մատնուիլ անօրէն ժողովուրդէն, հեթանոսները փրկելու համար:

Այսօր բանն Աստուած կը մատնուի բանական հօտէն (մարդոցմէ), և կը դատապարտուի ժողովուրդին անօրէն գլխաւորներէն, հեթանոսներէն:

Այսօր հոգը (մարդիկ) կը դատապարտէ տէրը, և արարածներուն արարիչը ստակով կը ծախուի, հեթանոսներէն:

ՄԿ Նոր հրաշք մը կը տեսնենք այսօր աշխարհի
հօ վրայ հողեղէն մարդոց մէջտեղ . արարածնե-
 րը կը խորհին մեռցնել իրենց արարիչը :

Այսօր երեսուն արծաթի տեղ շատ աման կը ծախ-
 ուի նա որ իր խօսքով ոչինչէն հաստատեյ երկինքն ու
 երկիրը :

Ո՛վ ցաւալի և արգահատելի Յուդա , կը խորհա-
 մեռցնել երկնաւոր վարդապետը , մատնելով զայն ա-
 նօրէններուն , որպէս զի երկրին մէջտեղ խաչուի :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ՇԻՆԳՇԱԲԱԹԻՆ

Ա՛ վերածգողն երկնից մօտնջենաւոր հօր որդին,
Է՛ ներգործեալ իմովս ի վեր քան զհրաօս, ծա-
Է՛ ռայի առեալ զկերպ անկողոպսելի աստուա-
 ծութեամբն:

Բանին զմաքեցելոցն ջրով զոսս լուանայ, զի զխո-
 ճարհութիւն ի նոսա տպաւորեցէ, երբորդութեանն զոյ
 օրելան:

Բաշխէ զմարմին իւր եւ զարիւնն նոր ուխտ ան-
 ուանեալ եւ յիշատակ կամաւոր մահուանն, մերձեցե-
 լոցս ի նա սրբութեամբ:

Աղբիւր լուսոյ եւ նառագայթ անժիջանելի լոյս,
 որ լուանալ յանձն առեր զոսս առակերտացն, մաքեա
 ի մենջ զմեզ խաւարին խորհրդոյ եւ լուսաւորեա զմեզ:

Որ մարմնով եւ արեամբ քո ցուցեր զթողութիւն
 մեղաց, որ միշտ պատարագիս ի մեզ անծախապէս,
 մաքեա:

Որ քաւիչ զայս նոր ուխտ ցուցեր յեւ առաջնոյ
 քոյ մահացելոցս ի նառակմանէ նախահօրն, մաք:

Որ ետդ ի յերկինս եւ ի վերայ երկրի, այսօր յանձն
 առեր լուանալ զոսս առակերտացն, եւ զիս լուա Քրիս-
 տոս ի մեղաց իմոց:

Որ բարեբանիս յիմանալի զուարթնոցն, հանեցար
 մարմնով պատարագիլ, արա եւ զիս արժանի աստուա-
 ծային զնորհիդ:

Որոյ արքա քեռքէ՝ ի վերնասունն բազմեցար, կե-
 նարար բաժակաւդ զմեզ փրկեցեր, փրկեա եւ զիս յա-
 զիսեանից ի հրոյն:

Քրիստոս Աստուած որ վասն մեր խոնարհեցար ի կամաւոր չարչարանս , լուացեր զոսա առակերտացն այսօր ի սուրբ վերնասունն , աղաչեմք՝ փրկիչ ողորմեա՛ :

Որ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն արբոց քոց առաքելոցն այսօր ի սուրբ վերնասունն , աղաչ :

Մաքրեա զվիսս եւ զխորհուրդս զի եւ մեք հաղորդիցուք արբուքեամք , քնդ արբոց քոց առա :

Որ վասն մեր յերկրի երեւեալ զամենայնն կատարեցեր քս օրինացն այսօր ի կատարումն սուրբական սօնիցն , որդի Աստուծոյ ողորմեա :

Մարդ հեմարիս եւ զառն անարատ որ դատաւարեցեր զմեղս ի մարմնի , այսօր խոնարհեցար ի լուանալ զոսա առակերտացն , որդի :

Բան հօր եւ Բահանայապետ հեմարիս , որ զաթաւրհակեցոյց զմարմին եւ զարիւնդ քո բաշխեցեր յառաքելայն , այսօր հաղորդին հողեղէնքս աստուածային խորհրդոյդ , որդի :

Յորմէ սարսեալ սերօքէն ոչ իւրիւնն նայիլ , այսօր ի ծառայի կերպարանս եղեալ նախապաւիտեան բանն , օրհնեցեք զնա հոգեւոր երգով :

Որ զսուրբակերպն այսօր հեմարտապես կատարեաց , լուանալով զոսա առակերտացն ի պատրանաց քնամուկոյն , օրհնեցեք :

Այսօր վերսին նորոգեցաք ի յանիծից նախահօրն , հառակելով զմարմին եւ զարիւն որդւոյն Աստուծոյ , օրհն :

Հ Լոյսդ ի հայրական ծոցոյ ծագեալ հալածելով

ԲՅ զխաւար մեղաց , կենարարդ յայտնեցեր այսօր

զխորհուրդ քնտրեալ քո առակերտացն , օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն մեզ Աստուած հարցն մերոց :

Ջոր. օրհնեն դաս լուսեղենք՝ զոսս տաժանեալս
գուացեր զանթծիցն մերկացեալ ի մենշ ծածկոյթ , զգես
ծառայի սփածաւ , օրհ :

Անապականութեան աղբիւր զկենդանաւարդ բաւ-
կեցեր զմարմինդ քո , նորոգելով զմահացեալսն յանցա-
ւոք ի պատրանաց բեամուոյն , օրհ :

Ճառագայթ փառաց հօր եւ պատկեր բարե-
բարութեան , որ զգեցաւն այսօր զգես ծառայական
կերպի , զնա ամենայն ազինք օրհնեցեմք հոգեւոր երգով :

Որ աննառ խոնարհութեամբ ի մաքրումն ոտից ա-
ւակերտացն զմարդկային ազգի զնացս ուղղեաց ի յեր-
կինս , զնա :

Որ բաշխամբ կենդանաւար խորհրդոյ անապա-
կան հաւակմամբն , հրաւիրեաց զմեզ յերկնից արեա-
լութիւնն , զնա :

Արկողղ զոյս որպէս զօրոց այսօր աննառ

խոնարհութեամբ ի վերնասունն խորհրդոյ քո-
գես ծառայի սփածանիլ յանձն առեր , օրհնեմք զեկ-
եալդ ի կամաւոր չարչարանս :

Որում երկրպագեն դաս հրեօտակաց՝ խոնարհեցաւ
ի լուանալ զոսս հողեղենս , բժեկել սոքոք զգարտապարտ
մախահօրն , բժեկեա զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւնս :

Որ ի խորհուրդս փրկականս եկեղեցւոյ բաշխեցեր
աւակերտացն զմարմինդ քո , նորոգելով զմահացեալսն ի
հաւակմանէ , հաղորդս այսմ ընկալ զմեզ միայն մար-
դասէր :

Որ անսկիզբն յեղեթեանդ եւ Աստուած այսօր
զգեցաւ զգես հողեղեն ծառայի , ծածկելով զմերկու-
թիւն մախահօրն , օրհնեալ եկեալդ ի փրկութիւն ազգի
մարդկան :

Որ վեր օրհնիս ի հրեղէն քերթից , այսօր եկիր
կամաւ ի վերնասունն խորհրդոյ լուացեր զառակեան
յօրինակ վասն մեր , օրհ :

Որ յաթոռ փառաց նստիս ընդ հօր , այսօր բազմիլ
ընդ առակեանսն յանձն առեր բաշխելով զմարմին եւ
զարիւն քո սուրբ , օրհ :

ՄԿ Այսօր կանգնեցաւ աւագան մկրտութեան , ի
քողովիւն մեղաց մերոց :

Այսօր սերն մեր լուանայր զոսա առակեանսն , եւ
պատուիրէր զայս ասելով :

Մի ոմն ի ձեռնք եղբարք մասնելոց . ե զիս ի մահ ,
եւ որո՞ւ յառակեանսն :

Զայն լուեալ Պետրոսի ակնարկէր տո յովհաննէս ,
հարցանել թէ ո՛վ իցէ :

Բանն զոր ասաց Յիսուս զհետեւոցոյց զիւր առակեանսն
եւ խոսկեցան ամենեքեան :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայր Աստուծոյ մշտնջենաւոր որդին , որ երկինքը
կամարի մը պէս տարածեց , ստեղծեց , իմ (մարդկա-
յին) բնութիւնս առնելով սքանչելի գործեր կատարեց ,
ծառայի (մարդու) կերպարանք առաւ առանց աւկայն
կորսնցնելու իր աստուածութիւնը :

Զրով կը լուայ ոտքերն անոնց որք մաքրուած էին
իր վարդապետութեամբ , որպէս զի անոնց վրայ տպա-

ւորէ խոնարհութիւնը , և անոնք երրորդութեան բնական արան ըլլան :

Իր մարմինը և արիւնը կը բաշխէ իբրեւ նոր ուխտ և իբրեւ յիշատակ իր կամաւոր մահուան մեզի համար որ սրբութեամբ անոր մօտենանք :

Ո՛վ լոյսի աղբիւր և ո՛վ անմարելի լոյսին ճառագայթը , որ յանձնառու եղար աշակերտներուն ոտքերը լուալու , սրբէ՛ մեր վրայէն խաւարային խորհուրդներուն մշուշը և լուսաւորէ՛ զմեզ :

Քու մարմինով և արիւնով մեղքերու թողութիւն ըրիր , և միշտ կը պատարագուիս առանց երբէք սպառելու , սրբէ՛ մեր :

Քու առաջին ուխտէդ վերջ այս նոր ուխտդ ցոյց տուիր իբրեւ մեղքի թողութիւն մեզի՝ որ մեռանք նախահայր Ադամին (արգիլուած պտուղը) ուտելէն , սրբէ՛ :

Այսօր յանձն առիր լուալ աշակերտներուն ոտքերը դուն որ երկնքին մէջ և երկրի վրայ ես . ո՛վ Քրիստոս , զիս ալ լուա՛ իմ մեղքերէս :

Դուն որ հրեշտակներէն կը գովաբանուիս , հաճեցար մեր ընտելիւնը առնելով իբրեւ պատարագ մատուցուիլ , զիս ալ քու աստուածային շնորհքիդ արժանի ըրէ՛ :

Վերնատան մէջ նստեցար դուն որուն աթոռ ենք քերօքէները , կեանք տուող բաժակովդ զմեզ փրկեցիր , զիս ալ փրկէ՛ յաւիտենական կրակէն :

Քրիստոս Աստուած , որ մեզի համար քու ազատ կամքովդ զիջում ըրիր չարչարուելու , այսօր վերնատան մէջ լուացիր աշակերտներուն ոտքերը , կ'աղաչենք ողորմէ՛ մեզի , ով փրկիչ :

Խորհրդաւոր սեզան մը պատրաստեցիր այսօր , և սուրբ լերնատան մէջ քու առաքեալներուն խմբուցիր անսպառելի կեանք տուող բաժակէն . կ'աղաչ :

Մեր միտքն ու խորհուրդները մաքրէ՛ որպէսզի մենք ալ սրբութեամբ հաղորդ ըլլանք քու սուրբ առաքեալներուդ հետ :

Մեզի համար երկրի վրայ երեւելով , այսօր ամէն բան գործադրեցիր Մովսիսական օրէնքին համեմատ ստուերական (իբրեւ օրինակ ծառայող) տօները կատարելով . ողորմէ՛ :

Ճշմարիտ մարդ և անարատ զառնուկ , որ մեղքերը դատապարտեցիր քու մարմինիդ վրայ , այսօր զիջում ըրիր աշակերտներուն ոտքերը լուալու . ո՛վ աստուածորդի , ողորմէ՛ :

Ո՛վ հայր Աստուծոյ որդին , և ճշմարիտ քահանայապետ , որ առաքեալներուն բաշխեցիր քու մարմինդ և արիւնդ , այսօր հողեղէն մարդիկ կը մասնակցին քու աստուածային խորհուրդիդ . ո՛վ աստուածորդի , ողորմէ՛ :

Հոգեւոր երգերով օրհնեցէք բանն Աստուածը , որ ամէն ժամանակներէ կանուխ կար . որմէ սոսկալով սերօքէները չէին համարձակեր նայիլ , այսօր ծառայի կերպարանք մտած է :

Եւ այսօր ճշմարիտ կերպով կատարեց ինչ որ (առեւնօք) ստուեր կամ օրինակ էր միայն , աշակերտներուն ոտքերը լուալով թշնամիին (սատանային) խառնութիւններէն :

Այսօր դարձեալ նորոգուեցանք նախահայր Ադամին անէծքէն , Աստուծոյ զաւկին մարմինն ու արիւնը ճաշակելով :

Է Ո՛վ լոյս Քրիստոս , հայրական ծոցէն ծագե-
լով հալածեցիր մեղքին խաւարը , և դուն որ կեանք
կուտաս , այսօր քու բնութեալ աշակերտներուդ յայտ-
նեցիր խորհուրդը . օրհնեալ ըլլաս դուն որ եկար զմեզ
փրկելու , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Անէծքին վերարկուն մեր վրայէն հանելով լուս-
ցիր յոգնած ոտքերը դուն՝ որ կ'օրհնուիս հրեշտակնե-
րուն լուսեղէն խումբերէն , սպասաւորի՛ զգեստ հա-
գար , օրհնա :

Դուն որ անապականութեան աղբիւր ես՝ բաշխե-
ցիր քու կենդանարար մարմինդ , թշնամիին (սատա-
նային) խաբէութեան հետեւանքն եղող յանցանքով
մեռնողները նորոգելով , օրհնա :

Գ Հայր Աստուծոյ փառքին ճառագայթը և ա-
նոր բարերարութեան պատկերը այսօր ծառայական
կերպարանք ցոյց տուող զգեստ հագաւ . ո՛վ դուք
բոլոր ազգեր , օրհնեցէք զայն հոգեւոր երգերով :

Աշակերտներուն ոտքերը լուալով անպատմելի խո-
նարութեամբ , մարդկային ազգին ընթացքը դէպ ի եր-
կինք ուղղեց . ո՛վ դուք :

Կենդանարար խորհուրդը բաշխելով և (իր մար-
մինին , ու արիւնին) անապական ճաշակումով հրաւի-
րեց զմեզ երկնային արքայութեան . ո՛վ դուք :

Ո Դուն որ լոյսը կը հագնիս զգեստի պէս մար-
մինդդ ամէն կողմը , այսօր յանձնառու եղար սպասա-
ւորի զգեստ հագնելու խորհրդաւոր վերնատունին մէջ
անպատմելի խոնարհութեամբ . կ'օրհնենք զքեզ որ
քու ազատ կամքովդ եկար չարչարուելու :

Հոգեղէն սաքերը լուալու զիջում ըրիր դուն որուն

երկրպագութիւն կ'ընեն հրեշտակներուն դասերը, առնցիով (աշակերտներուն ոտքերով) բժշկելու համար նախահայր Ադամին (դէպ ի ծառը գացող) ոտքերը . բժշկէ՛ իմ հոգիս հիւանդութիւնները :

Դու մարմինդ բաշխեցիր աշակերտներուն իբրեւ փրկութեան խորհուրդ մը (քրիստոնէական) եկեղեցիին համար, (Ադամին կերած) պտուղէն մեռնողները նորոգելով . ո՛վ դուն որ միակ մարդասէրն ես, զմեզ այդ խորհուրդին հաղորդեցո՛ւր :

8 Ո՛վ Աստուած, որ էութեամբ անսկիզբ ես, այսօր հողիդէն սպասաւորի զգեստ հագար Ադամին մերկութիւնը ծածկելով . օրհնեալ ըլլաս, որ եկար մարդկային ազգը փրկելու :

Դուն որ երկինքին մէջ կ'օրհնուիս հրեղէն քերօ՛ւններէն, այսօր ազաա կամքովդ խորհրդաւոր վերնատունը եկար և մեզի օրինակ ըլլալու համար աշակերտները լուացիր, օրհնեալ :

Դուն որ փառքի աթոռին վրայ կը նստիս հայր Աստուծոյ հետ, այսօր յանձն առիր աշակերտներուն հետ նստիլ, քու սուրբ մարմինդ և արիւնդ բաշխելով, օրհնալ :

ՄԿ Այսօր մկրտութեան աւագանը բարձրացաւ մեր մեղքերուն թողութիւն ըլլալու համար :

Այսօր մեր տէրը աշակերտներուն ոտքերը կը լուար, և այս պատուէրը կուտար ըսելով .

Ո՛վ եզրայրներ, ձեզմէ մէկը զիս մահուան պիտի մատնէ, և անիկա (մատնիչը) կը բաժնուի քու աշակերտներէդ :

Գետրոս զայն լսելով Յովհաննէսին աչք ըբաւ հարցունելու համար թէ ո՛վ է :

Յիսուսի ըսած խօսքը արտօնցուց իր աշակերտները, և ամենքը շփոթեցան :

ԿԱՆՈՆ ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱՅՈՒՆ

ԱԶ Այսօր ի կատարումն աստուածային ընթերցաց
ԷԶ նոր ուխտի նամարտութեան քն, ի վերնասունն
ԻԲ խորհրդոյ տարամերժեալ Յուդաս ի հօտն փռու
 քն, ուստի եւ դու գառն Աստուծոյ դիմեալ կամաւ ի
 մահ խաչին առ ի բառնալ զմեզս աշխարհի . վասն որոյ
 խնայեա ի մեզ Քրիստոս կամաւոր քն չարչարանոք :

Այսօր որ ի հրեղէն զօրաց երկնից միտ փառաբա
 նեալ երկրպագիս բանդ, աղօթէիր առ հայր մարմնով
 ընկալեալ ընդ հօր զքն վասն իմ զպաղատանս, ուստի
 կամաւ կրելով զերկիւղ ի հրեօտկաց զօրանայիր զօ
 րացուցիչդ երկնաւորաց եւ երկրաւորաց, վասն որոյ :

Այսօր յառաջ նշանակեալ հրամանն քն կատարիւր
 յառակեցաց դասն, քանզի զնովիւդ քն ի հարեալ ցրե
 ուեցաւ հօտն քս մարգարէին, որ եւ կապեցար առ
 կապելիդ, ի յաննայե եւ ի կայիափայ դասապարտեալ,
 ի ծառայե ապսակեցար եւ նախասանաց քոք կերպա
 րանդ հօր ընկալար, վասն :

Այսօր զվեմն հաւատոյ տարժեալ փորձողին խաբե
 ութեան մարտ, առ ի քնն քողացուցեալ զմարդկային
 տկարութիւնս յանդիմանելով, եւ առ յոյս դարձի մե
 դաւորաց որ դառնապէս արտառուելովն ընկալաւ ի քն
 երկւ հարցմամբ սիրոյն զերից ուրացութեանցն զբժրե
 կութիւն . ընդ նմին բժեկեա զմեզ Քրիստոս եւ շնորհեա
 մեզ արտառու ապաշխարութեան :

Այսօր զոր յերկնային յուսեղինացն ահիւ պատեալ
 բանդ Աստուած, նսեմացեալ դասս եբրայեցւոցն զիմանալի

ըոյսդ ի գիշերին ջահիւք եւ սուսեօք եկեալ ըմբռնել զանըմբռնելիդ . վասն որոյ երկրպագեմք անհաւելի քո խոնարհութեանդ :

Այսօր զոր սերօքեմք ծածկէին զդէմս յահե փառաց աստուածութեանդ , իսկ կորսեան որդին յուղաս ի համբոյր մեծեալ նենգութեամբ , նօանակ եւ առիթ մահու անմահիդ , վասն որոյ :

Այսօր ընդ գերագոյն տնօրհնութեանդ քո որդի Աստուծոյ , հոյլք անմահմնոցն հրաբուն սեռիցն պակուցեալ զարմանային տեսանելով զանտեսանելիդ մասնեալ կամաւ ի ձեռս մեղաւորաց , վասն որոյ :

Այսօր բարեկամք եւ մեծաւորք քո հեռի եղեն ի Բէն Բրիստոս , օտարացան եւ եղբարք քո , եւ ցուլք գեղք պաշարեցին որք ի դպրաց եւ ի փարիսեցւոց , եւ շուրջ եղեն շունք բազում պիղատոսի եւ հերօղէի , վասն :

⁶² Արծաթսիրութեամբն մոլեալ Յուդա , զիւր զմեծ զվարդապետն ընդ երեսուն արծաթոյ հրէիցն մատնեք :

Ընդ որում ես համբուրեցիք ասե՛ զնա կալարում , ո՛վ համբոյր նենգութեան նօան եւ առիթ մահու :

Մերկացաւ յինքենք զաստուածային սուրբ հոգին , եւ զգեցաւ զաստանայ՝ որպէս հանդերձ արկաւ զիւրեաւ :

Ի գիշերին յորում մասնիւր փրկիչն մեր ի մահ խաչին , եւ ի լեառն ձիքենեաց , աղօթելով զայս ասեք . հա՛յր , անցո՛ յինքն զբաժակս :

Իսկ անօրէն առակերտին բողբալ զգուր սիրոյ նորա եւ փութայր առ Բահանայսն , ասեք ինձ զինչ կամիք թալ զի մասնեցիք զվարդապետն :

Ժողովեալ հրէիցն կօնեցին արծաթ բազում, առեալ տարան առ պիղատոս, ասեմ ի խաչ հան ի խաչ, զի հայհոյիչ է օրինաց:

2 Իջեր ի յերկնից անսկիզբն որդի, ի հողեղէն ի
3 բնութենէ մարդկան. զչարչարանս յանձն առեր, օրհնեմք զեկ որ էիր յառաջ քան զամենայն յաւիտեանս: Որ ասացեր բանիւ յինել ամենայն երկրի, ի յերկրի յասեմի կացեալ տեսանէին արարածք, օրհ:

Յորմէ դողան զուարթունք երկնից, այսօր եկիր կամաւ ի խաչ գեղարդեամբն խոցեցար, օրհ:

4 Զսէր օրհնեցեք եւ բարձր արարեք յաւիտեան: Եւ զինաւորն գեղարդեամբն յարձակեալ խոցեաց զկող կենարարին, բար:

Ուստի աղբիւր կենդանարար բղխեալ լուաց զսիւղերս ի մեղաց, բարձր:

5 Եկեալ ի փրկութիւն ազգի մարդկան, ի ծառայէ յանձն առնու մասնիլ ի դատաստան, համբերելով վասն զմեզ կեցուցանել:

Մասնեալ պիղատոսի որպէս մահապարս, ի յանձնայէ եւ ի կայիափայ դատապարտեալ, համբերէ:

Կացեալ ի յասեմի երկրորդ Ադամ, վասն առաջինն Ադամայ պարտեացն բողոքեան, համբերէ:

6 Ո՛վ սխանչիլ եւ տեսիլ անաւոր, զարարիչն երկնի եւ երկրի այսօր տեսաք ի խաչի:

Տեսեալ զսէրն ի խաչին խաւարեցաւ արեգակն, եւ վարագոյր տանարին ցելոյր վերուս մինչ ի վայր:

Անարգաբար խաչեցաւ սէրն ի մեզ ի յանձնինաց, զի լցցի զիրն որ ասէ քե ընդ անօրէնսն համարեցաւ:

7 Որ քազաւորդ եւ քազաւորաց Քրիստոս ի

Բ) ծառայի դասապարտեալ համբերելով վրան մեր, երկայնամիտ տեղ քնն փառք :

Որ պատուական խաչիւղ քո Քրիստոս եւ սուրբ աւրեանդ քո հեղմամբ կեցուցանել զմեզ կամեցար, երկ :

Որ մարդասիրապէս վասն ամենեցուն ամենայնի համբերեցեր, եւ ի մահու զմահ կոխեցեր, երկ :

ՀԲ Եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք սուրբ

Դ երրորդութեանն, լոյսն որ ընդ հօր է յեւ-

Դ րեան, ի քահանայից դասապարտեալ եկեալ ի խաչ ելանել, անմահ քաղաւորն :

Ձոր երկինք ոչ բաւէին տանել, զփայտ պատուհասի ուսով բարձեալ եւ եկեալ ի տեղի կառաւման ի խաչ ելանել, անմահ :

Հիացեալ պետութեանց երկինք ընդ քաղուսն տեառն ի նոր գերեզմանի, քանզի որ անմահն է յեւրեան վասն աւարածոց փրկութեան զմահ ճաշակեաց, անմահ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր երբ քու ճշմարիտ նոր ուխտիդ աստուածային ընթրիքը կը կառարէիր խորհրդաւոր վերնատունին մէջ, Յուդան հեռացաւ մերժուեցաւ փոքր խումբէն. ուստի դուն ալ, ո՛վ Աստուծոյ զառնուկ, ազատ կամքովդ դիմեցիր խաչին մահուան աշխարհի մեղքը վերցնելու համար. ուրեմն, ո՛վ Քրիստոս, խնայէ՛ մեզդ ի քու կամաւոր չարչարանքներովդ :

Ո՛վ բանդ Աստուած, զոր հրեղէն երկնային զօր-

քերը միշտ երկրպագութեամբ կը փառաբանեն , այսօր մարմինով (իբրեւ մարդ) աղօթք կ'ընէիր հայր Աստուծոյ , (իբրեւ Աստուած) ընդունելով քու հօրդ հետ ինձի համար իբրեւ մարդ քու ըրած աղաչանքդ . ուստի ազատ կամքովդ վախի ենթարկուելով , հրեշտակներէն կը զօրանայիր դուն որ երկնաբնականներուն և երկրաբնականներուն զօրութիւն տուողն ես , ուրեմն :

Առաջուց ակնարկած քու հրամանդ (խօսքդ) այսօր կը կատարուէր աշակերտներուն խումբին վրայ , որովհետեւ մարգարէին ըսածին պէս՝ քաջ հովիւը զարնուելով հօտն ալ ցրուեցաւ . կապուեցար դուն զոր կապել անկարելի է , Աննայէն և Կայիափայէն դատապարտուեցար , (քահանայապետին) ծառայէն ապտակուեցար , և նախատալից թուք ընդունեցիր դուն որ հայր Աստուծոյ կերպարանքն ես . ուրեմն :

Փորձիչ սատանային խաբէական պատերազմը քու թոյլտուութեամբդ այսօր նեղը ձգեց հաւատքին վէմը (Պետրոս առաքեալը) , իբրեւ յանդիմանութիւն մեր մարդկային տկարութեան և իբրեւ յոյս մեղաւորներու գարծի գալուն . Պետրոս գառն կերպով լալով իր երեք անգամ ուրանալուն բժշկութիւնը քեզմէ ընդունեց զքեզ սիրած ըլլալուն երեք հարցումով . ո՛վ Քրիստոս , անոր հետ բժշկէ՛ զմեզ , և զղջումի արցունք չնորհէ՛ մեզի :

Այսօր հրէից խաւարեալ խումբերը գիշեր ատեն ջհանբերով և սուրերով եկան բռնել զքեզ որ հոգեւոր լոյսն ես և չես բռնուիր , և երկնային լուսեղէններէն կը պատուուիս մեծ վախ ազդելով անոնց . ուստի մինչեւ գետին կը խոնարհինք քու անպատմելի խոնարհութեանդ առջեւ :

Այսօր կորստական որդին՝ Յուդան՝ կը մօտենայ նենդութեամբ համբուրելու քեզ՝ որուն աստուածութեան փառքին երկիւղէն սերօքէները իրենց դէմքը կը ծածկէին, համբոյրը տալով իբրեւ նշան և իբրեւ պատճառ մահուանդ, որ անմահ ես. ուստի :

Ո՛վ Քրիստոս, քու բարեկամներդ և ազգականներդ այսօր հեռացան քեզմէ, քու եղբայրներդ ալ օտարացան, և դպիրներէն ու փարիսեցիներէն գէր ցուլեր զքեզ պաշարեցին և Պիղատոսին ու Հերովդէսին շունները քու շուրջդ հաւաքուեցան. ուստի :

ԲԶ Յուդա իր արծաթսիրութենէն խելքը թռուցած, երեսուն արծաթի փոխարէն հրեաներուն կը մատնէր իր մեծ վարդապետը :

Որո՛ւ հետ որ ես պագառուիմ, ըսաւ, ձերբակալեցէ՛ք զայն. ով նենդամիտ համբոյր, մահուան նշան և պատճառ :

Իր վրայէն հանեց նեաեց աստուածային սուրբ հոգին, և սատանան հագաւ հագուստի պէս :

Այն գիշերը երբ մեր փրկիչը խաչին մահուան կը մատնուէր, Զիթենեաց լեռը ելաւ, և ազօթելով կ'ըսէր, ո՛վ հայր, զանց ըրէ՛ ինձմէ՝ այս բաժակը :

Իսկ անօրէն աշակերտը բանի տեղ չդնելով անոր աէրն ու գութը, քահանաներուն առաւ իր շունչը, ըսելով, ի՞նչ կ'ուզէք թալ ինձի որ վարդապետը մատնեմ :

Հրեաները հաւաքուելով շատ դրամ կշռեցին, և Պիղատոսին տանելով (այն գումարը), ըսին, խաչէ՛, խաչէ՛ զայն, որովհետեւ (մեր, մովսիսական) օրէնքին դէմ հայհոյող մ'է :

է Ո՛վ անսկիզբ որդի, երկինքն իջար, յանձնառու եղար չարչարուելու հոգեղէն մարդոց ձեռքով կ'օրհնենք զքեզ որ բոլոր ժամանակներէն կանուխ կայիր:

Դուն որ քու պարզ խօսքովդ հրամայեցիր որ երկիրը ստեղծուի, արարածները (այսօր) կը տեսնէին զքեզ դատարանին առջեւ կեցած. կ'օրհնէ:

Այսօր քու ազատ կամքովդ խաչուելու եկար, և գեղարդով վիրաւորուեցար դուն՝ որմէ կը գողան երկնային հրեշտակները. կ'օրհնէ:

գ Օրհնեցէք տէրը և իսպառ փառաւորեցէք զայն: Ձինուորը իր տէգով յարձակելով վիրաւորեց կողն անոր որ կեանք կուտայ. փառաւորեցէք զայն իսպառ (Նոյն կողէն) կենդանարար աղբիւր մը բղխելով տիեզերքը սրբեց մեղքերէն. փառաւ:

ո Մարդկային ազդը փրկելու համար գալով յանձնառու կ'ըլլայ ծառայէն (մարդոցմէ) դատաւորանի մատնուելու, և (ամէն բաներուն) կը համբերէ մեղի կեանք տալու համար:

Իյրեւ մահապարտ Պիղատոսին կը մատնուի, Աննայէն և Կայիափայէն կը դատաւարուուի, և կը համբերէ մեղի կեանք տալու համար:

Առաջին Ադամին յանցանքը քաւելու համար երկրորդ Ադամը դատարանին առջեւ կը կենայ, և կը համբէ:

ս Ի՞նչ հրաշալի և ահռելի երեւոյթ, այսօր խաչի վրայ տեսանք զայն որ երկինքն ու երկիրը ստեղծած է:

Արեւը խաւարեցաւ՝ տէրը խաչին վրայ տեսնելով, և տաճարին վարագոյրը կը պատռէր վերէն վար:

Տէրը անարգութեամբ խաչուեցաւ անօրէններուն (երկու աւազակներուն) մէջտեղ , որպէս զի կատարուի գրուածը թէ անօրէններուն կարգը դատուեցաւ :

ՄԳ Ո՛վ Քրիստոս , որ խազաւորներուն թագաւորն ես , ծառայէն դատապարտուեցար՝ մեզի համար համբերելով . փառաւորեալ ըլլա՛ս , ո՛վ համբերատար տէր :

Ո՛վ Քրիստոս քու պատուական խաչովդ և սուրբ արիւնդ թափելով ուղեցիր ապրեցնել զմեզ . փառա :

Ամէնուն համար ամէն բանի համբերեցիր և մեռնելով ոտնակոխ ըրիր մահը . փառաւոր :

ՃԲ Ո՛վ հաւատացեալներ , եկէ՛ք երկրպագութիւն ընենք սուրբ երրորդութեան . լոյսը (Քրիստոսը) որ էութեամբ հայր Աստուծոյ հետ է , ահա քահանաներէն դատապարտուելով խաչ կ'ենէ , անմահ թագաւորը :

Նա զոր երկինք չէր կարող կրել , կռնակը շաւկած ոհրադորովն փայտը կ'երթայ Գողգոթա խաչին վրայ ելնելու :

Նրկնայլն իշխանութիւնները (հրեշտակներուն խումբերը , դատաւարդութիւնները) կ'ապշին տաքօրինակ գերեզմանի մէջ տիրոջը թաղուելուն վրայ . որովհետեւ արարածներուն փրկութեան համար մահը ճաշակեց նա որ իր էութեամբը անմահ է :

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ՋՈՐ ՅԱՂԱԳՍ ՀՍԿՄԱՆ

ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ ԳԻՇԵՐՈՅՆ Է ԱՍԱՅԵԱԼ

ԴԿ Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն է փրկութեան
Է մեր կատարումն, խոնարհի է վերնաթուղնն է
 ստուերական ջոնից լուսնն, նախ քան զընթրիսն խոր-
 քիչոյ սփածաւ ղեմշակ արկօղն լուսոյ. եւ ջուր առեալ
 ծառայաբար զոս լուանայր զառակեցացն :

Բանին հօր փառաց լուսոյ պետոս մերձիլ յոս
 ոչ ներէր, այնմ ձեռաց ուրոյ են գործք երկնից երկինք
 եւ երկրաւորք, որով կուրաց աչք բացան խուլք եւ
 համբք արձակեցան, զոր վերածեաց զինքն է ծովին՝
 սաստեաց ալեացն եւ լուեցին :

Գլխոյն բնորեալ հօտին փոքու սաստեք զխորհուրդն
 ոչ գիտելոյ, որով դառնայր եւ հնազանդէր զոս եւ ըզ-
 գլուխս մաքրել մաղթէր . զխոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լը-
 ւացումն ջրոյ զի լուացեալ է, ուրից պիտի են մաք-
 րութեան յօղիլ է զլուխս սրբութեան :

Դասուց իւրոց առակեցաց զոր նախ բանիւ վար-
 դապետեաց, այսօր գործով զծայրագոյն եցոյց յինքեան
 զխոնարհութիւն, սպասաւորեալ հողեղինաց այն որ
 անեսն է հրեղինաց, տարեալ պատօսն իւր ծառայիցն
 այն որ պատօսն է սրբեկից :

Սքէ տես ասէ էկց եւ վարդապետս բոլորից զա-

օակերտացող եւ զծառայից զոսս լուացի ի հնոյ աղօթից , միմեանց եւ դուք համաբնութեամբ ցուցեք զնոյն խոնարհութիւն , բարձրացելոյն ի կործանումն եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն :

Զոր մաքրեցեր յաւազանին մաքուր ձեռօք զոսս նոցին , եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ յաղթող լինել չար հպարտին , եւ զիմ լուա զսիղմն մեղաց աղաչանօք սրբոյ զնդին , եւ զգնացս ուղղեալ զոսին խոնարհութեամբ ելիւք յերկինս :

Ելից զօրհնան մովսիսի զոր խօսեցաւն ի սինայի , եկեր զգառն օրինակին եւ զբաղարջն ընդ եղեգին , ըզհինն ի նորս փոխելով զսուերն ի լոյս նամարտելով , փոխան զառինն ինքն գոյով զառն Աստուծոյ նուիրելով :

Ընդ բաղարջին հաց անխմոր ետ զմարմին իւր զերկնաւոր , զկուսածինն անսերմնաւոր զանապականն եւ զհոգեւոր . ընդ ոչխարին արեան ուխտին ետ մեզ զաւրիւնն իւր ուխտ կրկին , եւ եղեգան դառնագունին փոխան զվարս աստուածային :

Թագաւորն արարածոց զհացն կենաց ետ քաղցելոց , եւ զբաժակն ուրախարար որք յազամայ սրտեցելոց , այս նոր ուխտ ե իմոյ արեան փոխան հնոյ ուխտին արեանց զոր յիշատակ իմ առնիցեք մինչեւ եկից ես միւսանգամ :

Ժողովեալս ի քէն հայցեմք ընդ ժողովեալ մետաւանին , որ զկենարարդ քո մարմին բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին , շնորհեա եւ մեզ տէր ընդ նոսին հաղորդ լինել քու սեղանին կենաց հացիդ յոր փափաքիմք եւ ըմպելոյդ ում ծարաւիմք :

Ի յընտելոց առակերտացն Յուդաս մեկնեալ ի սուրբ գառանցն, զբարձող մեղաց գառն Աստուծոյ մասներ ի մահ ընդ արծաթոյ. ի յընթրիսն հոգեւոր մերձի ժպիրհն եւ նենգաւորն, ուսելով ընդ վարդապետն յահախէ ըզ-
 փաթեութիւն :

Էոյսն խօսէր աղետալի խաւարելոյն վասն դարձի, մի ոմն ի ձեռն ասէ եղբարք զիս մասնելոց է առ ի մահ. պետոս լուեալ զայն զարհուրէր, եւ ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ո՛վ իցէ դաւանանող վարդապետին :

Խնամով սիրոյն յիւր սիրելեացն զսքանութիւնն փա-
 րաթեաց քացեալ պատառ տայ յուդայի նշաւակեալ ըզ-
 գողն մասնիչ, զոր առեալ եւ մերկացաւ յասուածային
 հոգւոյն շնորհաց, մասնեցաւ նախաչարին ընդ մաս-
 նութեան վարդապետին :

Մայրագոյն լուսոյն զրկեալ խաւարատէրն արտաք-
 անեալ տէրն յայտնէր լոյս եղելոցն զգայքակղիւն ի գիշե-
 րի. պետոս խօսէր խրախուսելի եւ կեանքիւր հաւա-
 քսօսի, զիւրն յաշխարհէ գիտխիւն ասէր եւ զգալուս
 հոգւոյն պատմէր :

Կեդրոնեան յանկոյս ձորոյ ի վերն ասունն եւ խոր-
 հրդոյ եմուտ պարտեզ ընդ պարտիզի եմոյժ գաղամ յա-
 ղին դրախտի. մուծցես եւ զմեզ տէր ընդ նմին ուտի
 հաներ նախ զառաջինն, զի ժառանգել զհայրենին ար-
 ժանասցուք մեք վերստին :

Հոգար զկրիցն տրամբար երիւն եղեալ առանձ-
 նաբար, փրկել զաշխարհս հոգիս յօծար, բայց է բնու-

քիւն մարմնոյս սկար . ոչ ոմն ուժեղ եւ զօրաւոր , եւ ոմն անզօր . փօսնգաւոր , այլ, միեւնոյն գոլ միաւոր կրէր զկիրսն կամաւոր :

Ձայնիւ մաղթէր աղօթական վասն իմ առ հայր իւր եական , ծունր դներ խոնարհական որում կրկնէր ծունր ամենայն , եթէ փրկիլ մարդկան հնար է առանց մահու իմ որ գրեալ է , բաժակ մահուս յինքն անցցէ , ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ եսցէ :

Ղօղեալ յերկիւղ քրտնոց հոսման ոլոռնաձեւ կայլակ վիժման , ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ զօրինական գիրն լցեալ , զի կատարեալ էառ զբնութիւն աստուածն բան զմարդկութեան , պարտէր զերկիւղ եւ զքրտնութիւն յիւրումն կրել սնօրհնութիւն :

Ճառագայթ փառաց էին որ լսս բնութեանս մարդկային ճազնապեցար ի գիշերին աղօթեցեր առ հայր յերկին . ծագեա ի մեզ զլոյսդ երկնային եւ փարատեա զերկիւղ չարին , մասունք հոգւոց մեր եւ մարմին յերկիւղ քո սուրբ բեւեռեցին :

Մերձեալ Յուդաս որ մասնելոց հանդերձ դասուն Փարիսեցւոց , անկան նման ստորանկելոց որք յաւիտեան չեն կանգնելոց . յուդաս նենգաւ համբուրելով առիթ մահու նօսն թաղով , փոխան սիրոյ զնա մասնելով չար բնոյ բարւոյ վնասելով :

Թայնժամ առ գուր սիրոյն պետոս զժառային առնուն Մաղքոս եհաս սուսերք զակաւնն աչոյ որ ոչ լրաւ տեսնուի իւրոյ . իսկ տերն մեր արագապէս յունկն մերձեալ բժեկապէս , առողջալոյս աստուածապէս , զոր ոչ տեսին կուրացն հանդես :

Նոր հօտին փոխու ցրուեալ ֆանգի զնովիւն ֆաջ հարեալ . պետոս միայն զնե երթալ ի յաղջկանէ վիմին օարժեալ . նժանակեալ հաւն խօսեր առ ի պետոս տէրն տկմարկեր, զքանն յիօեր դառն արտասուէր ի գլորմանէն դարձեալ կանգնիւր :

Շնորհեալ վիմին եկեղեցւոյ զոր պահեցեր ի հոսելոյ եւ կանգնեցեր ի գլորելոյ վասն արիւն արտասուելոյ . կանգնեա եւ զիս տէր ընդ նմին ի գլորմանէ սայթափողին , տալով աչացս յորդ արտասուս եւ ջուր ծովու նման գլխոյս :

Ո՛վ կամաւ զանկապելին կապեալ զձեռսն արձակողին , ի յապարհանս տանէին կայիափայ եւ անճարին . ծառայն զերեսն այն ապսակեր յորմէ սրօքն քեւասօղեր , բուժ արձակեալ պիղծ բերանով յայն որ կուրին լոյս ծագեաց թփովն :

Չար կապանաց մարդկան լուծիչ որ կապեցար ընդ կապելոյն զիս արձակեա յինքնակապես մեղաց կապից դժոխայնոյն , որ ընդ մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղդ ի յսղենին , յորժամ փառօք գաս հայրենին մի՛ դատեցես զիս ընդ նոսին :

Պատկառանօք հինն Աղամայ որ ձաղեցար վասն նորա ջնջեա զամօք մեղաց յբիւն որով զերեսս իմ ծածկեցին , որ ներեցեր չար ծառային ամեալ ձեռօք քեզ ապսակին, հար ուժգնակի զդէմս չարին որպէս եւ զիս եհար ուժգին :

Ջահն լուսոյ առաւօտին ի յուրբաթու հնոյ զասկին կայր առաջի դատաւորին ծառայն նստէր ի յատենին , ի

հարցանել պիղատոսի տերն ոչ առնէր պատասխանի, զի կանխառաց գիրն լցցի եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի :

Ռամկական դաս գինուորացն արկին հանդերձ նախասանաց այնմ որոյ զգեսն է լոյս փառաց իբրեւ զօրոց զինեամբ արկած . ի ծունր իջեալ կասակէին զգլուխն եղեգամբ հարկահէին պսակ ի փոց բոլորէին զփսւռ մեղացն բարձողին :

Սոսկալին սերօքէից բառնայր ինքեամբ զփայտ խաչին մինչ ի տեղի գողգոթային յորում եղեալ մարդն առաջին, ետուն ըմպել զինի զմոսեալ եւ կերակուր լեղեալ խառնեալ, որով զայտոյն դառն նաւակ փոխեաց մեզ քաղցր եւ ախորժակ :

Վերնականքն զարհուրեալ տեսին զտերն մերկացեալ եւ զհանդերձսն բաժանեալ պատմունքանին վինակ արկեալ, զձեռսն եւ զոտսն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւրեան ձայնին, ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին զմատուցան որ գրեաց ի տախտակին :

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ ոտից ընթացալեաց, փայտ ընդ փայտի դառն պտղոյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով . ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուողն օրինաց, զոր ոչ տեսին ազգն կուրաց բաց ի միոյն աւազակաց :

Բոպէիցն արեգական զփուն արար գիշերանման, զսոււերն ֆող արկ մերկութեան զի մի՛ տեսցէ ակն աւարժան . ի միջօրեայն նսեմացաւ յորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ ի յիննեւորդն ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ :

Յողեր արտօսեցաւ զաւագին մայր տեառն որ կայր մերձ առ խաչին , յորժամ լսէր զծարաւին բարբառելոյ իւր միածնին . ետուն քաջախ խառնեալ լեղի այնմ որ բըղխեաց գետ յաղեմի , եւ ի վիմէն վտակ բարի արբոյց տուին զառնացողի :

Եւ ծեալ յերրորդ ժամու օձին զմիսս նախնոյ մօրն եւայի , ի վեցն ամիկեալ մարդն առաջին հաւանական բանիւ նորին . ի սոյն ժամու տէրն ի խաչին զի քաւեցեք զմեզս նոցին , եւ յորժամ ել աղամն հին եղ զաւագակն ի մեջ դուխսին :

Փարեյի բարբառ ընդ իմ էյի էյի առ հայր գոչեք , զհոգին կամաւ հօր աւանդէր զհոգիս մարդկան նոյն ընծայեք . երկիր հիմամբք սասանեցաւ եւ վարագոյրն ընդմէջ հերձաւ , վեմք ի յինքնանց պատահեցան եւ զերեզմանք մահու բացան :

Քարոզի ի սքանչելեացս Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ , մերով բնութեամբս մեռանի Աստուած անմահ խոստովանի , կրկնավտակ կողին աղբերքք եկեղեցի իւր հաստատի , ջրովն մահի զարիւնն ըմպէ զորդի ընդ հօր փառաւորէ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Անպատուելի լոյսին (հայր Աստուծոյ) ծագումը (Գրիստոս) , աշտօր ի գլուխ հանելու համար մեր փրկութեան գործը , վերնաստուը կը խոնարհի , կ'իջնէ կատարելու , վերջացնելու համար ստուերական (նորին

իրեւ օրինակ , իրեւ ստուեր ծառայող) տօները . խորհրդաւոր ընթրիքէն առաջ գոգնոց մը կապեց նա որ ամբողջովին լոյս հագած է , և ջուր առնելով սպասաւորի պէս կը լուար աշակերտներուն ոտքերը :

Պետրոս թոյլ չէր տար որ իր ոտքերուն մօտենայ հայր Աստուծոյ փառքին լոյսը , բանն Աստուածը , որուն ձեռքով ստեղծուած են երկինքն ու երկիրը , որով բացուեցան կոյրերուն աչքերը , խուլներուն ականջները և համբերուն լեզուները քակուեցան , որ ղինք (Պետրոսը) ծովին երեսը հանեց , յանդիմանեց ալիքներուն և հանդարտեցան :

(Քրիստոս) կը յանդիմանէր ընտրեալ փոքր խումբին գլուխը (Պետրոսը) թէ չէր գիտեր այդ խորհուրդին նշանակութիւնը . ասոր վրայ նա (Պետրոս) ետ դառնալով կը հնազանդէր , և կ'ազաչէր որ մաքրէ ոտքերն ալ գլուխն ալ . (Քրիստոս) ըսաւ թէ գլուխը ջրով լուացուելու պէտք չունի որովհետեւ չուացուած է . պէտք է որ դուք՝ ոտքերդ մաքրուիք ոտքը գլուխիս (ինծի) միանալու համար :

Այսօր իրեն վրայ ցոյց տուաւ վերջին ծայր խոնարհութիւնը իր աշակերտներուն , որոնց նախ քարոզած էր խօսքով , հողեղէններուն ծառայեց նա որ հրեղէններուն (հրեշապկներուն) անտեսանելի է , սպասաւորեց իր ծառաներուն նա որուն կը ծառայեն սերօքները :

(Քրիստոս) ըսաւ , եթէ ես որ բոլոր արարածներուն տէրն եմ և ամէնուն ուսուցիչը եմ , հին աղտերէն լուացի ձեր՝ իմ աշակերտներուս և իմ ծառաներուս ոտքերը , դուք ալ որ իրարու հետ նոյն բնութիւնը ունիք , միեւնոյն խոնարհութիւնը ցոյց տուէք , որպէսզի ամ-

բարտաւանը կործանի և ձեր ինկած բնութիւնը բարձրանայ :

Իմ մեղքիս ցեխն ալ լուա՛, և իմ ոռքիս ընթացքը ուղղէ՛ խոնարհութեամբ դէպ ի երկինք ելնել , աղաչանքով սուրբ խումբին (աշակերտներուն) , որոց ոռքերը մաքուր ձեռքերով մաքրեցիր կոնքին մէջ , և սովորեցուցիր խոնարհութեամբ յաղթել Հար հպարտին (սատանային) :

Կատարեց այն օրէնքը զոր ինք հրամայեց Մովսէսին Սինա լեռան վրայ , կերաւ իբրեւ օրինակ ծառայող գառնուկը և անխմոր հացը եղերդին հետ , հինը նորի փոխեց , գառնուկին տեղ ինքզինք Աստուծոյ նուիրեց իբրեւ գառնուկ :

Բաղարջին՝ անխմոր հացին տեղ տուաւ իր երկնաւոր և հոգեւոր մարմինը , որ կոյսէն ծնած է առանց տերմի և անարատ , ոչխարին արիւնին ուխտին տեղ իր արիւնը տուաւ իբրեւ երկրորդ ուխտ , և լեզի եղերդին փոխարէն իր աստուածային վարքը տուաւ :

Արարածներուն թագաւորը կեանքին հացը տուաւ անօթիներուն , և Ադամի մեղքէն տրտմողներուն ալ առաւ ուրախացուցիչ բաժակը . (ըսելով) իմ արիւնիս նոր ուխտն է ասիկա՝ (նիւթական) արիւններուն հին ուխտին տեղ . պիտի կատարէք ասիկա զիս յիշելու համար մինչև որ գամ նորէն :

Հոս հաւաքուողներս կը խնդրենք քեզմէ (վերնատան մէջ) հաւաքուող տաան և մէկ աշակերտներուն տեղ , դուն որ քու կենդանարար մարմինդ բաժակին հետ բաշխելով անոնց առիւր , մեզի ալ շնորհ ըրէ՛, ո՛վ

տէր , մասնակից ըլլալ քու սեղանիդ , կեանքի հացիդ որուն կարօտ ենք և բաժակիդ՝ որուն ծարաւի ենք :

Սուրբ գառնուկներէն , ընտրեալ աշակերտներէն բաժնուելով Յուդան , դրամի փոխարէն մահուան կը մատնէր Աստուծոյ գառնուկը որ (մարդկային) մեղքը կը կրէր . աներեսը և խարդախը (Յուդան) կը մօտենայ հոգեւոր ընթրիքին , վարդապետին հետ կը ճաշէ խաբէութիւնը առաջ տանելով :

Լոյսը (Քրիստոս) թախանձելով կը խօսէր դարձի բերելու համար խաւարեալը (Յուդան) . ըսաւ , ձեզմէ մէկը , ո՛վ եղբայրներ , զիս մահուան պիտի մատնէ , Պետրոս կը սոսկար այս լուրը առնելով , և աչք կ'ընէր Յովհաննէսին որպէսզի հարցնէ թէ վարդապետին դաւաճանութիւն ընողը ո՛վ է :

Իր բազմախնամ սիրովը տիրութիւնը փարատեց իր սիրելիներէն . պատառը թաթխելով Յուդային կուտայ՝ յայտնապէս խայտառակելով մատնիչ գողը . Յուդա առնելով պատառը՝ զրկուեցաւ աստուածային հոգիին շնորհքներէն , և վարդապետը մատնելուն տեղ ինք ալ մեծ չարին (սատանային) մատնուեցաւ :

Ուաւարասէրը (Յուդան) կատարեալ լոյսէն (Քրիստոսէն) զրկուելով դուրս ելաւ , տէրը կ'իմացնէր կանխաւ լոյս եղողներուն (իր միւս աշակերտներուն) թէ պիտի գայթակղին գիշերուան մէջ . Պետրոս եռանդնալից կը խօսէր , բայց հաւախօսին ժամանակ կը յանդիմանուէր , (Քրիստոս) կը պատմէր թէ ինք պիտի փոխադրուէր աշխարհէն և թէ պիտի գար սուրբ հոգին :

Խորհրդաւոր վերնատունէն ելնելով կեդրոնեան հեղեղաւին միւս կողմը գնաց, (եղեմական) պարտեզին տեղ ուրիշ պարտեզ մը մտաւ, Ադամը մտցուց դարձեալ եղեմական դրախտին մէջ. ո՛վ տէր, զմեզ ալ անոր հետ մտցո՛ւր հոն ուրկէց հանեցիր առաջին անգամ, որպէսզի դարձեալ արժանի ըլլանք հայրենի (հին, Ադամական) պարտեզը ժառանգելու :

Տխուր կերպով հոգ կ'ընէր իր կրելիքներուն վրայ՝ երեք անգամ առանձնանալով, (կ'ըսէր) հոգիս պատրաստ է այս աշխարհը փրկելու, բայց մարմինիս բնութիւնը տկար է. ո՛չ թէ մին ուժով և զօրաւոր էր, և միւսն ալ տկար և վտանգաւոր, այլ երկուքն ալ (մարմին և հոգի) միասին էին, և ազատ կամքով կը քաշէր իր գլխէն տնցածները :

Ինչի համար իր արարիչ հայր Աստուծոյ կը մաղթէր աւօթող ձայնով. խոնարհաբար կը ծնրադրէր նա՝ որուն առջև կը խոնարհին բոլոր ծունկերը, (կ'ըսէր) եթէ կրելի է մարդոց փրկութիւնը առանց իմ մեռնելու որ զրուած է, այս մահուան բաժակը թո՛ղ անցնի ինձի, բայց ո՛չ թէ իմ կամքով, այլ քու կամքը թո՛ղ ըլլայ :

(Քրիստոս) ընկզմեցաւ երկիւղի մէջ որ ոլոռն ուլոռն քրտինք թափել կուտար անոր, հեշտակ մը մօտեցաւ զայն զօրացնելու համար, որով օրէնքին (Հին Կտակարանին) մէջ գրուածը կատարուեցաւ, որովհետեւ բանն Աստուած կատարելապէս առաւ մարդկային բռնութիւնը, պէտք էր որ իր աստուածային կարգադրութեան միջոցին կրէր թէ՛ երկիւղ և թէ տխրութիւն :

Ո՛վ Աստուծոյ փառքին ճառագայթը (Բրիստոս) , որ մերձմարդկային բնութեան համեմատ տագնապնեղ կրեցիր նոյն գիշերուան մէջ , և աղօթեցիր դէպ ի երկինք հայր Աստուծոյ . ծագէ՛ մեր վրայ քու երկնային լոյսդ և ցրուէ չարին (սատանային) երկիւղը , մեր հոգիներուն բոլոր մասերը և մարմինը թո՛ղ զաւուրին մնան՝ քու սուրբ երկիւղիդ :

Երբ փարիսեցիներուն խումբին հետ մատնիչ Յուդան մօտեցաւ , գետին առապակեցան երկինքէն վար ինկողներուն (սատանաներուն) նման , որք ա՛լ մինչև վերջը պիտի չկանգնին . Յուդա նմեղութեամբ համբուրեց իրեւ մահուան նշան և պատճառ տալով (համբոյրը) , (Բրիստոսի) սիրոյն տեղ վայն մատնեց , բարիին տեղ չարիք փոխարինեց :

Այն ատեն Պետրոս (Բրիստոսի համար) իր ունեցած սիրոյն համար , իր տիրոջ խօսքին մօտիկ չընելով , Մազքոս անուն ծառային աջ ականջը սուրով զարկաւ կտրեց . իսկ մեր տէրը փութով մօտեցաւ ականջին իբրեւ բժիշկ , իբրեւ Աստուած բժշկեց , բայց կոյրերուն (հրէից) բազմութիւնը չհասկցաւ :

Նոր փոքր խումբը ցրուեցաւ որովհետեւ քաջ հովիւր զարնուած տեսաւ . Պետրոս միայն անոր ետեւէն գնաց , բայց վէմն (Պետրոս) ալ աղջիկէն նեղը մնաց . արդուած հաւախօսին ժամանակ տէրը Պետրոսին ակնարկ մը նետեց , որ դառնապէս արտասուեց , և իր գլորումէն դարձեալ ոտք կ'ելնէր :

Շնորհք ըրիր գայթակղութենէ , վար իյնալէ պահելու եկեղեցւոյ վէմը (Պետրոսը) , և իր գլորումէն վեր առիւր զայն ի սրտէ արտասուելուն համար . ո՛վ տէր , զիս ալ անոր հետ վեր ա՛ռ սահեցնողին (սատա-

նային) գլորումէն, առատ արցունք տալով աչքերուս, և ծովի չափ ալ ջուր տալով գլխուս :

Ինչ մեծ հրաշք էր որ կապեցով զայն որ ձեռքերը կը քակէր, և զոր կապել անհնարին էր, Աննայի և Կայափայի դատարանը կը տանէին, ծառան ապտակ կը զարնէր այն երեսին, որմէ սերօքէնները իրենց երեսը կը ծածկէին իրենց թեւերով, և կը թքնէր իր պիղծ բերնով անոր որ իր թուքով լուսաւորեց կոյրը :

Ո՛վ դուն որ քակեցիր մարդոց չար կապերը, որ կապուեցար կապուած Ադամին տեղ, արձակէ՛ զիս մեղքերու դժոխային կապերէն որոնցմով զիս կապեցի. դուն որ յանցաւոր Ադամին մեղքերուն տակ ատեանին առջեւ կեցար անմեղ ըլլալով, զիս անոնց հետ մի՛ դատեր երբ հայրենական փառքովդ գաս :

Դուն որ հին Ադամին ամօթը յանձն առնելով ծաղրուեցար անոր համար, ջնջէ՛ լիրք մեղքերուն ամօթը, որով նոյն մեղքերը ծածկեցին իմ երեսս. դուն որ ներեցիր չար ծառային որ իր ձեռքով ապտակեց զքեզ, ուժգին կերպով զա՛րկ չարին դէմքին, ինչպէս որ աշխիւս ուժգին կերպով ինձի զարկաւ :

Լոյսին ջահը (Քրիստոս) հին (հրէական) զատիկին ուրբաթ առաւօտուն դատաւորին առջեւ կը կենար. (իսկ) ծառան (հողեղէն մարդը) ատեանին մէջ բազմած էր, տէրը պատասխան չէր տար Պիղատոսի հարցումներուն, որպէսզի կատարուի մարգարէութիւնը թէ ես չխօսող մարդ մը եղայ :

Զինուորներուն ռամիկ խումբերը նախատալից հա-

գոուստ հագցուցին անոր որ փառքին լոյսը վերարկուի պէս հագած է . ծունկի գալով կը նախատէին , գլխուն կը զարնէին եղէգով , փշեղէն պսակ կը հիւսէին անոր որ մեղքին փուշը կը վերցնէր :

Նա որմէ կը սոսկան սերօքէնները՝ անձամբ կը կրէր խաչափայտը մինչև Գողգոթա ա'յն տեղը՝ ուր թաղուած էր առաջին մարդը . զմուսած գինի խմցուցին և լեղիով խառնուած կերակուր , որով (արգիլուած) պըտուղին դառն համը անոյշ և ախորժելի ընծայեց մեզի :

Վերնաքնակները (հրեշտակները) զարհուրեցան երբ տէրը մերկ տեսան , անոր հագուստները բաժնուած և պատմուճանին վրայ վիճակ ձգուած . ծակեցին անոր ձեռքերն ու ոտքերը , ինչպէս գուշակած էր յայտնապէս Դաւիթ , խաչափայտին գամեցին այն մատները որք գրեցին (մովսիսական) տախտակին վրայ :

(Գրիստոս) տարածեց ձեռքերը փոխանակ (Եւայի) ձեռքերուն (որք դէպ ի արգիլուած պտուղը երկարեցան) , տարածեց ոտքերը փոխանակ (Եւայի) ոտքերուն (որք դէպ ի արգիլուած ծառը քալեցին) . փայտը (խաչը) փայտին (արգիլուած ծառին) փոխանակեց , կեանքը՝ մահուան . երկու անօրէններուն (աւազակ) մէջտեղ մերկ կեցած էր նա որ օրէնքը տուաւ . կոյրերուն (հրէից) ազգը չտեսաւ զայն բաց ի մէկ աւազակէն :

Արեւու ըրպէններէն ձեւացած ցերեկը (Գրիստոս) խաւարի վերածեց , ստուերով (խաւարով) ծածկեց իր մերկութիւնը որպէսզի (հրէից) անարժան աչքը չտեսնէ . (արեւը) կէս օրին խաւարեցաւ երբ Ադամ

մեղքովը մեռաւ, ժամ իննին լուսաւորուեցաւ երբ (Քրիստոսի) մահով (Ադամին) մահը քակուեցաւ :

Տիրոջը մայրը՝ որ խաչին մօտ կեցած էր՝ ցաւալի արցունքներ կը թափէր երբ կը լսէր որ իր միածին որդին « Ծարաւի եմ » կ'աղաղակէր . լեզի խառնուած քացախ տուին անոր որ եղեմին մէջ գեա բխեցուց , և կարծրասիրտ ազգին (հրէից) անոյշ ջուր բխեցուց ապառաժէն :

Ժամը երեքն էր երբ օձը խաբեց նախամայր Եւային միտքը , առաջին մարդն ալ (Ադամը) անոր համոզիչ խօսքով ինկաւ (մոլորեցաւ) ժամ վեցին . այս ժամուս տէրը խաչին վրայ ելաւ , որպէսզի անոնց մեղքը սրբէ , և երբ հին Ադամը դուրս ելաւ , աւաղակը դրաւ դրախտին մէջ :

(Քրիստոս) դողարիկ ձայնով «Աստուած իմ , Աստուած իմ » կ'աղաղակէր հօրը , իր կամքով իր հոգին հօրը կը յանձնէր , ինչպէս նաեւ կը նուիրէր մարդոց հոգիները . երկիրը սարսեցաւ իր հիմերով և վարագոյրը մէջտեղէն պատռեցաւ , քարերը իրենք իրենցմէ ճաթրտեցան , և մեռելներուն դերեղմանները բացուեցան :

Այս հրաշքներէն կը հռչակուի թէ Աստուած մարմինով ինծի համար խաչ ելաւ , մեր բնութեամբ կը մեռնի , (բայց) . իբրեւ անմահ Աստուած կը դաւանին զայն (մարդիկ) . իր եկեղեցին կը հաստատուի անոր կողին կրկին աղբիւրներով , ջուրովը (մկրտութեամբ) կը մաքրուի , արիւնը (Ս. Խորհուրդ Հաղորդութեան) կը խմէ , և փառք կուտայ որդիին , ինչպէս նաեւ հօրը :

ԿԱՆՈՆ ԹԱՂՄԱՆ ՄԵՍԻ ՇԱՐԱԹՈՒ

ԱԶ Պարգեւատուն ամենեցուն այսօր խնդրի պար-

ԲԺ գեւս ի Պիղատոսէ եւ արկողն զլոյս որպէս

Ժ- զօրոց հաւանի պատիլ ի յօսեփայ :

Կենդանատուն ամենեցուն այսօր ղնի ի նոր գերեզմանի , եւ զանձն անմահութեան կնքի մատանեալ քան հանայիցն :

Արարածոց փրկութիւն Քրիստոս այսօր եղաւ ի նորափոր վիմի զոր օրհնեն զօրք երկնից երգով պահպանի ի զինուորաց :

Կենդանին յաւիտենից Քրիստոս այսօր խնդրի որպէս մեռեալ ի Պիղատոսէ եւ մերկութեան ծածկոյթն Ադամայ յանձն առնու պատիլ ի յովսեփայ :

Անմահութեանց տուող Քրիստոս այսօր ի հող մահու խոն արնեցաւ եւ բնակեալն ի լոյս անմատոյց քաղեցաւ մարմնով ի սիրտ երկրի :

Արեգակն արգարութեան Քրիստոս այսօր եղաւ ի գբի ստուերականի , եւ փառացն հօր նառագայք ծածկեցաւ վիմով ի մէջ երկրի :

Կուսածին մարմնով Քրիստոս այսօր ղնի ի կոյս գերեզմանի , եւ լուծիչն երկանց դժոխաց մատանեալ կնքի քան հանայիցն :

Արքուն բնութեամբ արարիչն ամենեցուն այսօր ննջէ ի մէջ մահացեալոց որ պահեն զխրայիլ անուն պահպանի ի զինուորաց :

Յնծութիւն արարածոց Քրիստոս այսօր արձատի

որպէս մեռեալ ի տրամագգեցիցն , եւ բուրումն անմահութեան խնկի ի զգաստիցն իւղաբերից :

Հ Զփեզ օրհնեմք բազաւոր յաւիտենից անմահ ,
Դ Աստուած հարցն մերոց :

Զոր ոչ բնութիւնք արարածոց զԱստուած տանիւր , մահուամբ սահմանեալ ղնի ի նոր գերեզմանի , նոր զիս ընդունելով մարդ , գովեմք զփեզ տէր հարցն մերոց :

Որ անփակ գրով հաստատեալ փարեզ կնքի մատանեալ անկորուստ պահելով զմեզ հաւատով երրորդութեանն , գովեմք զփեզ :

Գ Զտէր օրհնեցե՛ք եւ բարձր արարե՛ք զնա յաւիտեան :

ԶՔրիստոս բազաւորն յիմանալի զօրացն անիւ պատեալ , եւ բարձր :

Զանյաղբի զբազաւորն որ պսնի ի զինուորաց զանձն անմահութեան , եւ բարձր :

Ո Որ բաշխողդ ես բարութեանց եւ պարգեւատու արարածոց փոյ , այսօր հանեցաւ խնդրիլ ի պարգեւի մասին ի Պիղատոսէ , զի եւ մեզ շնորհեսցես զպարգեւս ողորմութեան քո :

Որ զանճառ զլոյս փառաց իբրեւ զօրոց զփեւ արկար , այսօր անճառ խոնարհութեամբ պատեցաւ ի յովսեփայ ի գերեզմանի տնեալ , զի զինութիւն մեղաց մեռոց նորոգեսցես ի կեանս անմահ :

Որ յիւրեանդ ես ընդ հօր անպարագրի թանդ , այսօր մատանեալ փահանայիցն պարագրիլ ի յանձն առեւ անկողոպտելի զանձ , զի զմեզ փրկեսցես ի յանցանաց մեղաց մերոց :

Տ Յովսէփ ճամարիս եւ արդար հայցե՛ր ի պիղա-

տուհ զհասարակաց զպարգեւատուն, որ տուաւ մեզ գանձ անկողոպսելի :

Պատեալ սուրբ կտաւօք զմարմինն տէրունական զարկօղն զլոյս որպէս զօրոց, որ զգեցոյց մեզ զգեստ անկողոպսելի :

Եղաւ ի նորափոր ի վիմի եւ մատանաւ կնքեցաւ, որ զնախաստեղծն կենդանացոյց եւ զմարդկան կապանս մահու ելոյծ :

Յովսէփ քեզ հաւատացեալ պիղատոսի աղետք տնորհել զտէրունեանդ մարմինն :

Զանապական զաստուածացեալ մարմինդ պատեալ սուրբ կտաւօք եւ եղ ի գերեզմանի :

Որ արարիչդ ես արարածոց հանգուցեալդ ի քեռքս վիմով կնքեցար յերկրի :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր Պիղատոսէն իբրեւ պարգեւ կը խնդրուի նա որ ամէնուն պարգեւ տուողն է, և յանձն կ'առնէ Յովսէփէն պատանքի մէջ փաթթուիլ նա որ լոյսը հագած է իբրեւ վերարկու :

Այսօր նոր գերեզմանի մէջ կը դրուի նա, որ կենդանութիւն կուտայ ամէնուն, և քահանաներուն կնիքով կը կնքուի նա որ անմահութեան գանձարանն է :

Նոր փորուած քարէ գերեզմանի մէջ դրուեցաւ այսօր Քրիստոս որ արարածներուն փրկիչն է. զին-

ուորենքը պահպանութիւն կ'ընեն անոր զար երկնային զօրքերը կ'օրհնեն :

Բրիստոս , որ յաւիտենապէս կենդանի է , այսօր Պիղատոսէն կը խնդրուի իբրեւ մեռած մարդ մը , և նա որ Ագամին մերկութիւնը ծածկեց՝ յանձն կ'առնէ պատանքի մէջ փաթթուիլ Յովսէփէն :

Բրիստոս , որ անմահութիւն կուտայ , այսօր կը զիջանի իջնել մահուան հողին մէջ , և անմատչելի լոյսին մէջ բնակողը (Բրիստոս) երկքի սրտին մէջ թաղուեցաւ մարմինով :

Բրիստոս , որ արդարութեան արեւն է , այսօր խաւարային գուրի մէջ դրուեցաւ , և երկրին մէջտեղը քարով ծածկուեցաւ նա որ հայր Աստուծոյ փառքին ճառագայթն է :

Այսօր կոյս (դեռ չդարձածուած) գերեզմանի մէջ կը թաղուի Բրիստոս , որ կոյսէն մարմին առած էր , և քահանաներուն կնիքովը կը կնքուի նա որ ջնջեց դժոխային անէծքը , ցաւերը :

Այսօր մահկանացուներուն մէջտեղ կը քնանայ ամէնուն արարիչը , որ իր բնութեամբ արթուն , ամենատես է , զինուորները պահպանութիւն կ'ընեն անոր որ առանց քնանալու Խորայելին վրայ կը հսկէ :

Ագակիր կիները այսօր կ'արտասուեն Բրիստոսի վրայ որ բոլոր արարածներուն սուրախութիւնն է , և իւզ բերող իմաստուն կիները կը խնկեն զայն որ անմահութիւն կը բուրէ :

Հ Կ'օրհնենք զքեզ , ո՛վ յաւիտենակտն անմահ թագաւոր , ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Մեռնելով նոր գերեզմանի մէջ կը փակուի նա

զոր բոլոր արարածները չեն կրնար կրել, նոր մարդ ընդունելով զիս, կը գովենք զքեզ ա՛յ մեր հայրերուն աէրը :

Անփակ գիրով (Աստուծոյ անունը ցոյց տուող է գիրը) թուղթ մը պատրաստուելով կը կնքուի կնիքով, որպէսզի երրորդութեան հաւատքով անկորուստ պահէ զմեզ, կը գով :

Գ Օրհնեցէք աէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Բրիսառս թագաւորը՝ որմէ կը սոսկան հոգեւոր զօրքերը (հրեշտակները), և կը պատուեն զայն :

Անյաղթելի թագաւորը (Բրիսառս), և անմահութեան գանձարանը, որուն պահպանութիւն կ'ընեն զինուորները :

Ո Այսօր յանձնառու եզար իբրեւ պարդե խընդօրուիլ Պիղատոսէն դուն՝ որ բարիքները կը բաշխես, և քու արարածներուդ պարդե կուտաս, որպէսզի մեզի ալ շնորհես քու գթութեանդ պարգեւները :

Փառքի անպատմելի լոյսը իբրեւ զգեստ հաղար, այսօր անպատմելի խոնարհութեամբ Յովսէփին պատանքով փաթթուեցար և գերեզմանին մէջ հակեցիր, որպէսզի մեր հինցած մեղքերը անմահ կեանքով նորոգես :

Ո՛վ անբովանդակելի բանդ Աստուած, որ հայր Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունիս, այսօր յանձն առիր քահանաներուն կնիքով բովանդակուիլ դուն՝ որ անկողուպտելի գանձ մ'ես, որպէս զի մեր մեղքերէն ու յանցանքներէն փրկես զմեզ :

Տ Արդար և ճշմարտախօս Յովսէփը Պիղատոսէն

կը խնդրէր զայն որ ընդհանուրին պարգև տուողն է ,
և մեզի տրուեցաւ իբրեւ անկողոպտելի գանձ մը :

(Յովսէփ) մաքուր կտաւներով փաթթեց տիրոջը
մարմինը , զայն որ լոյս հագած է զգեստի պէս , եւ
մեզի հագցուց անկողոպտելի դգեստ :

Նոր փորուած քարէ գերեզմանին մէջ դրուեցաւ և
կնիքով կնքուեցաւ նա որ առաջին անգամ ստեղծուածը
(Ադամը) կենդանացուց և մարդոց մահուան կապերը
քակեց :

Յովսէփ քեզի հաւատալով թախանձեց Պիղատոսին
որ չնորհ ընէ տէրունական մարմինդ :

Անարատ և աստուածացած մարմինդ մաքուր կը-
տաւներու մէջ փաթթելով գերեզմանին մէջ դրաւ :

Դուն որ արարածները ստեղծեցիր և քերթէներուն
վրայ կը հանգչիս , քարով մը կնքուեցար երկրի վրայ :

ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ ՆԱԽԱՎԿԱՅԻՆ

ԱԶ Նահասակ բարի Քրիստոսի եղբւր այսօր ի մի-
ԲԷ ջի մերում, եւ մտեր ի վերնասունն խորհրդոյ
ԵԸ յաւիտեանականի :

Որ ընտրեցար ի դասս երկնաւոր զօրացն, պսակե-
 ցար ի թագաւորէն զանթառամ զպսակն, եւ մկրտեցար
 արեամբդ քով սրբով առաջին վկայ Քրիստոսի սուրբ
 ստեփաննոս նախասարկաւագդ մեծ :

Մարտար ընդդէմ թեմամոյն այսօր եւ գնեցեր
 արեամբդ քով զարհայութիւն, ի պարծանս ազգի մարդ-
 կան նգնաւոր Քրիստոսի, զոհութիւն երեքսրբեմին, որ
 ընկալաւ զվկայդ իւր զսուրբ ստեփաննոս ի վերինն
 Երուսաղէմ :

Որ ընտրեցար ի կոչումն առաքելական քարոզու-
 թեանցն արժանաւոր լինելով սուրբ Ստեփաննոս, բա-
 րեխօսեա առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց :

Որ խնդրեցեր զթողութիւն ի վերայ քո քարածիգ
 ժողովոյն սուրբ ստեփաննոս եւ այժմ վասն քո ուխտա-
 ւորացս աղաչեա զընդաշմէ հօր նստեալն :

Որ արժանի եղբւր զմարտիրոսականն առնուլ պսակ
 նախդ ի վկայս, առ պսակիչն սրբոց եւ վասն մեր
 բարեխօսեա :

ԴԿ Առաքեալ եւ նախավկայ Քրիստոսի սուրբ
 ստեփաննոս, որ զբարկոծումն յանձն առեր եւ յանմա-
 հից բնակարանն վերափոխեցար, աղաչեա զԱստուած
 թնորհել մեզ զկեանս անվախման :

Տունկ անմահ իմանալի դրախտին շնորհեցար ի հօրեք, եւ լուսաւորեցար անճառապէս, այսօր ցնձան դասք հրեօսակացն ընդ քո մեծապայծառ նգնուքիւնդ, աղա :

Աստուածասեղծ մարդոյն պսուղ ընծայեցար մերձ յանմեռձենալի լոյսն, եւ հայրենի աւանդութեանն եղբր ծառանգորդ, աղա :

Ճանապարհ վկայից յէ Քրիստոսի գօսար, եւ աստուածային փառացն արժանաւոր եղբր, բանսարկուն գինու քո վիրաւորեցաւ եւ նախասեղծն պայծառացեալ բերկրեցաւ, աղա :

Դասակարգեալ եւ մեք ընդ անմարմնական բազմութիւնսն վերահայցեմք ընդ հրեղէն լեզուացն աղօթանուէր մաղբանօք հայցեմք ի քէն մարդասէր փրկիչ, խնայեա ի մեզ սեղծօղ մեր եւ կեանք աշխարհի :

2 Ընդ երկնային հոգեղինաց դասսն այսօր so.

3) Նեմք գլիեօսակ սրբոյն սեփաննոսի, բարեբանելով զքեզ սէր Աստուած հարցն մերոց :

Որ հրեօսակալերպ սեպեամք արիաբար պատերազմեալ զբարկոծումն յանձն հառ, խոստովանելով զքեզ Քրիստոս Աստուած հարցն մերոց :

Որ անպարագրեղի աստուածութեանդ տեսող եւ բարեխօս իւր ուխտաւորացս այսօր յիշատակաւ սրբոյն սեփաննոսի, գովեմք զՔրիստոս Աստուած հարցն մերոց :

4) Չսէր օրհնեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Որ յերկնային զօրացն միշտ օրհնի Քրիստոս Աստուած այսօր յիշատակաւ սրբոյն սեփաննոսի, զսէր օրհնեք :

Հրատալի աստուածաբանութեամբ սրբոյն սեփան-

ճշտի Բանաճառք բնի զերին զօրացն երկնից , զՔրիստոս
գալի :

Ո Առաքեալ ի մեզ սեր զբազում գրութեան Բ
Ի զգործունքին բարեխօսութեամբ սրբոյ ճա-
խարկային Բ եւ ոգորմեա :

Որում զերկնայինն բացեր զգուռն ցուցանելով
զանճառելի զխորհուրդ , սորին աղաչանօք խնայեալ ի
մեզ սեր եւ ողոր :

Որ աղօթանուէր հայցմամբ գրողութիւն խնդրելով
ի Բն անօրէն սպանողաց իւրոց , սորին աղաչանօք խնայ :

Տ Ո՛վ երջանիկ ճառագայթ , առաքելական Բա-
րդութեանցն արժանաւոր յինելով սուրբ Սեփաննոս ,
հաստատութիւն ի Քրիստոսէ հայցեա սուրբ եկեղեցւոյ :

Որ Բոյին յօժարական համբերութեամբ զբարկո-
ծումն յանձն առեր , շնորհեալ Բեզ յլստուծոյ յինի չար-
չարակից Քրիստոսի զի եւ մեզ ուսուցես փառաւորել
սուրբ զերրորդութիւնն :

Աղօթէիր որ Բարածիզն յինէին ի Բեզ ճախդ ի վկայս,
զի առցես հասուցումն բարի յարարչէն ամենեցուն , եւ
այժմ աղաչեմք զԲեզ եւ վասն մեր բարեխօսեա :

ՄԿ Նախասարկաւագ եւ առաջին մարտիրոս որ
Ի ի Քրիստոսէ պսակեցար , եւ յերկնանմ ա-
ռագասին պայծառացեալ բերկրեցար , աղաչեա զԱս-
տուած շնորհել մեզ զԲեանս անվախճան :

Որ Բոյին համբերութեամբ զգործնա երկնից բաց-
եալ շնորհ եւ զորդի ընդ աշմէ հօր , աղօթէիր ի վերայ
Բն Բարածօղացն , աղա :

Եկեղեցիք արդարոց եւ ծողովք ուղղափառաց ա-
սօր զյիշատակս Բն շօմեմք եւ արժատուօք հայցեմք ի Բն
ճամարիս վկայ Քրիստոսի , աղա :

ՃԵ Յնծայ այսօր եկեղեցի Աստուծոյ զեռ վայելչապէս տօնէ զիշտասակս ով սուրբ Ստեփաննոս, մեծ եւ պատուական անուանիդ ի վկայս, լողայեա զԱստուած տն:

Նախաւաւիդ բարեաց ամենայն աշխարհի եւ լուսազարդ նանապարհացն եղեր ժառանգորդ ո՛վ սուրբ ստեփաննոս, մեծ եւ :

Աստուածային զինու վառեցար սուրբ հոգւոյն, տեսանելով յերկինս հայրեանի փառօք զորդին Աստուծոյ ով սուրբ Ստեփաննոս, մեծ եւ :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր մեր մէջ (քրիստոնէական եկեղեցիին մէջ) Գրիստոսի քաջ նահատակը եղար, և յաւիտենական խորհուրդին վերնատունը մտար (Աստուծոյ փառքը տեսար, անոր քով գացիր) :

Երկնաւոր զօրքերուն խումբերուն մէջ ընտիր համարուեցար, անթառամ պսակով պսակուեցար Թագաւորէն, և քու սուրբ արիւնովդ մկրտուեցար, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, որ Գրիստոսի առաջին մարտիրոսը և առաջին սարկաւազն ես :

Այսօր Թշնամիին (սատանային) դէմ կռուեցար և քու արիւնովդ զնեցիր արքայութիւնը, ո՛վ Գրիստոսի ճգնաւոր և մարդկային ազգի պարծանք : փա՛ռք կուտանք Երրորդութեան որ վերին Երուսաղէմի մէջ ընդունեց իր մարտիրոսը՝ սուրբ Ստեփանոսը :

Գրիստոսի բարեխօսէ՛ մեր անձերուն համար ո՛վ

Ստեփաննոս, որ արժանաւոր ըլլալով՝ առաքելական քարոզութեան կոչումին յարմար դատուեցար :

Ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, ներում խնդրեցիր զքեզ քարկոծող բազմութեան համար . հիմայ ալ Հայր Աստուծոյ աջ կողմը նստող Քրիստոսին աղաչէ՝ մեզի համար որ քեզի համար ուխտ հաստատած ենք :

Ո՛վ մարտիրոսներուն մէջ առաջինը, որ արժանի եղար մարտիրոսական պսակը առնելու, մեզի համար ալ բարեխօսէ՝ անոր որ իր սուրբերը կը պսակէ :

Ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, Քրիստոսի առաքեալը և առաջին մարտիրոսը, որ յանձն առիր քարկոծուիլ և անմահներուն բնակարանը փոխադրուեցար, աղաչէ՝ Աստուծոյ որ անվախճան կեանքը պարգեւէ մեզի :

Հայր Աստուծմէ պարգեւուեցար հոգեւոր դրախտին իբրեւ մէկ անմահ տունկը, և անպատմելի կերպով լուսաւորուեցար . այսօր հրեշտակներուն դասերը կը հրճուին քու մեծ և պայծառ չարչարանքներուդ վրայ, աղաչէ Անոր :

Դուն իբրեւ պտուղ նուիրուեցար աստուածաստեղծ մարդուն (Ադամին) անհպելի լոյսին (Աստուծոյ) քով, և հայրենի աւանդութեան ժառանգորդ եղար, աղաչ :

Քրիստոսէ վերջ մարտիրոսներուն առաջնորդն եղար, և արժանի եղար աստուածային փառքը տեսնելու, սատանան քու զէնքէդ վիրաւորուեցաւ և նախաստեղծ Ադամը ուրախացաւ և հրճուեցաւ, աղաչէ :

Մենք ալ անմարմին հրեշտակներու հետ դասաւորուելով, ո՛վ մարդասէր փրկիչ, անոնց հրեղէն լեզուներուն հետ աղօթքով և մաղթանքով կը հայցենք՝ խնայէ՛ մեզի ո՛վ մեր արարիչը և աշխարհի կեանք տուողը :

Է Երկնային հոգեոր էակներուն դասերուն հետ
այսօր կը տօնենք սուրբ Ստեփաննոսին յիշատակը զտ-
վարանելով զքեզ, ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը:

Հրեշտակի կերպարանք առնելով քաջարար կըս-
ուեցաւ և քարկոծուելու յանձնատու եղաւ, դաւանե-
լով զքեզ, ո՛վ Քրիստոս՝ մեր հայրերուն Աստուածը:

Այսօր յիշելով սուրբ Ստեփաննոսը, որ տեսաւ
քու անբովանդահելի աստուածութիւնդ, և կը բարե-
խօսէ մեզի՝ իր ուխտաւորներուն համար, կը գովենք
զՔրիստոս, մեր հայրերուն Աստուածը:

Գ Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք
զայն:

Այսօր սուրբ Ստեփաննոսին յիշատակին առթիւ
օրհնեցէք Քրիստոս Աստուածը, որ միշտ կ'օրհնուի
երկնային զօրքերէն:

Ո՛վ քանաններ, սուրբ Ստեփաննոսի ուսուցած
սքանչելի աստուածաբանութեամբ երկնային զօրքերուն
հետ գովեցէք Քրիստոս Աստուածը:

Ո Ո՛վ տէր, առաջին սուրբ մարտիրոսին բարե-
խօսութեամբ մեր վրայ դրկէ՝ քու բազում ողորմու-
թիւնդ և գթութիւնդ, և ողորմէ՛:

Անոր առջեւ բացիր երկնային դուռը և քու ան-
պատմելի գաղանիքդ ցոյց տուիր, ասոր աղաչանքով
խնայէ՛ մեզի, ո՛վ տէր, և ողորմէ՛:

Աղօթքով և պաղատանքով իր անօրէն սպանիչ-
ներուն համար թողութիւն կը խնդրէր քեզմէ. ասոր
աղաչանքով:

Տ Ո՛վ երջանիկ ճառագայթ, սուրբ Ստեփան-
նոս, առաքելական քարոզութեան արժանաւոր պաշ-

տօնեայ, խնդրէ՛ որ Բրիստոս հաստատութիւն տայ սուրբ եկեղեցիին :

Քու յօժարութեամբդ և համբերութեամբդ քարկոծուելու յանձնառու եղար, Աստուած շնորհ ըրաւ քեզի որ Բրիստոսի չարչարակից ըլլաս, և մեզի սովբեցնես սուրբ երրորդութիւնը փառաւորել :

Ո՛վ առաջին մարտիրոս, կ'աղօթէիր զքեզ քարկոծողներուն վրայ՝ որպէսզի բարի վարձք ընդունիս բոլոր արարածներուն արարիչէն, հիմակ ալ կ'աղաչենք քեզի մեզի համար ալ բարեխօսէ :

ԾԿ Առաջին սարկաւազ և առաջին մարտիրոս, որ Բրիստոսէն պսակուեցար, և երկնաւոր բնակարանին մէջ ուրախութեամբ փայլեցար. ազաչէ՛ որ Աստուած անվախճան կեանքը պարգեւէ մեզի :

Քու համբերութեանդ շնորհիւ երկինքի դուռները բացուած տեսար, և որդին ալ հօր աջ կողմը, կ'աղօթէիր զքեզ քորկոծողներուն վրայ, աղաչ :

Արդարներուն եկեղեցիները և ուղղափառ քրիստոնէից բաղմութիւնները, մենք, այսօր քու յիշատակդ կը տօնենք, և արտասուելով կը խնդրենք քեզմէ, ո՛վ Բրիստոսի ճշմարիտ մարտիրոս, աղաչ :

ՃԵ Աստուծոյ եկեղեցին այսօր կը բերկրի և վայելուչ կերպով կը տօնէ քու յիշատակդ, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիրոսներուն մէջ մեծը, պատուականը և նշանաւորը, աղաչ :

Ընդհանուր աշխարհի բարի առաջնորդ եղար և (ճշմարտութեան) լուսաւոր ճամբաներուն ժառանգ եղար, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիր :

Սուրբ հոգիին աստուածային զէնքովը սպառազինուեցար, երկինքին մէջ տեսար Աստուծոյ որդին, իր հօր փառքով, ո՛վ սուրբ Ստեփաննոս, մարտիրոսներուն մէջ մեծը, պատուականը և նշանաւորը, աղաչ :

Ե Ր Գ

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻՆ

Յարեւելից մինչ ի մուսս , ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ , ամենայն ազգ եւ ազիմ յօհնութիւնն նոր օրհնեցեմք զարարիչն արարածոց , որ ծագեաց զլոյս արեգականն այսօր յաշարհս :

Եկեղեցիք արդարոց , փառաբանիչք ամենասուրբ երրորդութեանն , յառաւօս լուսոյ զառաւօս խաղաղութեան Քրիստոս զովեցեմք ընդ հօր եւ նոգւոյն որ ծագեաց զլոյս գիտութեան իւրոյ ի մեզ :

Յորդորակ

Յարեւելից յարեւմուսս մանկունք Սիօնի , օրհնեցեմք միօք անդադար զծագօղն լուսոյ :

Եկեղեցիք արդարոց եւ փառաբանիչք , բարեբանեցեմք որ ես զիմասսս լուսոյ :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ բոլոր ազգեր ու ցեղեր , արեւելքէն մինչեւ արեւմուտք , հիւսիսէն եւ հարաւէն , նոր օրհնութիւնս

ներով օրհնեցէք արարածներուն արարիչը, որ այսօր աշխարհի վրայ ծագեց արեւուն լոյսը :

Արդարներու (հաւատացեալներուն) ժողովներ, ամենաառ'ւրբ Նըրորդութիւնը փառաբանողներ, այս լուսաւոր առաւօտուն գովեցէք խաղաղութեան առաւօտը՝ Քրիստոս, հայր Աստուծոյ և հօգի Աստուծոյ հետ, որ մեր վրայ ծագեց իր գիտութեան լոյսը :

Յորդորակ

Ո՛վ Սիօնի մանուկներ (քրիստոնէական եկեղեցիին ղաւակները), միշտ և անդադար օրհնեցէք արեւելքէն մինչև արեւմուտք զայն որ լոյսը ծագեց :

Արդարներու ժողովներ, և փառաբանողներ, գովեցէք զայն որ լուսաւոր իմաստութիւնը տուաւ մեզի :

Ճգնաւորք Աստուծոյ եւ ժառանգորդք երկնից արայութեանն, որք փոխանալեալք զանցաւորս առիք զանանցն բարութիւնսն, բարեխօսեցեք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ :

Նահասակք պանծալիք եւ սիրեցեալք ի յերկնաւոր հօրէն, որք մկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ խաչին, բարեխօ :

Մարտիրոսք ցանկալիք եւ օրելանք հոգւոյն համարսութեան, որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց եւ ցանկութեան, բարե :

Դովելիք աշխարհի, եւ բաղձալիք վերնոցն պետութեանց, որք երանութեան մասին հասիք քան զամենայն որդիս մարդկան, բարեխօ :

Կամաւոր պատարագք, մանկունք զիտ եւ կատարեալք իմաստութեամբ, որք փոխամակ կարքն արքիք զգինքն զմայլեցուցիչ, բարեխօ :

Յորդորակ

ձգնաւորք նամարիք վկայք Գրիստոսի բարեխօսեցեք առ Տէր վասն անձանց մերոց :

Նահասակք կենդանիք, սիրողք Գրիստոսի, որք չարչարեցայք մարմնով վասն անուանն Տեառն :

Մարտիրոսք ցանկալիք մարդկան ըղձալիք, հայցեցեք ի սուրբ հոգւոյն Տալ մեզ զբարիս :

Գովելիք վերնոց դասուց պարծանք ազխարհի, խնդրեցեք զխաղաղութիւն Տալ եկեղեցւոյ :

Կամաւոր սուրբ պատարագք՝ հասակաւ մանկունք հայցեցեք ինեւ եւ մեզ՝ ձեզ պսակակից :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ Աստուծոյ ճգնաւորներ, և երկնքի արքայութեան ժառանգորդներ, որ անցաւոր (աշխարհային) բարութիւններուն փոխանակեցիք անանցանելի (երկնային) բարութիւնները, տիրոջ բարեխօսեցեք եկեղեցիին մանուկներուն (հաւատացեալներուն) համար :

Երկնաւոր հօրմէն սիրուած պանծալի նահատակներ, որ Գրիստոսի հետ խաչի մահով մկրտուեցաք ձեք արիւնով, տիրոջ :

Ճշմարիտ սուրբ հոգիին բնակարան ցանկալի մար-

տիրոսներ, որ հոգիով յաղթեցիք աշխարհային կիրքերուն և ցանկութեան, տիրոջը :

Աշխարհ կը գովէ զձեզ, և վերին պետութիւնները (հրեշտակները) ձեզի կը ցանկան, որ բոլոր մարդոցմէ աւելի երանութեան հասաք, տիրոջը :

Ձեր անձերը զոհեցիք ձեր կամքով, հասակով մանուկ բայց իմաստութեամբ կատարեալ, կաթին տեղ զմայլեցնող գինին (մարտիրոսութիւնը) խմեցիք. տիրոջը :

Յորդորակ

Ճշմարիտ ճգնաւորներ, Բրիտոսի վկաներ, մեր անձերուն համար բարեխօս եղիք տիրոջը քով :

Բրիտոսը սիրող կենդանի նահատակներ, որ տիրոջը անունին համար մարմնով չարչարուեցաք :

Յանկալի մարտիրոսներ որոց կարօտ կը քաշեն մարդիկ, խնդրեցէք որ ուրբ հոգին բարիքներ տայ մեզի :

Երկնային դասերը կը գովեն զձեզ, աշխարհ ձեզմով կը պարծի, խնդրեցէք որ տէրը խաղաղութիւն տայ եկեղեցիին :

Սրբութեամբ զոհեցիք ձեր անձերը՝ թէև հասակով մանուկ. խնդրեցէք որ մենք ալ պսակակից ըլլանք ձեզի :

Լոյս արարիչ լուսոյ առաջին լոյս, բնակեալդ ի լոյս անմասոյց, հայր եկեմաւոր, ի դասուց լուսեղիմացն օրհնեալ, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի :

Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արդար , անհառ ծնունդ հօր որդի , յառաջ քան զարեւ անուն քո գովեալ ընդ հօր , ի ծագել լուսոյ առաւ ։

Լոյս , ի հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան հոգիդ սուրբ Ասուծոյ , մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զեղ բարեբանեն , ի ծագել լուսոյ ։

Լոյս , երբեակ եւ մի անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն , զեղ ընդ երկնայնոցն երկրածիմնս միւս փառաւորեմք , ի ծագել լուսոյ առաւ ։

Յորդորակ

Անեղանելիդ Ասուած հայր ամենակալ , ընկալ զաղաչանս մեր քոց պաշտօնեք ։

Ի հօրէ ծագումն անհառ արեգակն արդար , ծագեա՛ ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութեան ։

Ի հօրէ բղխեալ հոգի աղբիւր բարութեան , լուսով քո լոյս՝ զմեզ յայսմ առաւօտուս ։

Երեք անձինք եւ մի բնութիւն , մի աստուածութիւն , զեղ խոսովանիմք յաւե՛ս սուրբ երրորդութիւն ։

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ լոյս , երկնաւոր հայր , առաջին լոյսն ես դուն և անմատչելի լոյսի մէջ կը բնակիս , և լուսեղէն դասերը (հրեշտակները) կ'օրհնեն զքեզ . երբ ահա կը ծագի այս առաւօտեան լոյսը , քու բանաւոր լոյսդ ալ մեր հոգիներուն մէջ ծագէ՛ :

Հոյսէն ծագող լոյս , արդար արեւ , ո՛վ որդի ,
հայր Աստուծոյ անպատմելի ծնունդը , քու անունդ
հայր Աստուծոյ հետ կը գովուի արեւէն ալ առաջ , Երբ
անա :

Ո՛վ լոյս , Աստուծոյ սուրբ հոգին , բարութեան
աղբիւր որ հօրմէն կը բղխիս , եկեղեցիին մանուկները
հրեշտակներուն հետ կը գովեն զքեզ . երբ անա :

Ո՛վ լոյս , սուրբ Երրորդութիւն , երեք անձ , աչ
մէկ և անբաժանելի , երկրի վրայ ապրողներս երկ-
նայիններուն հետ միշտ կը փառաւորենք զքեզ . երբ
անա :

Յորդորակ

Ո՛վ Աստուած , որ մէկէ մը ստեղծուած չես , ա-
մենակալ հայր , ընդունէ՛ մեր՝ քու պաշտօնեաներուդ
աղաչանքները :

Հօրմէն ծագած ես անպատմելի կերպով , արդար
արեւ , մեր անձերուն վրայ ծագէ՛ քու ողորմութեանդ
լոյսը :

Ո՛վ հոգի , որ հօրմէն կը բղխիս և բարութեան
աղբիւր ես , քու լուսովդ լեցուր զմեզ այս առաւօտ :

Երեք անձեր և մէկ բնութիւն , մէկ աստուածու-
թիւն , ի սպառ կը դաւանինք զքեզ սուրբ երրորդու-
թիւն :

Ճանապարհ եւ ճամարտութիւն եւ կեանք Քրիստոս , առաջնորդեա հոգւոց մեռոց յերկրէ ելանել յերկինս :

Դուռն կենաց մօից Յիսուս , մո'յծ եւ զմեզ առ հայր քո եւ հոգի , երգել միշտ զփառս :

Յորդորակ

Ճանապարհ բարի Քրիստոս եւ ճամարտութիւն , առաջնորդեա հոգւոց մեռոց յերկրէ յերկինս :

Դուռն կենաց մօից Յիսուս , Աստուած ճամարիս , մո'յծ եւ զմեզ առ հայր քո հոգւովդ սրբով :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո'վ Քրիստոս , փրկութեան ճամբան , ճամարտութիւն եւ կեանք ես դուռն , առաջնորդ եղիր մեր հոգիներուն երկրէն մինչեւ երկինք :

Ո'վ Յիսուս , կեանքին մէջ մանելու դուռն ես դուռն , զմեզ ալ տար քու հօրդ եւ հոգիին , որպէս զի միշտ փառք երգենք :

Յորդորակ

Ո'վ Քրիստոս , բարի ճամբան եւ ճամարտութիւնն ես , մեր հոգիներուն առաջնորդն ես երկրէն երկինք :

Ո'վ Յիսուս , ճամարիտ Աստուած , կեանքը մշտնելու դուռն ես դուռն , զմեզ ալ տա'ր քու հօրդ քու սուրբ հոգիով :

ԵՐԳ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄՈՒ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻՆ

ԲԶ Նայեա՛ց սիրով հայրդ գրած ի քո ստեղծեալ գործս ձեռաց, եւ զբանալս հրեւսալաց տուր պահապան մեզ տկարացս, փրկեա զանձինս ի փորձանաց ի խաւարի օրջող դիւաց, զի ի տուրնջեան եւ գիշերի տացումք քեզ փառս անլուի:

Էին անեղ անսկզբան ծնունդ աննառ որդի եւ բան, որ արարեւ զսիւ գործոյ եւ զգիշեր ի հանգիստ քնոյ, տուր ի ննջել աչաց մարմնոյ արթուն լինել մեզ քս հոգւոյ. զի:

Բաբուն հոգւոց բանաւորաց աղբիւր լուսոյ բառաւոր շնորհաց, ի փակել դրանց բնութեանց մարմնոց, լոյս տուր աչաց արթից մերոց, ի գիշերաց առ քեզ կանխել ընդ հրեղինացն օրհնաբանել, զի:

Սուրբդ սրբոց երրորդութիւն, զմեզ մաքեա քեզ բնակութիւն, շնորհեա ընդ մանկանցն առաքասի հանգչիլ ընդ քեզ ի յանկողնի, տուր զհացուած բարեկամին զփոխ երից նկանակին, զի:

Երեւելի լոյս ստեղծեւ զսիւ եւ զգիշեր բաժանեցեւ, ծագեա մեզ տէր ի գիշերի զնառաքայթս իմանալի, տուր յամենայն ժամանակի զպահպանող աշ քո հովանի, զի ի տուրնջեան:

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր բորբոքեացի ի հոգիս մեր, զխորհորդ արթից մեր մաքեացէ, զլոյս գիշերեան քո փայլեացէ, ի քնոյ մահու զմեզ զարթուցէ, զմիտս բոցով քո վառեացէ, զի:

Ի քեզ նայիմք լոյսդ անմասոյց ի զգայական ծած-

կեալ լուսոյ, որ վառ մեր եղար ի գբի եւ ննջեցեր ի
 տապանի, առ մեզ ննջեա արթուն բնութիւն հերեա
 զչարին ներգործութիւն, զի:

Եիկ լուսոյ անսուերի պաղասանօք կամք առաջի,
 որ փակեալ դրամբք յերեկոյին երեւցար մեհաւանին,
 ընդ Թօմայի առ քեզ գոչեմք սէր եւ Ասուած զքեզ
 դաւանեմք, եջ եւ առ քեզ յերեկոյիս եւ տուր զողոյս
 քո ի հոգիս:

Բամեալքս զքեզ սէր աղաչեմք մեզ յօգնութիւն նայեալ
 հայցեմք պահապանդ իսրայիլի անձանց մերաց լեր հո-
 վանի, օրեա՛ առ մեզ խաղաղարար եւ ննջեացուք ան-
 խռովաբար, զի ընդ առաւօսս կանխեսցուք օրհնել
 զքեզ ընդ հօր հոգևով:

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի որ ի վերջնումն գիշե-
 րի, լսել արա զմեզ արժանի եւ յաջակողմն օղեաց
 դասի, անեհջ վառեալ զլոյս լապտերաց քոս իմասուն
 հինգ կուսանաց, զի ընդ փեսայիդ ի յառազաս հա-
 սունք հոգևով մեցուք ի փառս:

Հալածեա՛ ի մենջ սէր նշանաւ խաչի քո զընդդիմա-
 մարտ եւ զաներեւոյթ գազանն, եւ մի՛ տար յապակա-
 նութիւն զքո ժառանգութիւնն:

Բարեխօսեա վասն մեր ասուածածին Մարիամ,
 որ ծնար զսէր Ասուած որ հովուերն զիսրայիլ ամենա-
 զօր եւ սփանչելի փառօքն իւրով:

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ գթած հայր, սիրով նայէ՛ քու ձեռքովդ ստեղծածներուդ, և հրեշտակներուն բանակաները պահապան ըրէ՛ մեզի պէս տկարներուն, փրկէ՛ մեր անձերը փորձանքներէ, մութին մէջ պառտող սատանաներէն, որպէս զի գիշեր ցերեկ փառք տանք անդադար :

Անսկիզբ և անեղ Աստուծոյ անպատմելի ծնունդ, ո՛վ որդի և բանդ Աստուած, որ ցերեկը գործելու և գիշերը հանդիստ քնանալու համար ստեղծեցիր, երբ մարմինին աչքերը քնանան, տուր որ հոգիով տրթուն ըլլանք, որպէս զի :

Դուն որ բանական հոգիներուն (մարդոց) վարդապետ ես, լոյսին աղբիւրն ես, շնորհ կը բաշխես, երբ նիւթական մարմիններուն դուռները (աչքերը) գոցուին, լոյս տուր մեր սրտերու աչքերուն, առաւօտները կանուխ քեզի գալ և հրեղէն հրեշտակներուն հետ օրհնել զքեզ, որպէս զի :

Սուրբերուն սուրբը, ո՛վ երրորդութիւն, մաքրէ՛ զմեզ իբրեւ բնակարան քեզի, շնորհ ըրէ՛ որ փեսաւեր մանուկներուն հետ քեզի հետ հանգչինք անկողինի մէջ. տուր մեր բարեկամին ուղածը՝ երեք նկանակին փոխը, որպէս զի :

Նիւթական երեւցած լոյսը ստեղծեցիր, ցերեկն ու գիշերը թաժնեցիր. ո՛վ տէր, գիշերուան մէջ ծագէ՛ մեր վրայ հոգեւոր ճառագայթները, ամէն ժամանակ մեր վրայ հովանի ըրէ՛ քու պահապան աջդ, որպէսզի :

Երկրի վրայ նեղուած քու սիրտդ կրակը թո՛ղ բորբոքի մեր հոգիներուն մէջ , թո՛ղ մաքրէ մեր սիրտերուն խորհուրդը , թո՛ղ փայլեցնէ քու գիտութեանդ լոյսը , մահուան քունէն թո՛ղ արթնցնէ , մեր մեղքը թո՛ղ վառի՝ քու բոցովդ , որպէս զի :

Ո՛վ անմատչելի լոյս , զգալի լոյսէն ծածկուած քեզի կը նայինք , որ մեզի համար գուբին մէջ ղեանդուեցար և գերեզմանին մէջ քնացար . ո՛վ արթուն բնութիւն , մեր քով քնացիր , վանե՛ չար սատանային ազդեցութիւնը , որպէս զի :

Պաղատանքով կեցած ենք քու առջեւդ որ անխաւար լոյսն ես , և իրիկունը՝ դուռներուն գոց ատենը՝ երեւցար տաանեմէկ առաքեալներուն . թովմաս առաքեալին հետ կ'աղաղակենք քեզի , կը գաւառինք զքեզ իբրեւ տէր և իբրեւ Աստուած . մեր քով ալ իջիր այս իրիկուն , և մեր հոգիներուն տուր քու ողջոյնդ :

Ո՛վ տէր , հոս հաւաքուողներս կ'աղաչենք քեզի որ մեզի նայիս և օգնես , հովանի եղիր մեզի որ խրայելի պահապանն ես . ո՛վ խաղաղարար , գիշերը մեր քով անցուր , որպէսզի անխռով քնանանք , և առաւօտուն արթննալով հայր Աստուծոյ հետ զքեզ օրհնենք հոգիով :

Արժանի ըրէ՛ զմեզ որ վերջին գիշերը լսենք Գաբրիէլի փողին ձայնը և ոչխարներուն (արգարներուն) աջակողմը կենանք , առանց մարելու վառենք լապտերներուն լոյսը իմաստուն հինգ կոյսերուն պէս , որպէս զի հոգիով հարս եղած քեզի՝ որ փեսան ես , առագաստի փառքին մէջ մտնենք :

Ո՛վ տէր , քու խաչիդ նշանով հալածե՛ անասունելի և հակառակորդ դաղմանը , և մի՛ փնացներ քու ժառանգներդ , զմեզ :

Բարեխօսէ՛ մեզի համար, ո՛վ աստուածածին Մարիամ, որ աչք Աստուածը ծնար, որ իր ամենազօրեւ յօրհնչելի փառքով Բարայելի հովիւն էր:

42 Ի հեն հայցեմք հայր գրութեանց եւ Աստուած մխիթարութեանց, ի յարական գիշերային մերձեալ ժամուս, մխիթարեալ զմեզ ի տեսութեանց մեղաց եւ զընդհեալ զուրախութիւն զործովք արդարութեան, աղաչանօք սուրբ աստուածածնին եւ ամենայն արդարոց:

Ըստ քաղցրագոյն աստուածային քո հրամանի կոչման որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալք եւ ծանրաբեռնեալք, թեթեւցո ի ծանրութեանց մեղաց զանձինս, եւ զօրացո բառնալ կամալ զքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց, աղաչա:

Պաղատեմք առ քեզ հոգւով ի հանգստեան հասեալ ժամուս մարդասէր հոգի Աստուծոյ, յորժամ նորոգես զերեսս երկրի եւ վերսին սաւանա զոգիս մարդկան, նորափեսուր զարդարես զննչեցեալսն մեր զճնեալսն ի հեն սուրբ աւագանան, աղաչա:

Զկենդանագիր անարատ ծնողի քո արկանեմք առաջի անխակալ տեսութեանդ քո, յորժամ զաս փառօք հօր դասել զթեմամիմ խաչի քո, ներես յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի, աղաչեմք թղթեմք քեզ պահպանես զմեզ ընդ հովանեալ խաչի քո սուրբ:

Հաղորդս արա եւ զմեզ տէր ընդ սրբոց քոց առաջնոցն, որք առժանի եղեն տեսանել զքեզ ի յարութեան քո, արժանաւորես տէր տեսանել զքեզ ի միւսանգամ տեսալսեանցն, օրհնութիւն առաւորդին ի բարձունս:

Ի նստիլ և յառեցի զաստուր անեղ աղաչանոք սուրբ փառածածնին յիօեա զննչեցեալսն մեր, յարժամ զայցես աննառ փառօք, հանգի և եմ փառք յալիսեանս ամեն :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ գթութեանց հայր և մխիթարութեանց Աստուած, կը խնդրենք քեզմէ մեղքի տրտմութիւններէն մխիթարէ՛ զմեզ երբ ահա կը մօտենայ գիշերային տըխտուր ժամը, և արդարութեան գործերով ուրախութիւն տուր մեզի սուրբ Աստուածածնին և բոլոր արդարեւրուն աղաչանքով :

Ո՛վ Աստուածորդի, քու աստուածային ձայնիդ քաղցր հրամանին համեմատ՝ այս իրիկուն քու առջեւդ եկած ենք յողնած և ծանր բեռներու տակ ընկճուած, մեր անձերը թեթեւցուր մեղքերու ծանրութիւններէն, և այժ տուր որ մեր ազատ կամքով կրենք քու պատուիրաններուդ լուծը, սուրբ աստուածած :

Ո՛վ մարդասէր հոգի Աստուծոյ, հոգիով կը պաղատինք քեզի այս հանգստեան ժամուն համեմտով, երբ նորոգես երկրի երեսը և դարձեալ ձեռք ձգես մարդոց հոգիները, նորոգէ և զարդարէ՛ մեր ննջեցեալները՝ որ քեզմէ ծնած են քու սուրբ աւագանովդ, սուրբ աստուածած :

Քու ներողամիտ տէրութեանդ առջև կը դնենք քու անարատ ծնողիդ (Մարիամու) պատկերը. երբ զիառքովդ գառ դատելու քու խաչիդ թշնամին

(սատանան), մեր յանցանքներուն ներէ՛ քու մօրդ և կոյսին բարեխօսութեամբ . կ'աղաչենք քեզի, ո'վ տէր, քու սուրբ խաչիդ հովանիին տակ պահպանէ զմեզ :

Ո'վ տէր, մեզ ալ մասնակից ըրէ՛ քու սուրբ առաքեալներուդ հետ, որ արժանի եղան զքեզ տեսնելու յարութիւն առած ատենդ . արժանի ըրէ՛, ո'վ տէր, զքեզ տեսնելու քու երկրորդ գալուդ (վերջին դատաստանին) . օրհնեալ ըլլայ երկնքի մէջ նա որ զքեզ աշխարհ ղրկեց :

Ո'վ ահաւոր դատաւոր, երբ ատեանին մէջ նստիս, յիշէ՛ մեր ննջեցեալները սուրբ տոստումածանին աղաչանքով երբ դաս անպատմելի փառքով, որովհետեւ քեզի կը վերաբերի միշտ փառքը :

ԿԱՆՈՆ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա Համբարձաւ սերն մեր յերկինս ասելով առա-
Դ կեռացն, նստառուք ի քաղաքիդ երուսաղէմ,
Ի մինչեւ զգեցուցուի զգորութիւն ի բարձանց :

Միաբանեալ սուրբ առաքեալն միախոհ եւ միա-
կրօն, միաբան նստինք ի սուրբ վերնասանն, եւ ակն
ունեին զալսեան սուրբ հոգւոյն :

Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման
եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեալսն, մինչդեռ
նստինք ի սուրբ վերնասունն :

Համբարձաւ սերն մեր Քրիստոս օրհնութեամբ ընդ
ամպս երկնից, եւ առաքելոցն երկրպագեալ դարձան
յերուսաղէմ, միաբանութեամբ վերառաքին զաղօթս :

Մտեալ ի յերկինս բիւրաւոր զօրօք բազմութեամբ
հրեշտակաց, որք աղաղակեին եւ ասեին, օրհնեալ ե-
կեալ ի յանունն տեառն :

Նստեալ ընդ աջմէ ծնողին կ'ստաւելով զխոսաց-
եալ պարգեւսն, մխիթարիչ սուրբ հոգին զայ առ ձեզ,
աղբերացուցանել զմեծ զոգորմութիւն :

Զ Օրհնեսցի պսակ քաղցրութեան քո սեր որ պա-

Ր հեցեր զմեզ յերկրի, այսօր համբարձար փա-
նօք յերկինս առ հայր հրեշտակաց դասով, օրհնեալ
սեր Աստուած հաւրցն մերոց :

Հիացան վերինն ընդ մարդկային քո կերպ, հաւ-
ցաբանեալ զնսայեայն՝ ո՛վ է սա դիմեալ յերկրէ արիւ-
նազգեսեալ, օրհ :

Սրգեին հրեշտակին զգարեան առածն առ բարապանս դրանց երկնից, ասեն՝ համբարձեի ի թխանի ըզդրունս ձեր ի վեր եւ մօցե արեայ, օրն :

4 Զեւ օրհնեցեի եւ բարձր արարեի զնա յաւիտեան :

Որ ելն ի կառս իւր եւ ընկնեաց զիւրանն մահու :

Որ եզ յամպս զգնացս իւր եւ վերադարձաւ առ հայր ի յերկինս, օրն :

Որ Յսոփ ընդ աշտէ հօր հաւատարմաւ սուրբ հոգւոյն, օրհնեա :

5 Որ պարտաւորեալք փոխեցեալք զաշխարհս, եւ իջեալ փրկեցեալք ի յանձնիցն Ազատայ, այսօր համարձաւ փառօք յերկինս Տէր պարմեա մեզ Աստուած :

Որ էլիւր ի բարձրագոյնեայ փառքելին առնելով զհեծեկուրիւն փրկարեան, այսօր :

Որ երեւոթեայ բազմաւք եւ զաւսարարեցեալք զգաւաւորեալք վիտարն, այսօր :

6 Ի խառնարանի երկնից զարհուրեցան տեսանելով զիւր փառքս, ընկեալ առ ընկեալ սարսեալ առնիլն՝ ո՛վ է սա բազաւար փառաց :

Սա է մարմնացեալ բանն Աստուած որ ի խաչին զլիկս սպան, եւ վերադարձեալ փառօք գայ յերկինս ձեր իկոր գորարեանք իւրով :

Սա է որ ի գերեզմանն յարեալ եւ աւերեաց ըզպոխս, եւ վեր համբարձեալ փառօք գայ առ հայր՝ ձեր կարող ի պատերազմք :

7 Որ համբարձաւ այսօր առաւածային ի թխա-

8 Սուրբաւք ի հոգեւորն ի կառս սպասաւորելով ի խառնարանի զառաջն առ հաւաքելին ասելով՝

համբարձեք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր եւ մեցեք քաղաւոր փառաց :

Հիացան վերնական իշխանութիւնքն եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակէին առ միմիանս , ո՛վ է սա քաղաւոր փառաց եկեալ մաշմնով եւ սփանչելի զօրութեամբ, համբարձ :

Եղանակէին վերնական պետութիւնքն հրաշալի ձայնիւ երգէին երգ նոր ասելով՝ սա ինքն է քաղաւոր փառաց փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան , համբար :

ՀԲ Որք ճնակից եղաք մեանութեան մահու քո որ-
Դ զի Աստուծոյ , արժանաւորեալ զմեզ կերպարանակից լինել քեզ փառաց քաղաւոր , քեզ երգեսցեն եկեղեցիք սրբոցն զերգս հոգեւորս :

Ձնին մարդն խաչակից քեզ արարեւ եւ զխայթոց մեղացն շիջուցեւ , ազատեցեւ զմեզ կեանարար փայտիւն յորում մածար, եւ շիթք արեան քո արբուցին զսիեզերս, քեզ երգես :

Վասն գրութեանդ քո աստուածային մարդեղութեանդ հաւասարեցեւ զմեզ մարմնոյ քո եւ արեան , պատարագաւդ հօր ի հոռ անուշից զմարմինդ առ ի մենջ , եւ համբարձար լուսափայլ ամպօք , յայնեցար իշխանութեանց եւ պետութեանց՝ որք հիացեալ հարցանէին եթէ այս ո՛վ է որ դիմեալ գայ յեղովմայ , եւ յեկեղեցւոյ քո ուսան զբազմապատիկ զիմաստութիւնս քո , քեզ :

Բարեխօսէ՛ մեզի համար, ո՛վ աստուածածին Մարիամ, որ արէր Աստուածը ծնար, որ իր ամենազօրեւոր օգնելիի փառքով Իսրայէլի հովիւն էր:

92 Ի քնն հայրեմբ հայր գրութեանց եւ Աստուած մխիթարութեանց, ի սխրական գիշերային մերձեալ ժամուս, մխիթարեալ զմեզ ի ճշմութեանց մեղաց եւ զընդհեալ զուրախութիւն զործով արդարութեան, աղաչանօք սուրբ աստուածածնին եւ ամենայն արդարոց:

Հստաղորատոյն աստուածային քո հրամանի կոչման որդի Աստուծոյ, եկեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս աշխատեալ եւ ծանօթեցնեալ, քեթեացո ի ծանօթեանց մեղաց զանձնս, եւ զօրացո բառեալ կամալ գաղղր լուծ քոց պատուիրանաց, աղաչա:

Պաղատիմք առ քեզ հոգւով ի հանգստեան հասեալ ժամուս մարդասէր հոգի Աստուծոյ, յորժամ նորոգես զերեսս երկրի եւ վերսին ստանաս զոգիս մարդկան, նորափետուր զարդարեալ զնշեցեալսն մեր զձմեալսն ի քնն սուրբ աւագանան, աղաչա:

Զկենդանագիր անարատ ծնողի քո արկանեմք առաջի անոխակալ տէրութեանդ քո, յորժամ գաս փառօք հօր դասել զքեզման խաչի քո, ներեալ յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի, աղաչեմք ըզգեզ տէր պահպանեալ զմեզ ընդ հովանեալ խաչի քո սուրբ:

Հաղորդա արա եւ զմեզ տէր ընդ սրբոց քոց առաջելոցն, որք արժանի եղեն տեսնել զքեզ ի յարութեան քո, արժանաւորեալ տէր տեսնել զքեզ ի միւսանգամ քո գալստեանն, օրհնութիւն առաւողին ի բարձունս:

Ի նստիլ ին յառեցի զառաւոր անեղ աղաչանօք սուրբ
պատուածածնին յիսեալ զննչեցեալսն մեր, յորժամ զայ-
ցես աննառ փառօք, հանգի ին եմ փառք յալիսեանս
ամեն :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ գթութեանց հայր և մխիթարութեանց Աստ-
ուած, կը խնդրենք քեզմէ մեղքի տրտմութիւններէն
մխիթարէ՛ զմեզ երբ ահա կը մօտենայ գիշերային տը-
խուր ժամը, և արդարութեան գործերով ուրախութիւն
տուր մեզի սուրբ Աստուածածնին և բոլոր արդարենե-
րուն աղաչանքով :

Ո՛վ Աստուածորդի, քու աստուածային ձայնիդ
քաղցր հրամանին համեմատ՝ այս իրիկուն քու առջեւդ
եկած ենք յոգնած և ծանր բեռներու տակ ընկճուած,
մեր անձերը թեթեւցուր մեղքերու ծանրութիւններէն,
և մի՛ թ տուր որ մեր ազատ կամքով կրենք քու պատ-
ուիրաններուդ լուծը, սուրբ աստուածածնի :

Ո՛վ մարդասէր հոգի Աստուծոյ, հոգիով կը պա-
ղատինք քեզի այս հանգստեան ժամուն հասնելով,
երբ նորոգես երկրի երեսը և դարձեալ ձեռք ձգես
մարդոց հոգիները, նորոգէ և զարդարէ՛ մեր ննջեց-
եալները՝ որ քեզմէ ծնած են քու սուրբ աւագանովդ,
սուրբ աստուածածնի :

Քու ներողամիտ տէրութեանդ առջև կը դնենք
քու անարատ ծնողիդ (Մարիամու) պատկերը . երբ
փառքովդ դաս դատելու քու խաչիդ թշնամին

(սատանան), մեր յանցանքներուն ներէ՛ քու մօրդ և կոյսին բարեխօսութեամբ . կ'աղաչենք քեզի, ո'վ տէր, քու սուրբ խաչիդ հովանիին տակ պահպանէ զմեզ :

Ո'վ տէր, մեզ ալ մասնակից ըրէ՛ քու սուրբ առաքեալներուդ հետ, որ արժանի եղան զքեզ տեսնելու յարութիւն առած ատենդ . արժանի ըրէ՛, ո'վ տէր, զքեզ տեսնելու քու երկրորդ գալուդ (վերջին դատաստանին) . օրհնեալ ըլլայ երկնքի մէջ նա որ զքեզ աշխարհ զրկեց :

Ո'վ անաւոր դատաւոր, երբ ատեանին մէջ նստիս, յիշէ՛ մեր ննջեցեալները . սուրբ տասուածածնին աղաչանքով երբ գաս անպատմելի փառքով, որովհետեւ քեզի կը վերաբերի միշտ փառքը :

ԿԱՆՈՆ ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Ա Համբարձաւ սերն մեր յերկինս ասելով առա-
Դ կերտացն , նստառութի Բաղապիտ ,
Ե մինչեւ զգեցուցուի զգորութիւն ի բարձանց :

Միաբանեալ սուրբ առաքեալսն միախոհ եւ միա-
 կրօն , միաբան նստին ի սուրբ վերնասանն , եւ ակն
 ունեին զալսեան սուրբ հոգւոյն :

Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման
 եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեալսն , մինչդեռ
 նստին ի սուրբ վերնասանն :

Համբարձաւ սերն մեր Քրիստոս օրհնութեամբ ընդ
 ամպս երկնից , եւ առաքելոցն երկրպագեալ դարձան
 յերուսաղէմ , միաբանութեամբ վերառաքին զաղօթս :

Մտեալ ի յերկինս բիւրաւոր զօրօք բազմութեամբ
 հրեշտակաց , որք աղաղակեին եւ ասէին , օրհնեալ ե-
 կեալ ի յանունն տառն :

Նստեալ ընդ աջմէ ծնողին կ'ստաւելով զխոսաց-
 եալ պարգեւսն , մխիթարիչ սուրբ հոգին զայ առ ձեզ ,
 աղբերացուցանել զմեծ զողորմութիւնն :

Զ Օրհնեսցի պսակ Բաղդութեան Բո սեր որ պա-

Ր հեցեր զմեզ յերկրի , այսօր համբարձաւ փա-
 րօք յերկինս առ հայր հրեշտակաց դասով , օրհնեալ
 սեր Աստուած հարցն մերոց :

Հիացան վերինն ընդ մարդկային Բո կերպ , հա-
 ցաբանեալ զՍաայեայն՝ ո՛վ է սա դիմեալ յերկրէ արիւ-
 նագգեսեալ , օրհ :

Երգէին հրեւեակէն զգաւթեան առածն առ բարապանս դրանց երկնից, ասեմ՝ համբարձեմ ի թխանք ըզդրունս ձեր ի վեր եւ մեցեմ արեայ, օրհն :

Գ Զեք օրհնեցեմ եւ բարձր արարեմ զնա յաւիտեան :

Որ ելն ի կառս իւր եւ ընկնեաց զիւրեանն մահու :

Որ եդ յամպս զգնացս իւր եւ վերասլացաւ առ հայր ի յերկինս, օրհն :

Որ նստի ընդ աջմէ հօր հաւասար սուրբ հոգւոյն, օրհնեա :

Ո Որ ողորմութեամբ քո հիմնեցեր զաշխարհս, եւ իջեալ փրկեցեր ի յանիծիցն Ադամայ, այսօր համբարձար փառօք յերկինս Տէր ողորմեա մեզ Աստուած :

Որ ելեր ի բարձրագոյնակ հառաքելին առնելով զհեծելութիւն փրկութեան, այսօր :

Որ երեւորեալ թաղմամբ քով դասապարտեցեր զդաւանանող վիւսպն, այսօր :

Տ Ի թխանութիւնք երկնից զարհուրեցան Տեառնելով զեյս քո Քրիստոս, ընկեր առ ընկեր սարսեալ ասեին՝ ո՛վ է սա թագաւոր փառաց :

Սա է մարմնացեալ բանն Աստուած որ ի խաչին զմեղս սպան, եւ վերասլացեալ փառօք գայ յերկինս Տէր հօր զօրութեամբ իւրով :

Սա է որ ի գերեզմանէն յարեաւ եւ աւերեաց ըզդժոխս, եւ վեր համբարձեալ փառօք գայ առ հայր՝ Տէր կարող ի պատերազմի :

ՃԵ Որ համբարձանս այսօր աստուածային ի թխա-

Յ նութեամբ ի հայրական ի կառս՝ սպասաւորեալով ի հրեւեակական դասուցն որք նուագէին ասելով՝

համբարձեք իշխանք գորուհու ձեր ի վեր եւ մեզեք քաղաւոր փառաց :

Հիացան վերնական իշխանութիւնքն եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակէին առ միմիանս , ո՛վ է սա քաղաւոր փառաց եկեալ մարմնով եւ սխանչելի զօրութեամբ, համբարձ :

Եղանակէին վերնական պետութիւնքն հրաւարի ձայնիւ երգէին երգ նոր ասելով՝ սա ինքն է քաղաւոր փառաց փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան , համբար :

ԶԲ Որք ճնակից եղաք նմանութեան մահու քո որ-
Դ դի Աստուծոյ , արժանաւորեալ զմեզ կերպարանակից լինել քեզ փառաց քաղաւոր , քեզ երգեսցեն եկեղեցիք սրբոցն զերգս հոգեւորս :

Ձնին մարդն խաչակից քեզ արարեւ եւ զխայրոց մեղացն շիջուցեւ , ազատեցեւ զմեզ կեանքաւ փայտիւն յորում մածար , եւ շիբք արեան քո արբուցին զսիեզերս , քեզ երգես :

Վասն գրութեանդ քո աստուածային մարդեղութեանդ հաւասարեցեւ զմեզ մարմնոյ քո եւ արեան , պատարագաւդ հօր ի հոռ անուշից զմարմինդ առ ի մենջ , եւ համբարձար լուսափայլ ամպօք , յայնեցար իշխանութեանց եւ պետութեանց՝ որք հիացեալ հարցանէին երբ այս ո՛վ է որ դիմեալ գայ յեղովմայ , եւ յեկեղեցւոյ քո ուսան զբազմապատիկ զիմաստութիւնս քո , քեզ :

ԱՇԽԱՐՀԱՔԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեր տէրը երկինք համարձաւ՝ աշտներտներուն ըսելով՝ նստեցէք Երուսաղէմ քաղաքին մէջ, մինչև որ բարձունքէն ընդունիք զօրութիւնը :

Սուրբ առաքեալները մէկ խորհուրդով և մէկ կըրօնքով միաբան կը նստէին սուրբ վերնատունին մէջ, և սուրբ հոգիին գալուն կ'սպասէին :

Յանկարծ հասաւ պայծառ լոյսի նման և բնակեցաւ սուրբ առաքեալներուն մէջ, երբ սուրբ վերնատան մէջ կը նստէին :

Մեր տէրը Գրիստոս օրհնութեամբ համարձաւ երկնից ամպերուն մէջէն, և առաքեալները երկրպագութիւն ընելով Երուսաղէմ դարձան, և միաբերան ազօթքներ կ'ուղղէին դէպ ի երկինք :

Երկինք մտաւ հրեշտակներու բիւրաւոր զօրքերով որք բարձրաձայն կ'ըսէին՝ օրհնեալ ըլլայ այն որ տիրողը անունով կուգայ :

Ծնողին (հայր Աստուծոյ) աջ կողմը նստաւ կատարելով իր խոստացած պարգեւը թէ՛ միսիթարիչ սուրբ հոգին պիտի գայ ձեզի, մեծ ողորմութիւնը աղբիւրի պէս հոսեցնելու համար :

Ն Ո՛վ տէր, օրհնեալ ըլլայ քու քաղցր գործիդ կատարումը, որ երկրի վրայ պահեցիր զմեզ, այսօր հրեշտակներու դասերուն հետ փառքով երկինք համարձար հայր Աստուծոյ քով. օրհնեալ ես, ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Վերնաբնակները տալեցան քու մարդկային կեր-

պարանքիդ վրայ , և իրարու կը հարցնէին Յսայիին ըսածը թէ՛ ո՛վ է ասիկա որ արիւնի պէս կարմիր ըզգեսաներ հագած կուգայ երկրէն , օրհ :

Հրեշտակները կ'երգէին 'Իաւիթին խօսքը երկնքի դռնապաններուն , կ'ըսեն՝ ո՛վ իշխաններ , ձեր դռները վեր վերցուցէք և թագաւորը (Քրիստոս) թո՛ղ մտնէ , օրհ :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Որ իր կառքին (հրեշտակներուն) վրայ հեծաւ և ընկճեց մահուան իշխանը (սատանան) , օրհ :

Որ ամպերուն վրայէն քալեց և երկինք թռաւ հօրը , օրհ :

Որ հայր Աստուծոյ աջ կողմը կը նստի սուրբ հոգիին հաւասար , օրհ :

II Քու ողորմութեամբ աշխարհը հաստատեցիր , և իջնելով փրկեցիր Ադամին անէծքէն , այսօր փառքով երկինք համբարձար , տէ՛ր ողորմէ մեզի :

Որ բարձրահայեաց քառաթեւին (խաչին) վրայ ելար , փրկութեան գործիք ընելով զայն , այսօր :

Որ երեք օր թաղուելով դատապարտեցիր դաւաճան վիշապը (սատանան) , այսօր :

S Երկնքի իշխանութիւնները սարսափեցան տեսնելով քու հոն ելնելդ , ո՛վ Քրիստոս , սարսափահար կ'ըսէին իրարու , ո՛վ է այս փառաւոր թագաւորը :

Սա է մարմին առնող բանն Աստուածը որ խաչին վրայ մեղքը սպաննեց , և իր զօրութեամբ հզօր տէրը փառքով երկինք կուգայ :

Սա է որ գերեզմանէն յարութիւն առաւ և դժոխքը քահդեց , և պատերազմի մէջ կարող տէրը փառքով կուգայ հօրը քով :

ՃԵ Այսօր աստուածային իշխանութեամբ հայրապետ կառքին վրայ հեծաւ, հրեշտակները կը ծառայեն, և երգելով կ'ըսեն, ո'վ իշխաններ, վեր վերցուցէք ձեր գուռները և թո'ղ մտնէ փառաւոր թագաւորը (Քրիստոս) :

Վերին իշխանութիւնները ապշեցան և ահռելի ձայնով կ'աղաղակէին իրարու, ո'վ է այս փառաւոր թագաւորը որ մարմինով և սքանչելի զօրութեամբ կուգայ. ո'վ իշխ :

Վերին պետութիւնները հրաշալի ձայնով կ'երգէին նոր երգ մը՝ ըսելով, ասիկա նոյն ինքն փառաւոր թագաւորն է, աշխարհի փրկիչ և մարդկային ազգին հոգեւոր ազատարարը, ո'վ իշխ :

ՃԲ Ո'վ որդի Աստուծոյ, մենք որ քեզի պէս մեռանք (մեղքերուն համար), ո'վ փառաւոր թագաւոր, արժանի ըրէ նաեւ քու կերպարանքդ հագնիլ. սուրբերուն ժողովները հոգեւոր երգեր պիտի երգեն քեզ :

Հին մարդը (մեղանչող մարդկութիւնը) քեզի հետ խաչեցիր և մարեցիր մեղքին խայթոցը, ազատեցիր ըզմեզ կենարար փայտովը որուն վրայ կառչեցար, և քու արեան կաթիլները տիեզերքը ոռոգեցին. սուրբեր :

Քու աստուածային մարդեղութեանդ գթութեամբ հաղորդեցիր զմեզ քու մարմինիդ և արիւնիդ, մեզմէ առած մարմինդ հայր Աստուծոյ զոհեցիր անոյշ հոտերով և լուսափայլ ամպերով համարաձար, յայտնուեցար երկնային իշխանութիւններուն և պետութիւններուն, որք զարմանքով կը հարցնէին թէ՛ ո'վ է ասիկա որ Նդովմէն (հեթանոս, կռապաշտ աշխարհէն) կուգայ, և քու եկեղեցիէդ սովորեցան քու բազում իմաստութիւններդ. սուրբերուն :

ԿԱՆՈՆ ՍՐԲՈՑ ՊԵՆՏԵԿՈՍՏԷՒՆ (ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ)

ԱԶ Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծածայն
ԴԺ հնչմամբ ի բարձանց, ի նմանութիւն լուսոյ
փայլման հրազինեաց անկիզբի զաւակերսն, մինչդեռ
նստին ի սուրբ վերնասանն :

Աննիւթական աղաւնի, անհնելի որ հնէ զխորս
Աստուծոյ, զոր առեալ ի հօրէ պատմէ զահաւոր եւ ըզ-
միւսանգամ զալուսն, զոր քարոզեցին համագոյական :

Օրհնութիւն ի բարձունս ելօղին ի հօրէ հոգւոյն
սրբոյ, որով առաքեալն արբեցան անմահական բա-
ժական, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս :

Կենդանաբար Աստուած մարդասէր հոգի, զժողո-
վեալսն միաբանական սիրով լուսաւորեցեր հրեղինօք
լեզուօք, վասն որոյ եւ մեք այսօր տօնեմք զգալուսն քո
սուրբ :

Ձուարնացան քո զալսեամբն սուրբ առաքեալն,
կոչելով ի միասին զցրուեալսն ի միմեանց բազմածայն
լեզուօք, վասն :

Հոգեւորական սուրբ մկրտութեամբ զարդարեցեր
նոքօք զսիրեզերս ի զգեսս լուսափայլս եւ նորափետուրս,
վասն որոյ :

ԲԳ Նրբորդութիւն անբաժանելի եւ զօրութիւն
երկնային լոյս ծագեալ յաշխարհ, նմա հանցուք զօրհ-
նութիւնս երգով :

Որ էջն յերկնից այսօր եւ հանգեալ յառաքեալսն
նամարիս սուրբ հոգին, նմա :

Որ ի խորհուրդս փրկականս այսօր ընդ իջանել յառաքելական ծանուցաւ մարգարէին , նմա :

2 Զհոգւոյն զգալուսն թօնեմք որ միսիքարեաց

→ զառաքելական հանգչելով ի նոսա հրեղին լեզուօք , օրհնեալ յաւիտեանս :

Զերեւումն հոգւոյն թօնեմք վերաբերեալ Աստուած խոստովանիմք նորոգող եւ կենդանարար , օրհ :

Այսօր ուրախացեալք հոգւովն խոստովանիմք Աստուած զհոգին սուրբ բափումն եւ լցուցիչ զամենայն , օրհ :

3 Զեք օրհնեցեմք եւ բարձր արարեմք զնա յաւիտեան :

Զելոյն ի հօրե գեակից որդւոյն , սուրբ զհոգին օրհնեմ :

Զեկեալն այսօր Աստուած հրեղինօք լեզուօք , առ բանն բնութեան օրհնեմ :

4 Այսօր նոր ծողովուրդք ցնծացեմք ընդ գալուստ հոգւոյն սրբոյ , մեծացուցանելով զելոյն ի հօրե :

Այսօր ցնծան առաքելայն զարդարեալք ի թնորհաց հոգւոյն սրբոյ մեծացու :

Այսօր զուարհացան արարածք նամարիս գալսեամբ հոգւոյն սրբոյ , մեծացու :

5 Որ յամենայնի ես աստուածութիւն , եւ ի ձայն հնչման իջեր յերկնից սուրբ հոգի , ողորմեա մեզ :

Որ զամենայն լնուս զօրութեամբ Բով , եւ ի դասս առաքելոցն իջեր բնակիլ սուրբ հոգի , ողորմ :

Որ անբաժանելի ես յաստուածութեան եւ ի հրեղին լեզուս բաժանեալ հանգեալ յառաքելական սուրբ հոգի , ողորմ :

Տ Որ ի ֆրոբեական կառույց հանգչիս այսօր իջեր յերկնից ի դասս առաքելոցն սուրբ հոգի, օրհնեալ ես քազաւար անմահ :

Որ գնաս ի վերայ բելոց հողմոց, այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեաւ յառաքեալսն սուրբ հոգի, օրհն :

Որ խնամես Տեսչութեամբ զո՞ր զարարածս, այսօր եկիր ի հաստատել զեկեղեցի ո՞ր սուրբ հոգի, օրհ :

Տ Ժողովեալ ընտրելոց մեծառանկիցն, սպասեալ մնային աւետեացն հօր հաւատով ի վերնասանն :

Սուրբ հոգին երեւեալ սրբոցն յցոյց խնդութեամբ սուրբ զառաքեալսն հաւատով ի վերնասանն :

Ո՞ր արբին զհուրն կենդանի եւ ընթացեալ արբուցին Տիեզերաց, ո՞ր արբինն կենդանացան :

ՃԵ Որ ի հարաճարժ ի յաղբերէն յառաջ բղխեալ

ՔՅ անհասաբար ի յորդոյ տիեալէս սուրբ հոգին այսօր ի յերկնից սասիկ հեղեալ ի դասս առաքելոցն յցուցիչ բոլորից, գնա օրհնեսցու՛մ երկրպագելով :

Որ յանսկիզբն եւ ի միօ՞ր ի յէկն նոյնագոյ բնութեամբ, անորի՞ւ բաժանմամբ ի յորդոյ արարչակից սուրբ հոգին այսօր հրով բաժանեալ լեզուս փարօզիցն, ի լոյս ածեալ զազգս մարդկան բաժանմամբ պէս պէս ճնորհաց, գնա :

Որ ի վերայ ջուրցն գոլով գոյացոյց զարարածս, անանջրպէսն ի հրոյ եւ յորդոյ ի յիսանակից սուրբ հոգին այսօր վերածնեաց զազգս ամենայն, ջրոյ կենդանւոյ բղխեալ յերուսաղէմ, գնա :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ղրկուած աղաւնին (սուրբ հոգին) բարձրաձայն հնչումով երկինքէն իջաւ , և պայծառ լոյսի նման կըրակով զինեց աշակերտները առանց այրելու զանոնք , երբ սուրբ վերնատունին մէջ նստած էին :

Աննիւթ աղաւնի և անքննելի , որ կը քննէ Աստուծոյ խորին խորհուրդները , և հայր Աստուծոյ առնելով կը պատմէ Քրիստոսի անաւոր և երկրորդ գալուստը , առաքեալները քարոզեցին թէ սուրբ հոգին ալ համագոյակից է հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ :

Օրհնեալ ըլլայ բարձունքին մէջ սուրբ հոգին որ հայր Աստուծոյ կը բղխի , որուն միջոցաւ առաքեալները գինովցան անմահական բաժակով , և երկրի բնակիչները երկինք հրաւիրեցին :

Ո՛վ մարդասէր հոգի Աստուած , որ կեանք կուտաս , հրեղէն լեզուներով լուսաւորեցիր զանոնք որ միաբանական սիրով հաւաքուած էին , ուստի մենք ալ այսօր կը տօնենք քու սուրբ գալուստդ :

Սուրբ առաքեալները ուրախացան քու գալուղ վրայ , և զանազան տարբեր լեզուներով իրարմէ բաժնուածները ի մի կոչեցին , ուս :

Անոնց (առաքեալներուն) միջոցաւ հոգեւոր և սուրբ մկրտութեամբ ամբողջ աշխարհը զարդարեցիր լուսափայլ և նորափետուր զգեստներով , ուստի :

Անբաժանելի երրորդութիւնը և երկնային զօրութիւնը լոյս ծագեցաւ աշխարհի վրայ , օրհնենք զանիկա երգերով :

Ծշմարիտ սուրբ հոգին այսօր երկինքէն իջաւ և առաքեալներուն վրայ հանգչեցաւ, օրհ :

Մարգարէն կանուխ գուշակեց փրկութեան խորհուրդով առաքեալներուն վրայ անոր իջնելը, օրհ :

Է Կը տօնախմբենք սուրբ հոգիին գալուստը, որ առաքեալները մխիթարեց հրեղէն լեզուներով անոնց վրայ հանգչելով, ի սպառ կ'օրհնենք զայն :

Կը տօնախմբենք սուրբ հոգիին երեւիլը, աւելցընելով թէ կը դաւանինք զայն իբրեւ նորոգող և կենդանարար Աստուած, ի սպառ :

Այսօր հոգիով ուրախացած՝ իբրեւ Աստուած կը դաւանինք սուրբ հոգին, որ կը բղխի և կը լեցնէ զամէնքը, ի սպառ :

Օրհնեցէք տէրը և ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Սուրբ հոգին որ հօբմէ կ'ելնէ, և որդի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունի, օրհ :

Այսօր իբրեւ Աստուած եկաւ հրեղէն լեզուներով ընտրելու համար քրիստոնէական վարդապետութիւնը, օրհ :

Մ Ով նոր (քրիստոնեայ) ժողովուրդներ, այսօր հրճուեցէք սուրբ հոգիին գալուն վրայ, փառաւորելով զայն, որ հայր Աստուծմէն կ'ելնէ :

Այսօր առաքեալները կը հրճուին, սուրբ հոգիին շնորհներով զարդարուած, փառաւորե :

Այսօր արարածները ուրախացան սուրբ հոգիին իրապէս գալուն վրայ, փառաւորե :

Ո Ով սուրբ հոգի, որ ամէն բանի մէջ Աստուած ես, և բարձրաձայն իջար երկինքէն, ողորմէ՛ մեզի :

Որ ամէն բան կը լեցնես քու զօրութեամբդ , և վար իջար բնակելու առաքեալներու դասին վրայ , ու զորմ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ աստուածութեան մէջ անբաժանելի ես (հայր Աստուծմէն և որդի Աստուծմէն) , և հրեղէն լեզուներու բաժնուելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար , ողորմ :

8 Ո՛վ սուրբ հոգի , որ քերօքէներէ ձեւացած քու կառքիւ վրայ կը հանգչիս , այսօր երկինքէն իջար առաքեալներու դասին վրայ , օրհնեալ ըլլաս , ո՛վ անմահ թագաւոր :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ հովերու թեւերուն վրայ կը քալես , այսօր առաքեալներուն վրայ հանգչեցար հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , օրհ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ հովերու թեւերուն վրայ կը քալես , այսօր առաքեալներուն վրայ հանգչեցար հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , օրհ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , որ կը նախախնամես քու արարածներդ , այսօր եկար հաստատելու քու եկեղեցիդ , օրհ :

8 Ընտրեալ տաանեւմէկ առաքեալները հաւաքուելով , վերնատունին մէջ հաւատքով կ'սպասէին հայր Աստուծոյ խոստումին :

Սուրբ հոգին սուրբերուէ երեւելով , ուրախութեամբ և հաւատքով լեցուց սուրբ առաքեալները վերնատունին մէջ :

Որ կենդանի կրակը խմեցին , և փութացին ամբողջ աշխարհի ալ խմցնել . խմողները կեանք առին :

ՃԵ Այսօր սուրբ հոգին , որ հայր Աստուծմէ շար-

ժած աղբիւրէն կը բղխի իսկապէս և որդիէն չի բաժնուիր, սասաիկ ձայնով երկինքէն թափեցաւ առաքեալներու դասին վրայ և զամէնքը լեցուց. օրհնենք զայն երկրպագութեամբ :

Այսօր սուրբ հոգին, որ կ'ելնէ անսկիզբ և մշտագոյ հայր Աստուծմէն, նոյն բնութեամբ, և որդի Աստուծմէն կը բաժնուի առանց տարբերութեան, կրակով կը բաժնէ քարոզիչներուն (առաքեալներուն) լեզուները, և մարդկային ազգը կը լուսաւորէ զանազան շնորհներ բաշխելով, օրհ :

Այսօր սուրբ հոգին, որ (աշխարհի սկզբնաւորութեան ատեն) ջուրերուն վրայ ըլլալով արարածները ստեղծեց, որդի Աստուծմէ և հայր Աստուծմէ անբաժան է, անոնց հետ նոյն իշխանութիւնը ունի, նորէն ծրանունդ տուաւ բոլոր ազգերուն, կենդանի ջուր բղխելով Երուսաղէմի մէջ, օրհ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐԿՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ա Նոյն եւ նման հօր եւ որդւոյ հոգիդ ամենդ

Բ եւ համազոյ, բղխումն հօր անհնաբար առօդ

Կ հոգւոյ աննառաբար, ի վերնասունն այսօր ի ջեր զհոգիդ զնորհաց փոյ աբբուցեր, արբո՛ւ եւ մեզ ուղորմութեամբ ի բաժակեդ իմաստութեան :

Էից ստեղծող առաւածոց որ ջրջիւր ի վերայ ջրոց, նոյն եւ ի ջուրսն աւազանին ի ընդհեմ մեզ փում էակցին, գգուես սիրով աղաւնակերպ զմարդիկ ծնանիս աստուածակերպ, արբո՛ւ :

Բաբուն վերնոցն իմանալեաց եւ ստորին այս բզգալեաց, որ մարգարես զաս ի հովուաց եւ առաքեալս ի ձկնորսաց, աւեսաւոր զմաքաւորս փարոզ բանի փում զհալածողս, արբո :

Սարսափելի հոգւոյ նման ահեղագոյ սասիկ հրնչմամբ երեւեցար ի վերնասանն հոգիդ դասուն երկոսասան, որք առ ի քնն մկրտեցան որպէս զոսկի հրով մաքրեցան, մաքրեա ի մենջ զմեզ մեղաց եւ զգեցո զլոյս փառաց :

Էկիւր յերկիր աստուածաբար դասել զաշխարհս ի խանաբար, ընդ արդարութեան եւ ընդ մեղաց եւ ընդ չարին դասասանաց, բացեր զգանձդ անհիւքական պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան, մաքր :

Սերն ի սիրոյ զսերդ առաքեաց յինն զանդամս իւր քեւ յօղեաց, զեկեղեցի իւր զոր ժնեաց եօթն սեամբ փո հաստատեաց, զնեսս ի նմա եդ զառաքեալսն եօթնեակ ջնորհօք փո զարդարեաց, մաքր :

2 Որ անիմանալիդ ես յեութեան եւ անպատում
-ի հոգիդ նամարիս, անսկզբնաբար բղխումն ի
 հօրե, եւ համազոյսից որդւոյն միածնի, օրհնեմք զեզ
 Ասուած հաւցն մերոց:

Որ կասարեալ անձնաւորութեամբ յերից կասարե-
 լոց մի եւ ճոյն բնութիւն, որով ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ
 միս երկրպագիս յարարածոց հոգի Ասուծոյ, օրհ:

Որ համապաիւ հօր եւ որդւոյ քաղցեցին զեզ
 ասուածաբանն եկեղեցւոյ, յոր մկրտիմք եւ դաւա-
 նիմք համազոյ երոգութիւն անբաժանելի, օրհ:

4 Զսէր օրհնեցեք բարձր արարեք զբաժսօղն
 ճնորհաց:

Եկայք նոր արարածք ի Քրիստոս նորածնեալք աւա-
 զանան ի հոգւոյն սրբոյ, բարձր:

Նոր քահանայութիւն վերապատուեալ ի Քրիստոս
 ծմամբ սուրբ հոգւոյն, բարձր:

ն Որ առաքեցար ի հօրե հոգիդ անեղ եւ համա-
 զոյ աղաչանօք ճնորհնաբար բում եակցին լինել մխիթա-
 րիչ սուրբ առաքելոցն, աղաչեմք զեզ ողորմեա:

Որ իջեր թիւաբար յերկնից սաստիկ հողմոյ նման
 Ասուած յայնապէս, եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ
 հանգեաւ ի դասս առաքելոցն, աղաչ:

Որ արբուցեր երկնաւոր գինեաւն իմաստութեան
 զհոգիս սրբոց իոց առաքելոցն, ուր արբուցին ճշմե-
 ցելոց որդւոց Աղաթայ զբաժակն ուրախարար յայլոյն
 եղեմայ, աղաչ:

8 Որ յերկնային զօրս անմարմնոցն նախ հեղեր
 առաստապէս հոգիդ նամարիս, զաստուածային եւ զգե-
 րազոյն քո իմաստութիւնդ լինել փառաբանիչ սուրբ

երրորդութեանդ, քնդ նոսին փառաւարեմք գերեանկ
միութիւնդ :

Որ զկերպարանն աստուածային ստեղծեալ երրոր-
դութեանդ խորհրդակցութեամբ զարդարեցեր փչմամբ
օնորհաց փոց կենդանաբար, եւ ընդ ծնեալսն առ ի
նմանէ խօսեցար օրինօք եւ մարգարեիւք, ընդ նո :

Որ յերկրորդի լինելութեանս յես յարութեան փառ
եակցին մտեալ ի վերնասունն դոքսն փակելովք օնորհե-
լով ըստ առաջին փչմանն զփեղ մեծասանիցն, առաքե-
լոցն ասաց՝ առեք հոգի սուրբ, ընդ նո :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ հոգի Աստուած, հայր Աստուծոյ և որդի Աս-
տուծոյ հետ նոյն և նման ես, մէկէ մը ստեղծուած
չես, նոյն գոյութիւնը ունիս անոնց հետ, հայր Աս-
տուծմէ կը բղխիս անքննելի կերպով, որդի Աստուծմէ
կ'առնես անպատճառի կերպով, այսօր վերնատունը իջ-
նելով քու շնորհներուդ հոգին խմցուցիր. մեզի ալ
մեղքցիր և քու իմաստութեանդ բաժակէն խմցուր :

Արարածներուն ստեղծիչը, որ Զուրերուն վրայ
կը սլաղտէիր, նոյնպէս աւազանին (մկրտութեան)
Զուրերուն վրայ՝ քու էակիցիդ (Բրիսառոսի) շնորհու-
աղանիի պէս սիրով կը գուրգուրաս, և աստուածա-
յին կերպարանքով ծնունդ կուտաս մարդոց, մեզի ալ :

Երկնային հոգեւոր էակներուն և այս աշխարհի
նիւթական էակներուն վարդապետն ես, հովիւներէն

մարգարէ կը հանես , ձկնորսներէն առաքեալ , մաք-
սաւորներէն աւետարանիչ , զքեզ հալածողներէն քա-
րողիչներ , մեզի ալ :

Սարսափելի հովի մը նման , ահաւելի և սաստիկ
ձայներով , ո'վ հոգի Աստուծոյ , վերնատան մէջ երե-
ցար տասներկու առաքեալներուն որ քեզմէ մկրտուե-
ցան և ոսկիի պէս կրակով մաքրուեցան , մեր վրայէն
մաքրէ՝ մեղքերուն մշուշը և փառքի լոյս հազցուր :

Երկրի վրայ նկար իւրեւ Սասուած , իբրեւ իշխան
երկիրը դատելու արդարութեան համար , մեղքին հա-
մար , և չարը (սատանան) դատաւարտելու համար ,
աշխիւթական գանձդ բայիր և պարգեւներ տուիր
մարդոց , մաքրէ՝ :

Սէր հայր Աստուծոյ ծնող սէր Քրիստոս զրկեց
զքեզ որ սէր ես , քեզմով իրեն միացուց իր անդամ-
ները (քրիստոնէական եկեղեցիին ղաւակները) , քու
եօթն օրներովդ (շնորհներով) ամրացուցիր իր չինած
եկեղեցին , անոր տնտես դրաւ առաքեալները զոր զար-
դարեց քու եօթն շնորհներով , մաքրէ՝ :

Հ Ո'վ ճմարիտ հոգի , որուն էութիւնը ըմբռնել
անկարելի է և անոլատմելի է , առանց ոկիզբ ունի-
նալու հայր Աստուծոյ կը բղխիս և միածին որդիին
հետ նոյն գոյութիւնը ունիս , կ'օրհնենք զքեզ , ո'վ
մեր հայրերուն Աստուածը :

Կատարեալ անձնաւորութեամբ , երեք կատարեալ-
ներէն ըլլալով մէկ և նոյն բնութեամբ , ո'վ Աստուծոյ
հոգի , միշտ կը պաշտուիս հայր Աստուծոյ և որդի Աս-
տուծոյ հետ , կ'օրհ :

Եկեղեցիին աստուածաբանները հայր Աստուծոյ և

որդի Աստուծոյ հետ նոյնապատիւ քարոզեցին զքեզ , որով կը մկրտուինք և կը խոստովանինք համադոյ և անբաժան երրորդութիւնը , կ'օրհն :

Օրհնեցէք տէրը , փառաւորեցէք զայն որ շնորհ կը բաշխէ :

Քրիստոսով պատրաստուած նոր արարածներ , որ սուրբ հոգիէն դարձեալ ծնաք մկրտութեան աւագանին մէջ , եկէկ փառա :

Նոր քահանաներ Քրիստոսէ պատուուած , և սուրբ հոգիէն օծուած , փառաւորե :

Ո Ո՛վ անեղ և համագոյ հոգի , որ հայր Աստուծմէ զրկուեցար քոն էակիցիդ (Քրիստոսի) իբրեւ մարդ թողաչեւուն համար , սուրբ առաքեալներուն մը խիթարիչ ըլլալու , կ'աղաչենք քեզի , ողորմէ :

Որ սաստիկ հովի մը նման իսկապէս իջար երկինքէն , յայտնապէս իբրեւ Աստուած , և հրեղէն լեզուներու բաժնուելով , հանգչեցար առաքեալներու խումբին վրայ , կ'աղաչ :

Որ իմաստութեան երկնաւոր գինիով գինովցուցիր քու սուրբ առաքեալներուդ հոգիները , որ Ադամի տրտմած որդիներուն խմցուցին Եդեմի այգիէն ուրախաբար բաժակը , կ'աղաչ :

Տ Ո՛վ ճշմարիտ հոգի , որ նախ և առաջ երկնային անմարմին զօրքերուն վրայ առատօրէն թափեցիր քու աստուածային և բարձրագոյն իմաստութիւնդ՝ որպէսզի սուրբ երրորդութիւնդ փառաբանեն , անոնց հետ կը փառաւորենք երեքանձնեայ միութիւնդ :

Երրորդութեան խորհրդակցութեամբ աստուածային կերպարանքը (Ադամը) ստեղծելով զարդարեցիր քու

կենդանարար շնորհքդ փչելով, և անկէց վերջ ծնած-
ներուն հետ օրէնքներով և մարգարէներով խօսեցար,
անոնց հետ :

Երկրորդ սանգծագործութեան (Բրիստոսով) ատեն
քու էակիցդ իր յարութենէն վերջ վերնատունը մտաւ
դուռները դոց, և առաջին փշումին պէս զքեզ շնոր-
հեց աասնեւմէկին, ըսելով անոնց՝ առէք սուրբ հոգին,
անոնց հետ :

ԿԱՆՈՆ ԵՐՐՈՐԴԻ ԱՒՌԻՐՆ

Ա. Այսօր երկնայինն ուրախացան ընդ երկրա-
Ք. լորացս նորոգումն , փանդի նորոգողն էից հո-
ւ.ւ. գին էջ ի սուրբ վերնասունն , որով նորոգե-
 ցան դառն առաքելոցն :

Այսօր հողանիւթեայ բնութիւնս ցնծայ ընդ հօր
 հաճութեան , փանդի որ եբարձ զհողին ի մարդկանէ
 մարմին եղելոց դարձեալ վերսին գնոյն պարգեւէ :

Այսօր մանկունք եկեղեցւոյ Տօնեն ցնծութեամբ ըզ-
 գալուստ սուրբ հոգւոյն , որով զարդարեցան ի զգեստ
 լուսափայլս եւ գերապայծառս , երգեն ընդ սօրբէսն
 զերեքսրբեմին :

Որ զմիաբանեալսն յաւատարմին բաժանմամբ լեզ-
 ուացն փակեաց , այսօր զբաժանեալ լեզուս ազգաց միս-
 քանեաց դարձեալ ի սուրբ վերնասունն . ամենայն հո-
 գիք օրհնեցեք զհողին Աստուծոյ :

Որ էջ հողին տառն եւ առաջնորդեաց երկոսասու-
 ցեղիցն իսրայէլի ի յանապատին , այսօր երկոսասան ա-
 ռաքելոցն առաջնորդէ ի յաւեսարանն , ամենայն հոգիք :

Որ ելից հողին տառն զբեսեյիէլ մարտարապէս
 խորանին , այսօր շինէ զմարդիկ խորան սուրբ երրոր-
 դութեանն , ամենայն հոգիք :

Հ. Որ բոլորից ես պատճառ էից անպատճառից

ՏՃ. եւ որոց պատճառաւ , հայր անծին եւ անըս-
 կիղբն , որդւոյ պատճառ անժամանակ ծննդեամբ եւ
 հողւոյ բղիճման անհնաբար , օրհնեալ տէր Աստուած
 հարցն մերոց :

Որ կամաւ հօր եւ սուրբ հոգւոյն անեղակից բանդ, Աստուած ի հայրական ծոցոյ իջեր աւեետօք Գաբրիէլի որ զհոգին բերկեալ կուսին յորժե ծնաւ մարմնով ան-
նառաքաւ ի հոգւոյն սրբոյ, օրհ :

Որ մարգարէիւն գաւեակեցիւ հոգիդ յառաջագոյն զգալուս Բուժ Եակցին, եւ ի յորդանան վկայեցեր ա-
ղանակեալ իջմամբ ի վերայ մարմնացեալ բանին, օր:

4 Զսէր օրհնեցեմք բարձր արարեմք զնա յաւիտեան:

Այսօր համագոյակիցն հօր եւ որդւոյ հոգին հրա-
փալ ծագմամբ իջեալ ի վերնասունն մկրեաց զդաս-
առաքելոյն ի հուրն անկիզելի, զսէր :

Այսօր արարչակիցն հօր եւ որդւոյ հոգին բղխեալ
անհիւրական ջուր կենդանի յերուսաղէմ իմաստութեան
եւ մաքրութեան մեղաց, զսէր :

Որ ի վերայ բղխեալ գաւազանին յեսսեալ
հանգեաւ եօթնարփեան շնորհօք, հոգի Աստուծոյ եւ
խորհրդոյ, հոգի հեզութեան եւ զօրութեան, հոգի ի-
մաստութեան եւ գիտութեան, հոգի երկիւղի աստուա-
ծապաշտութեան, աղաչեմք շնորհեա եւ մեզ ողորմու-
թեամբ ի Բոյ պարգեւացդ :

Որ զգաւեակեալն Բո Եսայեաւ ելից օծեալն ի Բեճ
մարմնով, ասե՛ հոգի՛ տեառն ի վերայ իմ, զոր ի ճնորհ-
նութեանն խոնարհութեամբ ընթերցեալ որ վասն իւր
զբան մարգարէին, աղաչ :

Որ զառաքելուն առ ի հօրք ի եւ հոգւոյդ բանին յա-
խարհ մարգարէիւն ծանուցեր, զոր ի դիմայ մարդա-
ցելոյն բարբառիւր առ մարդկութիւնս՝ սէր սէր առաք-
եաց զիս եւ հոգի նորա, աղաչ :

Տ Ընդ երկնայնոց հոգեղինաց դասուցն հոգւոցն

առեղծողին երգեմք, փառաւորեալ է գալուստ հագւոյն
արքայ :

Ընդ առաքելոց խմբիցն այսօր զուարմացեալ վե-
րագոչեմք հոգւով, փառաւոր :

Ասանօր վերնասուն սիօնի որդիք նորոյ երգեցեմք
ձայնիւ վերնոցն, փառա :

Ի ձայն ցնծութեան ամենայն հոգիք տացուք զմեզ
նորոգողին զփառս, փառա :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հրեշտակները այսօր ուրախացան մեր՝ երկնաւոր-
ներուս նորոգուելուն վրայ, որովհետեւ արարածները
նորոգող հոգին վերնատունը իջաւ, որով նորոգուեցան
առաքեալները :

Մեր հոգեղէն բնութիւնը այսօր կը հրճուի հայր
Աստուծոյ մեզի հետ հաշտուելուն վրայ, որովհետեւ նա-
որ (ջրհեղեղին ժամանակ) իր հոգին վերցուց մարմին
եղող մարդիկներէն, դարձեալ կը շնորհէ նոյն հոգին :

Եկեղեցիին մանուկները այսօր ուրախութեամբ կը
սօսեն սուրբ հոգիին գալուստը, որուն շնորհիւ լու-
սափայլ է յոյժ պայծառ զգեստներով զտրդարուեցան .
է սերօքներուն հետ կ'երգեն սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ :

Ո՛վ բոլոր հոգիներ, Աստուծոյ հոգին օրհնեցէք,
որ լեզուները բաժնելով քակեց աշտարակին մէջ զըտ-
նուողներուն միաբանութիւնը, և այսօր դարձեալ սուրբ
վերնատունին մէջ համաձայնեցուց ազգերուն բաժնը-
ւած լեզուները :

Տիրոջը հոգին որ իջաւ և անապատին մէջ առաջ-
նորդ եղաւ Իսրայէլի տասներու ցեղերուն , այսօր իր
աւետարանով առաջնորդ կ'ըլլայ տասներկու առաք-
եալներուն . ո՛վ բոլոր հոգիներ , Աստուծոյ հոգին օրհ-
նեցէք :

Տիրոջը հոգին , որ լեցուց Նրուսաղէմի տաճարին
ճարտարապետ Բեսելիէլը , այսօր սուրբ Նրորդութեան
խորան կը շինէ մարդիկը , ո՛վ բոլոր :

2 Ո՛վ հայր Աստուած , որ մէկէ մը ծնած չես
և սկիզբ չունիս , պատճառ ես բոլոր անպատճառ և
պատճառաւոր էակներուն , անժամանակ ծնունդով
պատճառ ես որդիին , և հոգին քեզմէ կը բղխի ան-
քննելի կերպով , օրհնեալ ես , ո՛վ մեր հայրերուն տէր
Աստուածը :

Ո՛վ բանդ Աստուած , որ հայր Աստուծոյ և սուրբ
հոգիին կամքով հայրական ծոցէն իջար Գաբրիէլ հրեշ-
տակին բարի լուրովը , որ հրճուեցուց կոյսին հոգին ,
որմէ մարմինով ծնար անպատմելի կերպով սուրբ հո-
գիին միջոցաւ , օրհ :

Ո՛վ հոգի , որ առաջուց մարգարէներու միջոցաւ
գուշակեցիր քու էակիցիդ գալուստը , և Յորդանանի
մէջ վկայեցիր՝ մարմին առնող բանն Աստուծոյ վրայ
իջնելով աղանձիի պէս , օրհ :

Օրհնեցէք տէրը , ի սպառ փառաւորեցէք զայն :

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ գոյակից հոգին
այսօր հրափայլ ծագումով վերնատունը իջնելով , ա-
ռաքեալները մկրտեց անկիզբի կրակովը , օրհ :

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ արարչակից հո-
գին այսօր Նրուսաղէմի մէջ բղխեցուց իմաստութեան

և մեղքի մաքրութեան անհիւթական կենդանի ջուր ,
օրհ :

Ո Եօթն շնորհներով հանգչեցար Յեսսէի (Դաւթ-
թի) սերունդին վրայ , Աստուծոյ և խորհուրդի հոգի ,
խոնարհութեան և զօրութեան հոգի , իմաստութեան և
գիտութեան հոգի , աստուածպաշտութեան և երկիւղի
հոգի . կ'աղաչենք մեղի ալ շնորհ ըրէ ողորմութեամբ
քու պարգեւդ :

Մարմինով քեզմէ օծուածը (Քրիստոս) կատարեց
Ասայիին գուշակածը , ըսաւ՝ տիրոջը հոգին իմ վրաս ,
և մարգարէին իրեն մասին ըսած խօսքը խոնարհու-
թեամբ կարդաց իր տնօրէնութեան (աշխարհի վրայ
գտնուած) ատեն , կ'աղաչ :

Մարգարէին միջոցաւ յայտնեցիր բանն Աստուծոյ
աշխարհ գալը հայր Աստուծոյ և Հոգիիդ կողմէ , մար-
գարէն մարդացեալին (Քրիստոսի) կողմէ կը խօսէր
մարդկութեան թէ Տէրը և անոր Հոգին շրկեց զիս ,
կ'աղաչ :

Տ Երկնային հոգեղէն հրեշտակներուն հետ կ'եր-
գենք հոգիները ստեղծողին . սուրբ հոգիին գալուստը
փառաւորուած է :

Առաքեալներուն խումբին հետ այսօր ուրախանա-
լով կ'աղաղակենք հոգիով դէպի երկինք . սուրբ :

Հոս է Սիոնի վերնատունը , նոր սիոնի որդիներ ,
հրեշտակներուն ձայնով երգեցէք , սուրբ :

Անք՝ բոլոր հոգիներս , ուրախութեան ձայնով
փառք տանք անոր որ գմեղ նորոգեց . սուրբ հոգիին
գալուստը փառաւորուած է :

ԿԱՆՈՆ ԶՈՐՐՈՐԴԻ ԱՒՈՒՐՆ

Ա Արեգակն արդարութեան Բեխսոս ծագեալ

Բ յաշխարհ հալածեաց զխաւարն անգիտութեան,

Բ եւ յիս մահու եւ յարութեան համբարձաւ առ

հայր յորմէ ծագեաց, որ երկրպագի յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն, վասն որոյ եւ մեք երկիր պապանեմք հօր հոգւով եւ նմարտութեամբ:

Որ փոխանակ ծոցածին բանին որ ել յերկինս, առաւելաւ աւետիքն հօր ի բարձանց հոգին նմարտութեան, մխիթարել զոքս յաղամայ սրմեցելոց եւ հրագինել զընտել զդասս առաքելոցն, վասն:

Այսօր սրմական եւ գիշերային լուծան երկունք ծննդեան նախամօրն, քանզի զծնեալսն մարմնով ի մահ եւ յապականութիւն վերսին ծնանի հոգին յորդիս լուսոյ հօրն երկնաւորի, վասն:

Որ համազոյգ եւ հօր եւ որդւոյ անհառաբար բղխումն ի միօս եւն, այսօր բղխեցեր ջուր կեդանի յերուսաղէմ, հոգի Աստուծոյ ողորմեա:

Որ արարչակից եւ հօր եւ որդւոյ, որով կենդանածեալք ի ջուրց արարածք այսօր որդիս Աստուծոյ ծնանիս ի ջուրց, հոգի Աստուծոյ, ողորմեա:

Որ փառակից եւ հօր եւ որդւոյ եւ քննես զխորս Աստուծոյ, այսօր խորագէսս իմաստից զյիմարս աշխարհի արարեր, հոգի:

Զ Որ անկննդից եւ յեութեան համազոյ երրոր-

Դ դութիւն, երեքսրբեան մի տէրութիւն միով բերութեամբ աստուածութիւն, զեղ բարեբանեմք Աստուած հարցն մերոց:

Որ եւ պատճառ որդւոյ ծննդեամբ հայր յառաջ
 քան զյաւիթեանս , յորմէ հոգիդ նառազայրեալ անորիւ
 բաժանմամբ , զեղ :

Որ եակիցդ եւ հօր որդի լոյս ի լուսոյ ծագումն
 աննառ , անեղակից սուրբ հոգի հօր եւ որդւոյ
 հաւասար , զեղ :

Գ Զտէր օրհնեցեք բարձր արարեք զբոլսեալն ի
 հօրե :

Այսօր ամենայն հոգիք բանաստեղծաց սուրբ զհոգին
 նեմարտութեան , որ բոցասիւս լեզուօք անեղազոյ սաս-
 տիկ հողմոյ հնչմամբ իջեալ ի յերկնից , օրհնեցեք ի ձայն
 զոհութեան բարձր արարեք զնա յաւիթեան :

Այսօր քաջանայք եկեղեցւոյ սուրբ զհոգին կենդա-
 նարար որ բաշխե առաստպէս զբազմապատիկ պարգեւս
 յեկեղեցիս արդարոց , զովեցեք հոգեւոր երգով , բարձր
 արարեք զնա :

Ո Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց հոգիդ իջ-
 եալ ի բարձանց , զանապական պարգեւս քո բաժանեցեր
 յառաքեալսն :

Որ ի վերայ ջուրցն գոլով ստեղծանէիք զարարածս ,
 իջեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս որդի Աստուծոյ :

Որ զարդարեալ նորոգես միշտ զնոր քո զեկեղեցի ,
 պէսպէս շնորհաց քոց պարգեւօք փայլին մանկունք սորա :

Տ Հոգիք հրեղինացն այսօր տօնին ընդ մեզ ըզ-
 զալուստ հոգւոյն Աստուծոյ :

Տեսանողն յառաջ նօսնակէր զառաստաբուդիս վսակ
 իմաստից ի մեզ հեղեալ ի հոգւոյն :

Վեմն հաւատոյ զմայլեալ անմահական բաժակաւն
 այսօր բաշխեք ծարաւեաց :

Գեոսցս այս գնացիւք ցնծայ քաղաքն Աստուծոյ սիօն մայր եկեղեցի :

Վասն որոյ եւ մեք երբեակ եւ մի աստուածութեանն երգեմք զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գրիստոս , արդարութեան արեւը , աշխարհի վրայ ծագելով ցրուեց տգիտութեան խաւարը , և մոռնելէն ու յարութիւն առնելէն վերջ համբարձաւ հայր Աստուծոյ քով՝ որմէ ծագեցաւ . երկնաւորները ու երկրաւորները երկրպագութիւն կ'ընեն անոր հայր Աստուծոյ և սուրբ հոգիին հետ . ուստի մենք ալ հոգիով և ճշմարտութեամբ երկրպագութիւն կ'ընենք հայր Աստուծոյ :

Ճշմարտութեան հոգին , հայր Աստուծոյ խոստումը , բարձունքէն ղրկուեցաւ իր ծոցէն ծնած բանն Աստուծոյ տեղ որ երկինք ելաւ , մխիթարելու Ադամին տրտմած սերունդը , և կրակով զինելու առաքեալներուն ընտրեալ դասը . ուստի :

Նախամայր Եւայի տխուր և խաւարային ցաւերը այսօր բուժուեցան , որովհետեւ սուրբ հոգին մահուան և ապականութեան համար ծնածները նորէն կը ծնի իբրեւ լուսաւոր որդիներ երկնաւոր հօր . ուստի :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգի , որ մշտագոյն էակէն անպատմելի կերպով կը բղխիս , գոյակից ես հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ , այսօր կենդանի ջուր բղխեցուցիր Երուսաղէմի մէջ . ողորմէ՛ :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգին որ հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ ստեղծագործութեան մասնակից եղաք , Զուրերէն կենդանացած արարածները այսօր ալ Զուրերէն կը ծնիս իբրեւ Աստուծոյ որդիներ . ողորմէ՛ :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգի , որ հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ նոյն փառքը ունիս և Աստուծոյ գաղտնիքները կը քննես , այսօր իմաստուն և խորագէտ ըրիր աշխարհի յիմարները . ողորմէ՛ :

2 Դուն որ էութեամբ անքննելի ես , համագոյ Սրբորդութիւն , երեքարեան մէկ տէրութիւն , մէկ բնութեամբ աստուածութիւն , կը գովարանեմք զքեզ ո՛վ մեր հայրերուն Աստուածը :

Ո՛վ հայր , որ բոլոր ժամանակներէն առաջ ծնար և պատճառ եղար որդիին , հոգին քեզմէ կը ճառագայթէ անջատ բաժանումով , կը գովարա :

Ո՛վ որդի Աստուած , որ հայր Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունիս , լոյս Աստուծմէ լոյս ծագում ես անպատմելի կերպով , անեղակից սուրբ հոգի , հայր Աստուծոյ հաւատար , կը գովարա :

Օրհնեցէք տէրը , փառաւորեցէք զայն որ հօրմէն կը բղխի :

Ո՛վ բանաւոր էակներու հոգիներ , այսօր երախտագիտական ձայներով օրհնեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք ճշմարիտ սուրբ հոգին , որ բոցեղէն լեզուներով ահեղաձայն ստատիկ հովի հնչումով իջաւ երկինքէն :

Ո՛վ եկեղեցիին քահանաներ , այսօր հոգեւոր երգերով գովեցէք և ի սպառ փառաւորեցէք կենդանաբար սուրբ հոգին , որ արդարներու ժողովներուն առատօրէն կը բաշխէ բազմապատիկ շնորհները :

Ո Ո՛վ հոգի, կեանքի աղբււր որ շնորհք կը բաշխես երկինքէն իջնելով, քու անապահան պարգեւներդ առաքեալներուն բաժնեցիր :

Ի՞նչ որ ջուրերուն վրայ ըլլալով արարածները կը գտնուէին, աւազանին ջուրերուն վրայ իջնելով կը ծնիս իբրեւ Աստուծոյ որդիներ :

Բո՛ւ նոր եկեղեցիդ կը զարդարես, կը նորոգես, ասոր մանուկները (հաւատացեալները) զանազան պարգեւներով եւ շնորհներով կը փայլին :

Տ Հրեղէն հրեշտակները այսօր կը տօնեն մեզի հետ Աստուծոյ հոգիին գալուստը :

Մարգարէն առաջուց կը գուշակէր թէ հոգին առատօրէն պիտի թափէ մեր վրայ իմաստութեան գեամը :

Հաւատոյ վէմը (Պետրոս) անմահական բաժակովը գինովցած այսօր կը բաշխէր ծարաւիներուն :

Այս գետերուն ընթացքին վրայ կը հրճուի Աստուծոյ քաղաքը, Սիոն, քրիստոնէական մայր եկեղեցին :

Ուստի մենք ալ երեքանձնեայ եւ մէկ աստուածութեան երգենք. փառաւորեալ թող ըլլայ Աստուծո՛ք որ երկինքը կը բնակի :

ԿԱՆՈՆ ՇԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

ԱՂ Զանսկզբնաբար բղխումն ի հօրե զհոգին նըօ-
րի մարիս , որ հնչմամբ ձայնի էջ ի վերնասունն
4 ալսօր նման սաստիկ հողմոյ , զոր փառաւո-
 րեմք հոգեւոր երգով :

Զհամագոյակիցն հօր եւ որդւոյ զբաւխողն շնոր-
 հաց , որ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ զբանն ընտու-
 քեան լեզուաց շնորհեաց սուրբ առաքելոցն , զոր :

Զաղբիւրն իմաստութեան զկասարեալն անձնաւո-
 րութեամբ , որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարես եւ
 յաւեհարանս , զոր :

Այսօր ցնծան դասք առաքելոցն գալսեամբ հոգւոյն
 Աստուծոյ , զորս միաբարեաց փոխանակ բանին մարմ-
 նացելոյ եղեալ ընդ նոսա , փառս տալով նմա սրբա-
 սաց ձայնիւ :

Այսօր բղխեաց ջուր կենդանի յերուսաղէմ յորմէ
 լցան գետք աստուածայինք , եւ ընթացեալք արբուցին
 տիեզերաց զհառավսակ տղբիւրն եղեմայ , փառս :

Այսօր ցօղով իմանալեալ յամայոց հոգւոյն զուար-
 քացան բոյսք եկեղեցւոյ , պարարտացան դաւեք արդա-
 րութեամբ եւ գեղեցկացան անապատք մաքուր կուսու-
 քեամբ , փառս :

Հ Անեղանելիդ Աստուած եւ եղելոցս եակ , որ
 առաքելցեր յաշխարհ զանեղակից քո զհոգիդ ի փառս
 միածնի որդւոյ քո , օրհնեալ ես տէր Աստուած հարցն
 մերոց :

Մագուսն ի հօրե անհառ ծննդեամբ , որ ետուր

մխիթարիչ առաքելոց քոց սրբոց զհոգիդ քո սիրակից գոյով, օրհն :

Հոգիդ Աստուծոյ անեղ եութիւն, կատարեալ անձնաւորութեամբ եւ կատարող բոլորից, ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ միաւորեալ բնութեամբ, օրհն :

Գ Ամենայն հոգիք զհոգին սուրբ գովեցեք, զեակիցն ընդ հօր եւ որդւոյ երեւարքեան ձայնիւ :

Զհուրն երկնային զարկեալ բանին յերկիր բանաւոր, որ մկրտեաց այսօր զառաքեալսն ի սուրբ վերնասունն, ամենայն :

Զելօղն ի հօրէ զառասաբուղիս աղբիւրն իմաստից, որ խօսեցաւն զհին եւ զնոր օրէնս Աստուծոյ, ամենայն :

Ո Իջեր սէր ողորմութեամբ քով յաշխարհ եւ զմեռեալ բնութիւնս ի կեանս վերափոխեցեր :

Ելեր սէր առ հայր փառօք ի յերկինս, եւ մխիթարիչ առաքելոցն առաքեցեր սուրբ զհոգիդ :

Բացեր սէր այսօր զգանձդ երկնային, եւ բաշխեցեր առասաղես պարգեւս աղփաս բնութեանս :

Տ Այսօր աղբիւր գիտութեան բղխեալ ի սուրբ վերնասունն, յորմէ յցան տիեզերք գնացիւք գետոցն ուռնգմամբ :

Այսօր իջեալ ի յերկիր հօր աւետիքն ի բարձանց, ալ աւետիս Աղամայ դառնալ յեղեմ վերստին :

Այսօր խնդալ նոր Սիօն որդւովք իւրովք զոր ծնաւ օծմամբ հոգւոյն նորոգեալ յորդիս լուսոյ եւ տուրնջեան :

Այսօր ի ձայն զոհութեան զհոգին ընդ հօր եւ որդւոյ հոգիք ամենայն օրհնեցեք զերեւարքեանն երգելով :

Այսօր ցնծամք երկրաւորսն ընդ գալստեան երկնայնոյն, եւ պարելով ընդ հրեշտակս երգեմք զփառս ի բարձունս :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հոգեւոր երգերով կը փառաւորենք հայր Աստուծո՛ւ մէջ անսղբնաբար բղխող ճշմարիտ հոգին, որ այսօր տաստիկ հովի մը պէս անեղ ձայնով վերնատունը իջաւ:

Հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ համագոյակից է, և շնորհք կը բաշխէ, և հրեղէն լեզուներու բաժանուելով լեզուներու ընտրութեան վարդապետութիւնը սուրբ առաքեալներուն շնորհաց:

Իմաստութեան աղբիւրը, և անձնաւորութեամբ կատարեալը. որ խօսեցաւ օրէնքներուն, մարգարէնեւրուն և աւետարաններուն մէջ:

Աստուծոյ հոգիին գալուն վրայ այսօր կը հրճուէին առաքեալները, զորս մխիթարեց մարմնացեալ բանն: Աստուծոյ տեղ որ անոնց հետ գտնուեցաւ ժամանակ մը. փառք տանք անոր՝ սո՛ւրբ սո՛ւրբ սո՛ւրբ եղանակելով:

Այսօր կեանք տուող ջուր մը բղխեց Նրուադէմի մէջ, որմէ լեցուեցան աստուածային գետերը, և աս առաքեալները աշխարհի վրայ երթալով խմցուցին Նդեմի (դրախտին) աղբիւրը, որ չորս գետերէ կը բաղկանար. փառք տանք:

Այսօր եկեղեցիին բոյսերը (նոր հաւատացեալները) դուարճացան հոգիին ամպերէն իջնող հոգեւոր ցօղով, դաշտերը արդարութեամբ պարարտացան, և անապատները գեղեցկացան մաքուր կոյսերով. փառք:

Շ Ո՛վ Աստուած, որ մէկէ մը ստեղծուած չես, և բոլոր արարածներուն արարիչն ես, որ աշխարհ ղըր-

կեցիր քու հոգիդ որ քեզի ոչես մէկէ մը ստեղծուած չէ, և այս կերպով փառաւորեցիր քու միածին որդիդ. օրհնեալ ես ո՛վ մեր հայրերուն տէր Աստուածը :

Ո՛վ որդի Աստուած, որ անպատմելի ծնունդով հայր Աստուծմէ ծագեցար, և քու սուրբ առաքեալներուդ իբրև մխիթարիչ տուիր քու Հոգիդ որուն հետ նոյն տէրութիւնը ունիս. օրհն :

Ո՛վ Աստուծոյ հոգի, անեղ էութիւն, անձնաւորութեամբ կատարեալ և բոլոր արարածները կը լեցնես, հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ միացած ես բնութեամբ, օրհն :

Ո՛վ բոլոր հոգիներ (մարդիկ), գովեցէք սուրբ հոգին սուրբ սուրբ սուրբ աղաղակելով, նա հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ նոյն էութիւնը ունի :

Որ լանն Աստուծոյ բանաւոր երկրի վրայ ձգած երկնային կրակն է, որ այսօր առաքեալները մկրտեց սուրբ վերնատունին մէջ :

Իմաստութեան անատարուխ աղբիւրն է, հայր Աստուծմէ բղխող, որ Աստուծոյ հին ու նոր օրէնքները խօսեցաւ :

Ո Ո՛վ տէր, քու ողորմութեամբդ աշխարհի վրայ իջար և մեր մեռած բնութիւնը կենդանացուցիր :

Ո՛վ տէր, փառքով ելար երկինք քու Հօրդ քով, և քու սուրբ Հոգիդ զրկեցիր իբրև մխիթարիչ առաքեալներուն :

Ո՛վ տէր, այսօր բացիր քու երկնային գանձարանդ, և մեր աղքատ բնութեան պարգեւներ բաշխեցիր առատօրէն :

Տ Այսօր գիտութեան աղբիւր մը բղխեցաւ սուրբ

վերնատունին մէջ , որմէ լեցուեցաւ ամբողջ աշխարհ
գետերուն ընթացքէն ոռոգուելով :

Այսօր հայր Աստուծոյ խոստումը (հոգին) երկրի
վրայ իջաւ բարձունքէն , բարի լուր տալու Ադամին
որպէսզի նորէն Նդեմ դառնայ :

Այսօր նոր Սիօն (քրիստոնէական եկեղեցին) կ'ու-
րախանայ իր ծնած որդիներով , զոր հոգիով օծելով՝
լուսաւոր և պայծառ որդիներու փոխեց :

Ո՛վ բոլոր հոգիներ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ երգե-
լով օրհնեցէ՛ք հոգին երախտագիտական ձայնով հայր
Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ :

Մենք՝ երկրաւորներս այսօր կը հրճուինք երկնա-
ւորին (սուրբ հոգիին) գալուն վրայ , և հրեշտակներուն
հետ պար բռնելով կ'երգենք՝ փառաւորեա՛լ թող ըլլայ
Աստուած որ երկինքը կը բնակի :

ԿԱՆՈՆ ՎԵՑԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Անմահաբար բաժակ հեղեալ յերկնից սուրբ
Բ հոգի , զոր արքին ի վերնասանն դասս սուրբ
Գ առաքելոցն , օրհնեալ ես սուրբ հոգիդ նրո-
ւարիս :

Առասապէս ծաւալեալ ի մեզ հուրն կենդանի ,
հանգի արքեալս առաքելոցն եւ արբուցին ինքեանց ,
օրհ :

Այսօր մեծապէս ցնծան եկեղեցիք հեթանոսաց , ըզ-
մալեալս ուրախութեամբ ի քնն կենդանաբար բաժակ ,
օրհ :

Անսկիզբն Աստուած սուրբ հոգի զմարգարեութեանց
հախազուեակումն արտափայլեալ լուսազարդեցեր ա-
ռասապէս հեղեալ յառաքելայսն :

Անժամանակ որդի միածին , զխոսացեալ պար-
գելս աւետեացն ի վերնասունն աւարեալ լցեր , ա-
ռասա :

Ամենակալ հայր երկնաւոր զանբաժանելի լուսոյդ
զծագումն հողեղինացս շնորհեցեր , առասա :

Զ Աննառելի բոլորումն ի հօրե հոգիդ նւարիս ,
Վ այսօր ի վերնասունն խորհրդոյ խոնարհեալ
հանգեալ յառաքելայսն , Աստուած հարցն մերոց :

Անգննելի խորոցդ Աստուծոյ քննող ընդ հօր միաւոր ,
այսօր ի հեղեկն բնոցն խոնարհեալ հանգեալ յառաք-
ելայսն , Աստուած :

Անսպառ աղբիւր լուսոյ սուրբ հոգի այսօր ի հը-
րեղեկն լեզուս բաժանեալ հանգեալ յառաքելայսն , Աս-
տուած :

Գ Զօհր օրհնեցե՛ք բարձր արարե՛ք զնոզի՛ն նամարիս :
 Որ աննառ խոնարհութեամբ հանգեալ յառաքեալսն ,
 պանծալի արփիափալլ պսակ եղեալ ի նոսա , բարձր :
 Որ զանճառելի խորհուրդ երրորդութեանն յայտ-
 օնաց նոցա , իմաստութեան աղբիւր կենդանի բղխեալ
 ի նոսա , բարձր :

Ո Որ ի հայրական իսկութենէն յառաջ բղխեալ
 աղբիւր լուսոյ , եւ նառագայքարձակ լուսովն զուար-
 անացուցեալ լցեր զառաքեալսն , աղաչանօք սոցա ու-
 ղորմեա :

Որ զեութիւն քո հրեղինաց հիացմամբ ցուցեր ,
 նոյն ինքն իմանալի աստուածային լուսովն զուարճա-
 ցուցեալ լցեր զառաք :

Որ զաւետարանամ խաւարն ի սկզբան ի լոյս փո-
 խեցեր , այսօր հրաւալի աստուածային լուսովն զուար-
 անացու :

Որ հրաբորբոք ծաւալմամբ յառաջ խաղացեալ հո-
 զիդ նամարիս , եւ հրածորան աստուածային լուսովն
 զուարճացու :

Տ Որ ի հրացայտ սաւառնաթելիցդ վերայ նստիս ,
 այսօր ի դասս հողեղինաց անպատմելի սիրով հեղեալ
 ի յերկնից , օրհնեալ ես սուրբ հոգի Աստուած :

Որ ի հրեղէն լեզուացն եւահիւսեակ սրբաբանիս ,
 այսօր ի օրբունս հողեղինացն հրածորան հեղեալ ի
 յերկնից , օրհ :

Որ հրակերպիցն արփիափալլ բոցով միտ երեւիս ,
 այսօր հողեղինացն հրանաւակ բաժնակ հեղեալ ի յերկ-
 նից , օրհ :

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Սուրբ հոգին երկինքէն թափեցաւ իբրեւ անժահու-
թիւն տուող բաժակ մը, զոր սուրբ առաքեալները խըս-
մեցին վերնատունին մէջ . օրհնեալ ըլլաւ , ո՛վ ճշմար-
տիւ սուրբ հոգի :

Կեանք տուող կրակը առատօրէն մեր վրայ ծած-
ւալեցաւ , որովհետեւ առաքեալները խմեցին և արեւ-
զերքին ալ խմցուցին . օրհնեալ :

Հեթանոսներէ ձեւացած քրիստոնէական եկեղեցի-
ները այսօր միւսապէս կը հրճուին , քու կենդանաբար
բաժակիդ ազդած ուրախութենէն զմայլելով . օրհնեալ :

Ո՛վ սուրբ հոգի , անակիզք Աստուած , մարգարէ-
ներուն առաջուց գուշակածը , քու գալուստդ , փայ-
լեցնելով , առատօրէն լուսաւորեցիր՝ թափուելով ա-
ռաքեալներուն վրայ :

Առանց ժամանակի եղող միաժին որդի , քու խոս-
տացած շնորհքդ , բարի լուրը , վերնատունին մէջ ա-
ւարտեցիր և կատարեցիր :

Ո՛վ ամենակալ Հայր երկնաւոր , քու անբաժան
լոյսիդ ծագումը մեզի՝ հողեղէններու շնորհեցիր :

2 Ո՛վ ճշմարտ հոգի , որ անպատմելի կերպով
հայր Աստուծոյ կը բղխիս , այսօր խորհրդաւոր վերնա-
տունը իջնելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար . ո՛վ
մեր հայրերուն Աստուած :

Աստուծոյ անքննելի գաղտնիքները քննող , և հայր
Աստուծոյ հետ մէկ , այսօր հրեշտակներուն հրեղէն թե-
ւերէն վար իջնելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար .
ո՛վ մեր :

Ո՛վ սուրբ հոգի, լոյսի անհատնում աղբիւր, այսօր հրեղէն լեզուներու բաժնուելով առաքեալներուն վրայ հանգչեցար. ո՛վ մեր:

Օրհնեցէք Տէրը, փառաւորեցէք ճշմարիտ հոգին:

Որ անպատմելի խոնարհութեամբ հանգչեցաւ առաքեալներուն վրայ իբրեւ փառապանծ և արեւու պէս փայլող պսակ մը զետեղուելով անոնց վրայ. փառա:

Որ անոնց (առաքեալներուն) յայտնեց Նրբորդութեան անպատմելի խորհուրդը, իմաստութեան կեանք տուող աղբիւր մը ցայտեցնելով անոնց վրայ. փառա:

Ո Ո՛վ լոյսի աղբիւր, որ բուն հայր Աստուծոյ կը բղխիս առաջուց, ճառագայթ արձակող լուսով ու լախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ՛ ասոնց (առաքեալներուն) աղաչանքով:

Դուն որ քու էութիւնդ ցուցուցիր հրեղէն հրեշտակներուն՝ հիացում պատճառելով անոնց, նոյնպէս հոգեւոր աստուածային լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ:

Դուն որ սկիզբէն լոյսի փոխեցիր ընդհանուր աշխարհը պատող խաւարը, այսօր աստուածային հրաշալիք լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ:

Կրտկի պէս բորբոքելով և ծաւալելով դէպ առաջարժեցար, ո՛վ ճշմարիտ հոգի, և կրակ կաթեցնող աստուածային լուսով ուրախացուցիր և լեցուցիր առաքեալները. ողորմէ:

Յ Դուն որ կրակ ցայտեցնող և իրենց թեւերը պարզող հրեշտակներուն վրայ կը նստիս, այսօր երէկինքն վար թափեցար հոգեղէն մարդոց խումբին վրա:

բայ անպատմելի սիրով . օրհնեալ ես , ո՛վ սուրբ հոգի Աստուած :

Դուն որ հրեշտակներուն հրեղէն լեզուներէն կը փառաբանուիս , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ , սո՛ւրբ ձայնով , այսօր երկինքէն կրակի պէս կաթեցար հողեղէն մարդոց չըրթունքներուն վրայ . օրհ :

Դուն որ կրակէ կերպարանք ունեցող հրեշտակներուն միշտ արեւոյ պէս փայլող բոցով կ'երեւիս , այսօր երկինքէն հողեղէն մարդոց վրայ թափեցար իբրեւ հրեղէն բաժակ . օրհ :

ԿԱՆՈՆ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴԻ ԱԻՈՒՐՆ

Ա Ի հարաւարժ աղբերէն անհասահոսդ վսակ
Բ կենդանարար սուրբ հոգի, օրհնեալ ես լոյս
Գ համարիս :

Այսօր ի սուրբ վերնասունն եկեալ Ասուած նրա-
մարիս հրաւազարդեաց զառաքեալսն ի լոյս փառաց
հոգի :

Հրնուողական խնդութեամբ առակերացն յցեալ,
փառաւորելով երգին օրհնեալ ես լոյս գերազանց :

Ի համբառնալ բանին յերկինս եւ ի նստիլ ընդ
աջմէ հօր, զուարնացեալ առաքելոցն երկրպագին,
օրհնելով զհայր զառաքող բանին :

Համահաւաքեալ գունդ սրբոցն ի վերնասունն խոր-
հրդոյ համբարձմամբ աչաց սպասեին հոգւոյն, օրհ :

Յանկարծահաս հնչմամբ հեղեալ կենդանարար աղ-
բիւր լուսոյ, անմահական կենաց լուսով զարդարեալ,
որք օրհնէին զհայր զառաքող հոգւոյն :

Է Անեղանելի հոգիդ սուրբ որ ես ընդ հօր փա-
Ը ռակից, եւ եակից գալով ծոցածին բանին,
անհասանելիդ Ասուած հարցն մերոց :

Որ ի քառակերպեան պարզ դաւանեալ հանգչիս,
եւ սրբաբանեալ օրհնիս ի հրեղէն լեզուացն, անհա :

Այսօր մարդասիրապէս ասուածաբար իջեալ ի
սուրբ վերնասունն, եւ զհրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգ-
չելով ի նոսա, անհա :

Թ Զտէր օրհնեցե՛ք բարձր արարե՛ք զհոգին համա-
րիս Ասուած :

Զմխիթարիչ սուրբ հոգին որ փոխան միածնին իջեալ ի հօրէ, որ հրաւարդեաց զսուրբ զառաքեալսն, բարձր :

Զերկնային ծորանսն հեղեալ ի սուրբ վերնասունն, որ աստուածազարդ հրազինեաց զսուրբ զառաքեալսն, բարձր :

Ո Հոգիդ ճեմարիս որ զաստուծային զհրամանսն քնն քն զառածն դաւթեան լցեր, արբուցանելով առաւելեացն զպարարութիւն քն ի սուրբ վերնասանն, ողորմեա :

Որ առաքեցար ի հօրէ կենդանաբար վսակ եւ լոյս ճեմարիս, արբուցանելով նոքոք որդւոց սիօնի զուղիսս փափկութեան, ողորմ :

Որ կասարեցեր զփափաք ցանկութեան արհից նոցա, որք սպասեալ մնային մեծի զալսեան քն ի սուրբ վերնասանն, ողորմ :

Տ Որ ի թեւս թեթեւ աննիւթ սաւառնեալ եւ հրացայտդ սերօքից, վերանսեալ տեսչութեամբ խնամեա զարարածս, հոգիդ սուրբ, օրհնեալ եւ յարարածոց քնն :

Որ սխանչելապայծառ հրաւարի ձայնիւ բնդ հօր եւ բնդ որդւոյ միօք փառաբանիս, եւ քաղցրութեամբ հալիս յարարածս, հոգիդ :

Այսօր աստուծային տեսչութեամբ ի վերնասունն հնչեալ հողմածայն հնչմամբ, եւ զառաքեալսն արբուցեալ բաժխեցար յարարածս, հոգիդ :

ՀԲ Հոգի՛մ սուրբ եր միօք եւ ե եւ եղիցի, ոչ բա-

ԴԵ կրսեալ եւ ոչ դադարեալ, այլ միօք բնդ հօր եւ բնդ որդւոյ կարգեալ եւ բուեալ, եւ միօք օրհնեալ ե ի յաւիտեան :

Եւ միտք ընդունող սրբող եւ լցուցիչ աստուածա-
ցուցիչ, եւ միտք ընդ հօր եւ ընդ որդւոյ կարգեալ եւ
բուեալ, եւ միտք օրհ :

Մտաւարժ ինքնաւարժ ինքնիշխան ինքնագոր ամե-
նագոր, վասնզի շնչէ ուր կամի որքան ախորժէ յորժամ
եւ որքան, եւ միտք օրհ :

Ինքն յինքեան նոյն միտք ընդ որս դասեցաւ անե-
րելոյք անժամանակ, անայլայլելի անփոփոխելի, եւ միտք :

Առանց որքանութեան, առանց որպիսութեան, ա-
ռանց տեսութեան անօժեպելի, եւ միտք :

Տեւ առաքիչ որոշիչ տանաւ առնէ ինքն ինքեան,
առաջնորդէ զօրացուցանէ որպէս եւ կամի բաժանէ
զեզոռնս, եւ միտք :

Կեանք եւ կենդանաբար լոյս եւ գոյացուցիչ լուսոյ,
ինքն բարի աղբիւր բարութեան հոգի ուղիղ առաջնոր-
դական, եւ միտք :

Հոգի զօրութեան եւ երկիւղի, որով հայր նանայի
եւ որդի փառաւորի, որոց մի կարգ մի պատիւ մի
երկրպագութիւն, կատարելութիւն սրբութեան, եւ միտք :

ԱՇԽԱՐՀԱՐԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛վ սուրբ հոգի, որ հայր Աստուծոյ շարժած աղ-
բիւրէն անհատնում կերպով հոսելով գետի մը պէս՝
կեանք կուտաս . օրհնեալ ըլլաս, ո՛վ ճշմարիտ հոգի :

Այսօր ճշմարիտ Աստուածը, հոգին, սուրբ վերնա-
տունը գալով, առաքեալները հրաշքով զարդարեց քու
փառքիդ լուսովը :

Աշակերտները լեցուելով հրճուեցնող ուրախութեամբ՝ փառք տալով կ'երգէին. օրհնեալ ըլլաւ, ո'վ գերազանց լոյս :

Երբ բանն Աստուած երկինք համբարձաւ և հայր Աստուծոյ աջ կողմը նստաւ, առաքեալները ուրախութեամբ երկրպագութիւն կ'ընէին, փառք տալով հայր Աստուծոյ՝ որ բանն Աստուածը զրկեց :

Սուրբերուն (նոր հաւատացեալներուն) խումբերը խորհրդաւոր վերնատունը հաւաքուելով հոգիին կ'սպասէին աչքերնին երկինք վերցուցած, փառք :

Լոյսին կենսատու աղբիւրը (սուրբ հոգին) յանկարծ հասաւ և մեծ ձայնով թափուելով անմահ կեանքի լուսով զարդարեց առաքեալները, որ փառք կուտային Աստուծոյ, որ հոգին զրկեց :

2 Ո'վ սուրբ հոգի, որ մէկէ մը ստեղծուած չես, և հայր Աստուծոյ հետ նոյն փառքը ունիս, և նոր ծոցէն ծնող բանն Աստուծոյ հետ ալ նոյն էութիւնը, ո'վ մեր հայրերուն անըմբռնելի Աստուածը :

Չորս կերպարանք ունեցող հրեշտակներէն կազմուած քու աթոռիդ վրայ կը հանգչիս, և անոնց հրեզէն լեզուներով կ'օրհնուիս սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ ազատեալով, ո'վ :

Այսօր մարդասիրութեամբ և իբրեւ Աստուած սուրբ վերնատունը իջնելով, հրեզէն լեզուները բաժնեցիր, և առաքեալներուն վրայ հանգչեցար, ո'վ :

Օրհնեցէք տէրը, փառաւորեցէք ճշմարիտ հոգին Աստուած :

Մխիթարիչ սուրբ հոգին, որ միածին որդիին անդ հայր Աստուծմէն իջնելով հրաշալի կերպով զարդարեց առաքեալները, փառաւո :

Մրկնալին ճանաչենք սուրբ վերնատունին վրայ թափելով, իբրև Աստուած դարդարեց և կրակով զինեց սուրբ առաքելները, փառաւ :

Ո Ո՛վ ճշմարիտ հոգի, կատարեցիր քու աստուածային պատգամդ, Գաւթին խօսքը, քու պարարտացնող շնորհներդ խմցնելով աշակերտներուն՝ սուրբ վերնատունին մէջ. ողորմէ՛ :

Հօրմէն զրկուեցար իբրև, փենսատու հիւթ և իբրև ճշմարիտ լոյս, անոնց (առաքելներուն) միջոցաւ Սիօնի (քրիստոնէական եկեղեցիին զաւակներուն) խմցնելով քու փափուկ Զաւթդ (շնորհներդ), ողորմէ՛ :

Կատարեցիր անոնց սիրտներուն փափաքն ու ցանկութիւնը, որ սուրբ վերնատունին մէջ կ'սպասէին քու մեծ գալուստիդ. ողորմէ՛ :

Ց Ո՛վ սուրբ հոգի, որ աննիւթապէս թեթեւ երեւում վրայ կը թռչիս և կրակ ցայտեցնող սերօքներով վրայ կը նստիս և կը նախախնամես արարածները, օրհնեալ ըլլաս քու արարածներէդ :

Սքանչելի, պայծառ, հրաշալի ձայնով միշտ կը փառաւորուիս հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ, և քաղցրութեամբ կը նայիս արարածներուն. օրհնէ :

Այսօր աստուածային կարգադրութեամբ վերնատունին մէջ հնչեցիր հովի մը պէս, և առաքելները կշտացնելով արարածներուն բախուեցար. օրհնէ :

Ը Սուրբ հոգին միշտ կար, կայ և պիտի կենայ, սկիզբ ունեցած չէ, դադրած ալ չէ, այլ միշտ հայր Աստուծոյ և որդի Աստուծոյ հետ դասաւորուած և հաշուուած է, և ի սպառ կ'օրհնուի :

Միշտ կ'ընդունի (իբն. գիմոզները), կը սըքէ :

կը լեցնէ և կ'առաւարտեմքնէ, և միշտ հայր Աստուծոյ և որդի :

Միշտ կը շարժի, ինքն իրմէ կը շարժի, բացարձակ տէր է, ուրիշի անկարօտ է, ամէն բանի կարող է, որովհետեւ կը փչէ ո՛ւր որ ուզէ, ո՛րքան մարդոց վրայ որ հաճի, ե՛րբ ուզէ և ո՛ր չափով որ ուզէ, և ի սպառ :

Ինք իրեն մէջ, միշտ նո՛յն է որոնց հետ որ դասաւորուեցաւ, չի տեսնուիր, սկիզբ և վերջ չունի, չի փոխուիր, չայլալիւր, և ի սպառ :

Բանակութիւն չունի, մասնաւոր որպիսութիւն չունի, տեսութեան տակ չիյնար, չի շօշափուիր, և ի սպառ :

Տէր է, կը ղրկէ, կը զատէ, ինք իրեն համար քնակարան կ'ընէ (մարդիկը), կ'առաջնորդէ, կը զօրացնէ, իր ուզած կերպով շնորհք կը բաժնէ, և ի սպառ :

Կեանք է, կեանք կուտայ, լոյս կը մատակարարէ, և լոյսը ինք ստեղծած է, ինք բարի է, բարութիւնը իրմէ կը հոսի, ուղիղ կերպով կ'առաջնորդէ, և ի սպառ :

Զօրութեան, երկիւղածութեան հոգի է, իրմով հայր Աստուած կը ճանչցուի, և որդի Աստուած կը փառաւորուի, որոնց կարգը մէկ է, պատիւը մէկ է, պաշտամունքը մէկ է, իբրեւ սուրբ կատարեալ են, և ի սպառ :

✠ ԱՆՍԻՐՈՒ ✠

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ՄԱՆՁՈՒՄԷՒ ԵՒ ՍԱՐԸԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆՆԵՐԸ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ՆԱԵԻ ԱՄԷՆ ՀԱՅ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՑ
ԽԱՆՈՒԹՆԵՐԸ

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 04146 2592

